

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 8 czerwca 2023 r.
(OR. en)

6601/23
ADD 2

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0038 (NLE)

POLCOM 28
SERVICES 8
FDI 7
COASI 40

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: Umowa o wolnym handlu między Unią Europejską a Nową Zelandią

ISTNIEJĄCE ŚRODKI

Uwagi

1. W wykazach Nowej Zelandii i Unii na określono, podstawie art. 10.10 (Środki niespełniające wymogów) lub art. 10.18 (Środki niespełniające wymogów), istniejące środki Nowej Zelandii i Unii, które nie spełniają zobowiązań wynikających z:
 - a) art. 10.5 (Dostęp do rynku) lub art. 10.14 (Dostęp do rynku);
 - b) art. 10.6 (Traktowanie narodowe) lub art. 10.16 (Traktowanie narodowe);
 - c) art. 10.7 (Klauzula najwyższego uprzywilejowania) lub art. 10.17 (Klauzula najwyższego uprzywilejowania);
 - d) art. 10.8 (Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd);
 - e) art. 10.9 (Wymogi dotyczące wyników); lub
 - f) art. 10.15 (Obecność lokalna).

2. Zastrzeżenia Strony pozostają bez uszczerbku dla praw i zobowiązań Stron wynikających z GATS.
3. W każdym z wpisów określono następujące elementy:
 - a) „sektor” odnosi się do ogólnego sektora, w odniesieniu do którego dokonano wpisu;
 - b) „podsektor” odnosi się do konkretnego sektora, w odniesieniu do którego dokonano wpisu;
 - c) „klasyfikacja gospodarcza” odnosi się, w stosownych przypadkach, do działalności objętej wpisem zgodnie z CPC, ISIC Rev 3.1, lub inaczej wyraźnie opisanej w tym wpisie;
 - d) „odnośne zobowiązania” określają zobowiązania, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do których dokonano wpisu;
 - e) „szczebel władzy” oznacza szczebel władzy utrzymujący środek wymieniony w wykazie;

- f) „środki” oznaczają przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, w odniesieniu do których dokonano wpisu. „Środek” wymieniony w elemencie „środki”:
- (i) oznacza środek zmieniony, kontynuowany lub odnowiony od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy;
 - (ii) obejmuje wszelkie podrzędne środki przyjęte lub utrzymane na podstawie środka i spójne z nim; oraz
 - (iii) w odniesieniu do wykazu Unii obejmuje wszelkie przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, które wykonują dyrektywę na poziomie państw członkowskich; oraz
- g) „opis” określa niezgodne z zobowiązaniami aspekty istniejącego środka, w odniesieniu do którego dokonano wpisu.

4. Dokonując interpretacji wpisu, uwzględnia się wszystkie jego elementy. Wpis interpretuje się w świetle odpowiednich zobowiązań wynikających z sekcji lub podsekcji, w odniesieniu do których dokonuje się wpisu. W przypadku niespójności między elementem „środki” a innymi elementami zgłoszenia pierwszeństwo ma element „środki”.

5. Do celów wykazów Nowej Zelandii i Unii:
- a) „ISIC Rev 3.1” oznacza Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M nr 4, ISIC Rev 3.1, 2002;
 - b) „CPC” oznacza tymczasową Centralną Klasyfikację Produktów (dokumenty statystyczne Departamentu Spraw Gospodarczych i Społecznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, Nowy Jork, 1991).
6. Do celów wykazów Nowej Zelandii i Unii wpisu dotyczącego wymogu obecności lokalnej na terytorium Unii lub Nowej Zelandii dokonuje się w odniesieniu do art. 10.15 (Obecność lokalna), a nie w odniesieniu do art. 10.14 (Dostęp do rynku) lub art. 10.16 (Traktowanie narodowe). Ponadto wymóg taki nie został wprowadzony jako wpis w odniesieniu do art. 10.56 (Dostęp do infrastruktury podstawowej głównych dostawców).

7. Wpis dokonany na poziomie Unii stosuje się do środków Unii, do środków państwa członkowskiego na szczeblu centralnym lub do środków instytucji rządowych lub samorządowych w państwie członkowskim, chyba że dany wpis wyklucza państwo członkowskie. Wpis dotyczący państwa członkowskiego stosuje się do środków na centralnym, regionalnym lub lokalnym szczeblu władzy w tym państwie członkowskim. Do celów wpisów dotyczących Belgii centralny szczebel władzy obejmuje rząd federalny oraz rządy regionów i wspólnot, gdyż każdy z nich posiada równoważne kompetencje ustawodawcze. Do celów wpisów dotyczących Unii i państw członkowskich regionalny szczebel władzy w Finlandii oznacza Wyspy Alandzkie. Wpis dokonany na poziomie Nowej Zelandii stosuje się do środków na centralnym lub lokalnym szczeblu władzy.

8. Wykaz wpisów w niniejszym załączniku nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, norm technicznych oraz wymogów i procedur licencjonowania w przypadku gdy nie stanowią one ograniczenia w rozumieniu art. 10.5 (Dostęp do rynku), art. 10.6 (Traktowanie narodowe), art. 10.14 (Dostęp do rynku), art. 10.15 (Obecność lokalna) lub art. 10.16 (Traktowanie narodowe). Środki takie mogą obejmować konieczność uzyskania licencji, spełnienia obowiązku świadczenia usługi powszechnej, posiadania uznanych kwalifikacji w sektorach regulowanych, zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, spełnienia wymogu przynależności do konkretnego zawodu, takiego jak wymóg członkostwa w organizacji zawodowej, posiadania lokalnego przedstawiciela na potrzeby świadczenia usługi lub utrzymywania lokalnego adresu, lub spełnienia wszelkich innych niedyskryminujących wymogów, zgodnie z którymi pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach lub obszarach chronionych. Chociaż środki takie nie są wymienione, nadal mają zastosowanie.

9. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku Unii obowiązek przyznania traktowania narodowego nie pociąga za sobą wymogu rozszerzenia na osoby z Nowej Zelandii traktowania przyznanego w państwie członkowskim przy zastosowaniu TFUE lub jakiegokolwiek środka przyjętego na podstawie TFUE, w tym środków go wdrażających w państwach członkowskich, w odniesieniu do:

- a) osób fizycznych lub rezydentów innego państwa członkowskiego; lub
- b) osób prawnych utworzonych lub zorganizowanych na podstawie prawa innego państwa członkowskiego lub Unii oraz posiadających swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w Unii.

10. Traktowanie przyznawane osobom prawnym założonym przez inwestorów Strony zgodnie z prawem drugiej Strony (w tym, w przypadku Unii, prawem państwa członkowskiego) i mającym swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium tej drugiej Strony pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich warunków lub obowiązków zgodnych z sekcją B (Liberalizacja inwestycji) rozdziału 10 (Handel usługami oraz inwestycje), które mogły zostać nałożone na takie osoby prawne w chwili ich zakładania na terytorium tej drugiej Strony i które nadal mają zastosowanie.

11. Wykazy Nowej Zelandii i Unii stosuje się wyłącznie do terytoriów Nowej Zelandii i Unii zgodnie z art. 1.4 (Terytorialny zakres stosowania) i jedynie w kontekście stosunków handlowych między Unią, państwami członkowskimi i Nową Zelandią. Nie mają one wpływu na prawa i obowiązki państw członkowskich wynikające z prawa Unii.

12. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niedyskryminujący środek nie stanowi ograniczenia w rozumieniu art. 10.5 (Dostęp do rynku) lub art. 10.14 (Dostęp do rynku) w przypadku każdego środka:

- a) wymagającego oddzielenia własności infrastruktury od własności towarów dostarczanych lub usług świadczonych w ramach tej infrastruktury, aby zapewnić uczciwą konkurencję, na przykład w dziedzinie energii, transportu i telekomunikacji;
- b) ograniczającego koncentrację własności w celu zapewnienia uczciwej konkurencji;
- c) mającego na celu zapewnienie zachowania i ochrony zasobów naturalnych i środowiska, w tym ograniczenie dostępności, liczby i zakresu udzielanych koncesji, oraz ogłoszenie moratorium lub wprowadzenie zakazu;

- d) ograniczającego liczbę udzielanych zezwoleń z powodu ograniczeń technicznych lub fizycznych na przykład dotyczących widma i częstotliwości na potrzeby telekomunikacji; lub
- e) wymagającego, aby określony odsetek akcjonariuszy, właścicieli, wspólników przedsiębiorstwa lub osób nim zarządzających posiadał określone kwalifikacje zawodowe lub wykonywał określony zawód, na przykład zawód prawnika lub księgowego.

13. W odniesieniu do usług komputerowych za usługi informatyczne i usługi powiązane uznaje się wszelkie następujące usługi, niezależnie od tego, czy są one świadczone za pośrednictwem sieci, w tym internetu:

- a) konsulting, dostosowanie, strategię, analizę, planowanie, specyfikację, projektowanie, opracowanie, instalację, wdrożenie, integrowanie, testowanie, usuwanie błędów, aktualizowanie, wsparcie, pomoc techniczną lub zarządzanie komputerami lub systemami komputerowymi;
- b) oprogramowanie określone jako zestaw instrukcji wymaganych do pracy i komunikacji komputerów (zewnętrznej i wewnętrznej), a także konsulting, strategię, analizę, planowanie, specyfikację, projektowanie, opracowanie, instalację, wdrożenie, integrowanie, testowanie, usuwanie błędów, aktualizowanie, dostosowanie, utrzymanie, wsparcie, pomoc techniczną, zarządzanie oprogramowaniem lub jego użytkowanie;
- c) przetwarzanie danych, przechowywanie danych, składowanie danych lub usługi w zakresie baz danych;

- d) usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, w tym komputerów; oraz
- e) usługi w zakresie szkolenia personelu klienta, związane z oprogramowaniem, komputerami lub systemami komputerowymi, gdzie indziej nieklasyfikowane.

Dla większej pewności należy wyjaśnić, że usługi świadczone za pośrednictwem komputera i usługi powiązane, inne niż te wymienione w lit. a)–e), same w sobie nie są uznawane za usługi informatyczne i usługi powiązane.

14. W odniesieniu do usług finansowych, w odróżnieniu od zagranicznych jednostek zależnych oddziały ustanowione bezpośrednio w państwie członkowskim przez instytucję finansową spoza Unii nie podlegają, poza pewnymi ograniczonymi wyjątkami, regulacjom ostrożnościowym zharmonizowanym na poziomie Unii, które pozwalają takim jednostkom zależnym na korzystanie ze zwiększonych ułatwień przy zakładaniu nowych przedsiębiorstw oraz przy świadczeniu usług transgranicznych w całej Unii. Dlatego też takie oddziały otrzymują zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium państwa członkowskiego na warunkach równoważnych warunkom stosowanym wobec krajowych instytucji finansowych tego państwa członkowskiego oraz mogą zostać zobowiązane do spełnienia pewnych szczególnych wymogów ostrożnościowych, takich jak, w przypadku usług bankowych i związanych z papierami wartościowymi, oddzielna kapitalizacja i inne wymogi dotyczące wypłacalności oraz wymogi w zakresie sprawozdań i publikacji rachunków lub, w przypadku ubezpieczeń, szczególne wymogi w zakresie gwarancji i depozytów, oddzielnej kapitalizacji oraz umiejscowienia w danym państwie członkowskim aktywów stanowiących rezerwy techniczne i co najmniej jednej trzeciej marginesu wypłacalności.

15. W odniesieniu do art. 10.5 (Dostęp do rynku) osoby prawne świadczące usługi finansowe i ustanowione na podstawie prawa Nowej Zelandii lub prawa Unii lub co najmniej jednego z państw członkowskich podlegają niedyskryminującym ograniczeniom formy prawnej¹.

16. W wykazie zastrzeżeń w niniejszym załączniku stosuje się następujące skróty:

UE Unia, w tym państwa członkowskie

AT Austria

BE Belgia

BG Bułgaria

CY Cypr

CZ Czechy

DE Niemcy

¹ Na przykład spółki osobowe i jednoosobowa działalność gospodarcza są zazwyczaj nieakceptowalnymi formami prawnymi dla instytucji finansowych w Nowej Zelandii i w Unii. Niniejsza uwaga nie ma na celu ograniczania ani wywierania wpływu na wybór między oddziałami lub jednostkami zależnymi dokonywany przez instytucję finansową drugiej Strony.

DK Dania

EE Estonia

EL Grecja

ES Hiszpania

FI Finlandia

FR Francja

HR Chorwacja

HU Węgry

IE Irlandia

IT Włochy

LT Litwa

LU Luksemburg

LV Łotwa

MT Malta

NL Niderlandy

PL Polska

PT Portugalia

RO Rumunia

SE Szwecja

SI Słowenia

SK Republika Słowacka

Wykaz Unii

1. Zastrzeżenie nr 1 – Wszystkie sektory
2. Zastrzeżenie nr 2 – Zawody regulowane (z wyjątkiem zawodów związanych z opieką zdrowotną)
3. Zastrzeżenie nr 3 – Zawody regulowane (zawody związane z opieką zdrowotną i sprzedażą detaliczną produktów leczniczych)
4. Zastrzeżenie nr 4 – Usługi badawczo-rozwojowe
5. Zastrzeżenie nr 5 – Usługi w zakresie nieruchomości
6. Zastrzeżenie nr 6 – Usługi dla przedsiębiorstw
7. Zastrzeżenie nr 7 – Usługi komunikacyjne
8. Zastrzeżenie nr 8 – Usługi budowlane
9. Zastrzeżenie nr 9 – Usługi w zakresie dystrybucji
10. Zastrzeżenie nr 10 – Usługi w zakresie edukacji

11. Zastrzeżenie nr 11 – Usługi środowiskowe
12. Zastrzeżenie nr 12 – Usługi finansowe
13. Zastrzeżenie nr 13 – Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne
14. Zastrzeżenie nr 14 – Usługi związane z turystyką i podróżami
15. Zastrzeżenie nr 15 – Usługi związane z kulturą, rekreacją i sportem
16. Zastrzeżenie nr 16 – Usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej
17. Zastrzeżenie nr 17 – Działalność wydobywcza i działalność związana z energią
18. Zastrzeżenie nr 18 – Rolnictwo, rybołówstwo i wytwarzanie

Zastrzeżenie nr 1 – Wszystkie sektory

Sektor: Wszystkie sektory

Oдноśne zobowiązania: Dostęp do rynku

Traktowanie narodowe

Klauzula najwyższego uprzywilejowania

Wymogi dotyczące wyników

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Obecność lokalna

Rozdział: Handel usługami oraz inwestycje

Szczebel władzy: UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Forma działalności gospodarczej

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

UE: Traktowania przyznanego na podstawie TFUE osobom prawnym utworzonym zgodnie z prawem Unii lub państwa członkowskiego i mającym swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w Unii, w tym osobom prawnym ustanowionym w Unii przez inwestorów z Nowej Zelandii, nie przyznaje się osobom prawnym ustanowionym poza Unią ani oddziałom lub przedstawicielstwom takich osób prawnych, w tym oddziałom lub przedstawicielstwom osób prawnych z Nowej Zelandii.

Traktowanie mniej korzystne może być przyznane osobom prawnym utworzonym zgodnie z prawem Unii lub państwa członkowskiego, które mają wyłącznie siedzibę statutową w Unii, chyba że możliwe jest wykazanie, że posiadają one rzeczywiste i trwałe powiązanie z gospodarką jednego z państw członkowskich.

Środki:

UE: TFUE

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

Niniejsze zastrzeżenie ma zastosowanie wyłącznie do usług w zakresie zdrowia, społecznych lub edukacyjnych:

UE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Sprzedając swoje udziały kapitałowe lub aktywa w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub istniejącym podmiocie publicznym świadczącym usługi w zakresie zdrowia, społeczne lub edukacyjne (CPC 93, 92) lub rozporządzając takimi udziałami lub aktywami, każde państwo członkowskie może wprowadzić, w odniesieniu do inwestorów z Nowej Zelandii lub ich przedsiębiorstw, zakazy lub ograniczenia dotyczące własności takich udziałów lub aktywów oraz możliwości właścicieli takich udziałów lub aktywów w zakresie kontroli wszelkich powstałych w rezultacie tego przedsiębiorstw. W odniesieniu do takiej sprzedaży lub rozporządzenia w inny sposób każde państwo członkowskie Unii Europejskiej może przyjąć lub utrzymać dowolny środek dotyczący obywatelstwa kadry kierowniczej wyższego szczebla lub członków zarządu, a także dowolny środek ograniczający liczbę dostawców.

Do celów niniejszego zastrzeżenia:

- (i) każdy środek utrzymany lub przyjęty po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, który w momencie sprzedaży lub rozporządzenia w inny sposób nakłada zakazy lub ograniczenia dotyczące własności udziałów kapitałowych lub aktywów, lub nakłada wymogi dotyczące obywatelstwa lub ograniczenia dotyczące liczby dostawców opisane w niniejszym zastrzeżeniu, uznaje się za istniejący środek; oraz
- (ii) „przedsiębiorstwo państwowe” oznacza przedsiębiorstwo będące własnością lub kontrolowane poprzez udziały własnościowe przez którekolwiek państwo członkowskie oraz obejmuje przedsiębiorstwo założone po wejściu w życie niniejszej Umowy wyłącznie do celów sprzedaży udziałów kapitałowych lub aktywów w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub istniejącym podmiocie publicznym lub rozporządzenia takimi udziałami lub aktywami.

Środki:

UE: Jak określono w elemencie „opis” wskazanym powyżej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

AT: W przypadku prowadzenia oddziału przedsiębiorstwa spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego (zwanego dalej „EOG”) muszą wyznaczyć przynajmniej jedną osobę mającą miejsce zamieszkania w Austrii odpowiedzialną za ich reprezentowanie. Osoby wchodzące w skład kadry zarządzającej (dyrektorzy zarządzający, osoby fizyczne) odpowiedzialne za przestrzeganie austriackiej ustawy o działalności gospodarczej (*Gewerbeordnung*) muszą mieć miejsce stałego zamieszkania w Austrii.

BG: Zagraniczne osoby prawne, z wyjątkiem osób prawnych założonych na podstawie przepisów państwa członkowskiego EOG, mogą podejmować działalność gospodarczą i wykonywać działalność pod warunkiem, że zostały ustanowione w Republice Bułgarii w formie spółki wpisanej do rejestru handlowego. Tworzenie oddziałów wymaga zezwolenia. Przedstawicielstwa zagranicznych przedsiębiorstw muszą być zarejestrowane w Bułgarskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej i nie mogą prowadzić działalności gospodarczej – mają jedynie prawo do działania jako przedstawiciele lub pełnomocnicy swojego właściciela i nie mogą świadczyć usług.

EE: Jeżeli miejsce zamieszkania co najmniej połowy członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjnej lub oddziału spółki zagranicznej nie znajduje się w Estonii, w innym państwie członkowskim EOG lub w Konfederacji Szwajcarskiej, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna lub oddział spółki zagranicznej wyznaczają punkt kontaktowy, którego adres estoński może być wykorzystywany do doręczania pism procesowych przedsiębiorstwa i deklaracji intencji adresowanych do przedsiębiorstwa (tj. oddziału spółki zagranicznej).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

FI: Co najmniej jeden ze wspólników w spółce jawnej lub jeden z komplementariuszy w spółce komandytowej musi mieć miejsce zamieszkania w EOG lub – jeżeli wspólnik lub komplementariusz jest osobą prawną – posiadać siedzibę (nie jest dozwolona forma oddziału) w EOG. Organ rejestrujący może przyznawać zwolnienia z tego wymogu.

Do prowadzenia działalności gospodarczej jako przedsiębiorca prywatny wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG.

Jeżeli zagraniczna organizacja z państwa spoza EOG zamierza prowadzić działalność gospodarczą lub handlową poprzez założenie oddziału w Finlandii, musi posiadać pozwolenie na prowadzenie działalności handlowej.

Przynajmniej jeden zwyczajny członek i jeden zastępca członka rady dyrektorów oraz dyrektor zarządzający przedsiębiorstwa muszą mieć miejsce zamieszkania w EOG. Organ rejestrujący może przyznawać spółkom zwolnienia z tego wymogu.

SE: Spółka zagraniczna, która nie utworzyła osoby prawnej w Szwecji lub która prowadzi działalność za pośrednictwem przedstawiciela handlowego, musi prowadzić działalność gospodarczą za pośrednictwem oddziału zarejestrowanego w Szwecji, z niezależnym zarządem i oddzielną rachunkowością. Dyrektor zarządzający oddziału oraz wicedyrektor zarządzający, jeśli został wyznaczony, muszą mieć miejsce zamieszkania w EOG. Osoba fizyczna niemająca miejsca zamieszkania w EOG, prowadząca działalność handlową w Szwecji, wyznacza i rejestruje przedstawiciela mającego miejsce zamieszkania w Szwecji, odpowiedzialnego za tę działalność. Dla działalności prowadzonej w Szwecji musi być prowadzona oddzielna rachunkowość. Właściwy organ może w indywidualnych przypadkach przyznać zwolnienia z wymogów dotyczących oddziału i miejsca zamieszkania. Projekty budowlane, których okres realizacji jest krótszy niż rok, realizowane przez przedsiębiorstwo z siedzibą poza EOG lub przez osobę fizyczną mającą miejsce zamieszkania poza EOG, są zwolnione z wymogów zakładania oddziału lub wyznaczenia przedstawiciela mającego miejsce zamieszkania w Szwecji.

W przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółdzielczych stowarzyszeń gospodarczych co najmniej 50 % członków rady dyrektorów, co najmniej 50 % zastępców członków rady dyrektorów, dyrektor zarządzający, wicedyrektor zarządzający i co najmniej jedna z osób upoważnionych do składania podpisów w imieniu spółki, o ile została wyznaczona, musi mieć miejsce zamieszkania w EOG. Właściwy organ może przyznać zwolnienia z tego wymogu. Jeżeli żaden z przedstawicieli spółki lub stowarzyszenia nie ma miejsca zamieszkania w Szwecji, zarząd musi wyznaczyć i zarejestrować osobę mającą miejsce zamieszkania w Szwecji, która została upoważniona do otrzymywania pism w imieniu spółki lub stowarzyszenia.

Odpowiednie warunki obowiązują dla ustanawiania wszystkich pozostałych rodzajów podmiotów prawnych.

SK: Zagraniczna osoba fizyczna, której imię i nazwisko należy wpisać do odpowiedniego rejestru (rejestru handlowego, rejestru działalności gospodarczej lub innego rejestru zawodowego) jako osoby upoważnionej do występowania w imieniu przedsiębiorcy, musi przedstawić zezwolenie na pobyt na Słowacji.

Środki:

AT: Aktiengesetz, BGBl. Nr. 98/1965, § 254 (2);

GmbH-Gesetz, RGBl. Nr. 58/1906, § 107 (2); oraz

Gewerbeordnung, BGBl. Nr. 194/1994, § 39 (2a).

BG: Prawo handlowe, art. 17a; oraz

Ustawa o wspieraniu inwestycji, art. 24.

EE: Äriseadustik (Kodeks handlowy) § 631 (1, 2 i 4).

FI: Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ustawa w sprawie prawa do prowadzenia działalności handlowej) (122/1919), s. 1;

Osuuskuntalaki (ustawa o spółdzielniach) 1488/2001;

Osakeyhtiölaki (ustawa o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością) (624/2006); oraz

Laki luottolaitostoiminnasta (ustawa o instytucjach kredytowych) (121/2007).

SE: Lag om utländska filialer m.m (ustawa w sprawie zagranicznych oddziałów) (1992:160);

Aktiebolagslagen (ustawa o spółkach) (2005:551);

Ustawa o spółdzielczych stowarzyszeniach gospodarczych (2018:672); oraz

Ustawa o europejskich ugrupowaniach interesów gospodarczych (1994:1927).

SK: Ustawa 513/1991 Kodeks handlowy (art. 21); oraz Ustawa 455/1991 o licencjach handlowych oraz ustawa 404/2011 o pobycie cudzoziemców (art. 22 i 32).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, wymogi dotyczące wyników:

BG: Przedsiębiorstwa mające siedzibę w Bułgarii mogą zatrudniać obywateli państw trzecich wyłącznie na stanowiskach, w odniesieniu do których nie istnieje wymóg obywatelstwa bułgarskiego. Łączna liczba obywateli państw trzecich zatrudnionych przez przedsiębiorstwo mające siedzibę w Bułgarii w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie może przekraczać 20 % (35 % w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw) średniej liczby obywateli bułgarskich, obywateli innych państw członkowskich, państw, które są stronami Porozumienia EOG, lub Konfederacji Szwajcarskiej, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Ponadto pracodawca musi wykazać, że nie ma odpowiedniego pracownika z Bułgarii, UE, EOG lub Szwajcarii na dane stanowisko, przeprowadzając test rynku pracy przed zatrudnieniem obywatela państwa trzeciego.

W przypadku pracowników wysoko wykwalifikowanych, sezonowych i delegowanych, a także osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa, naukowców i studentów, nie ma ograniczenia liczby obywateli państw trzecich pracujących dla jednego przedsiębiorstwa. W przypadku zatrudniania obywateli państw trzecich w tych kategoriach test rynku pracy nie jest wymagany.

Środki:

BG: Ustawa o migracji zarobkowej i mobilności pracowników.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

PL: Zakres działań przedstawicielstwa może obejmować wyłącznie reklamę i promocję zagranicznej spółki dominującej reprezentowanej przez to przedstawicielstwo. We wszystkich sektorach, z wyjątkiem usług prawnych, inwestorzy spoza Unii i ich przedsiębiorstwa mogą prowadzić działalność wyłącznie w formie spółki: komandytowej, komandytowo-akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnej, podczas gdy wewnętrznymi inwestorzy i wewnętrzne przedsiębiorstwa mają dostęp również do innej formy spółek prawa handlowego (spółki jawnej) oraz do spółki cywilnej.

Środki:

PL: Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

b) Nabywanie nieruchomości

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

AT (ma zastosowanie do regionalnego szczebla władzy): Nabywanie, zakup, najem lub dzierżawa nieruchomości przez osoby fizyczne i przedsiębiorstwa spoza Unii wymaga zezwolenia właściwych organów regionalnych (krajów związkowych). Zezwolenie wydaje tylko jeżeli nabycie uznano za leżące w interesie publicznym (w szczególności gospodarczym, społecznym i kulturalnym).

CY: Cypryjczycy lub osoby cypryjskiego pochodzenia, a także obywatele państw członkowskich mogą nabywać nieruchomości na Cyprze bez ograniczeń. Cudzoziemiec nie może nabyć jakiegokolwiek nieruchomości bez pozwolenia Rady Ministrów inaczej niż w wyniku czynności prawnej mortis causa. W przypadku cudzoziemców, jeżeli nabywana nieruchomość wykracza poza zakres niezbędny do budowy lokalu przeznaczonego na dom lub na działalność gospodarczą, lub w inny sposób przekracza dwa donumy (2 676 m²), to każde pozwolenie udzielone przez Radę Ministrów podlega warunkom, ograniczeniom i kryteriom określonym w rozporządzeniach wydanych przez Radę Ministrów i zatwierdzonych przez Izbę Reprezentantów. Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie jest obywatelem Republiki Cypryjskiej, w tym spółki kontrolowane przez podmioty z zagranicy. Pojęcie to nie obejmuje cudzoziemców cypryjskiego pochodzenia ani niecypryjskich współmałżonków obywateli Republiki Cypryjskiej.

CZ: Do gruntu rolnego będącego własnością państwa zastosowanie mają zasady szczególne. Grunty rolne będące własnością państwa mogą być nabywane wyłącznie przez obywateli czeskich, obywateli innego państwa członkowskiego, państw, które są stronami Porozumienia EOG, lub Konfederacji Szwajcarskiej. Osoby prawne mogą nabywać państwowe grunty rolne od państwa tylko wtedy, gdy są przedsiębiorcami rolnymi w Republice Czeskiej lub osobami o podobnym statusie w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w państwach, które są stronami Porozumienia EOG, lub w Konfederacji Szwajcarskiej.

DK: Zgodnie z duńską ustawą o nabywaniu nieruchomości osoby fizyczne, które nie mają miejsca zamieszkania w Danii i które nie miały miejsca zamieszkania w Danii uprzednio przez łączny okres pięciu lat, muszą uzyskać pozwolenie od Ministerstwa Sprawiedliwości na nabycie tytułu do nieruchomości w Danii. Wymóg ten ma również zastosowanie do osób prawnych, które nie są zarejestrowane w Danii. W przypadku osób fizycznych pozwolenie na nabycie nieruchomości zostanie wydane, jeżeli wnioskodawca zamierza używać nieruchomości jako swojego głównego miejsca zamieszkania.

W przypadku osób prawnych, które nie są zarejestrowane w Danii, pozwolenie na nabycie nieruchomości zostanie na ogół wydawane, jeżeli nabycie jest warunkiem koniecznym do prowadzenia działalności gospodarczej przez nabywcę. Pozwolenie wymagane jest również w przypadku, gdy wnioskodawca zamierza używać nieruchomości jako drugiego miejsca zamieszkania. Takie pozwolenie zostanie wydane wyłącznie w przypadku, gdy w wyniku oceny ogólnej i szczegółowej wnioskodawca zostanie uznany za mającego szczególnie silne powiązania z Danią.

Pozwolenie na podstawie ustawy o nabywaniu nieruchomości wydaje się jedynie w związku z nabyciem konkretnej nieruchomości. Nabywanie gruntów rolnych regulowane jest ponadto przez duńską ustawę o nieruchomościach rolnych, która nakłada ograniczenia na wszystkie podmioty – zarówno duńskie, jak i zagraniczne – nabywające nieruchomości rolne.

W związku z tym każda osoba, która chce nabyć nieruchomość rolną, musi spełnić wymogi określone w tej ustawie. Na ogół oznacza to, że w odniesieniu do gospodarstwa rolnego zastosowanie ma ograniczony wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania nie ma charakteru osobistego. Podmioty prawne muszą należeć do rodzajów wymienionych w § 20 i 21 ustawy o nieruchomościach rolnych i muszą być zarejestrowane w Unii lub EOG.

EE: Osoba prawna z państwa członkowskiego OECD ma prawo do nabycia nieruchomości, która obejmuje:

- (i) mniej niż dziesięć hektarów gruntów rolnych, gruntów leśnych lub gruntów rolnych i leśnych łącznie, bez ograniczeń;
- (ii) dziesięć hektarów lub więcej gruntów rolnych, jeżeli osoba prawna przez trzy lata bezpośrednio poprzedzające rok dokonania transakcji nabycia nieruchomości zajmowała się produkcją produktów rolnych wymienionych w załączniku I do TFUE, z wyjątkiem produktów rybołówstwa i bawełny (zwanym dalej „produktami rolnymi”);

- (iii) dziesięć hektarów lub więcej gruntów leśnych, jeżeli osoba prawna przez trzy lata bezpośrednio poprzedzające rok dokonania transakcji nabycia nieruchomości zajmowała się gospodarką leśną w rozumieniu ustawy o lasach (zwaną dalej „gospodarką leśną”) lub produkcją produktów rolnych; oraz
- (iv) mniej niż dziesięć hektarów gruntów rolnych i mniej niż dziesięć hektarów gruntów leśnych, ale dziesięć hektarów lub więcej gruntów rolnych i leśnych łącznie, jeżeli osoba prawna przez trzy lata bezpośrednio poprzedzające rok dokonania transakcji nabycia nieruchomości zajmowała się produkcją produktów rolnych lub gospodarką leśną.

Jeżeli osoba prawna nie spełnia wymogów przewidzianych w ppkt (ii)–(iv), może ona nabyć nieruchomość, która obejmuje dziesięć hektarów lub więcej gruntów rolnych, gruntów leśnych lub gruntów rolnych i leśnych łącznie tylko za zgodą rady samorządu terytorialnego w miejscu położenia nieruchomości, która ma zostać nabyta.

Ograniczenia w nabywaniu nieruchomości mają zastosowanie na niektórych obszarach geograficznych w odniesieniu do obywateli państw nienależących do EOG.

EL: Nabywanie lub najem nieruchomości w regionach przygranicznych są zakazane w przypadku osób, które są obywatelami państw innych niż państwa członkowskie i państwa należące do Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu lub mają siedzibę w takich innych państwach. Zakaz może zostać zniesiony decyzją uznaniową podjętą przez komitet właściwej Administracji Zdecentralizowanej (lub Ministra Obrony Narodowej, w przypadku gdy mienie, które ma być eksploatowane, należy do Funduszu Eksploatacji Mienia Prywatnego i Publicznego).

HR: Zagraniczne spółki mogą nabywać nieruchomości w celu świadczenia usług jedynie pod warunkiem, że mają siedzibę i są zarejestrowane w Chorwacji jako osoby prawne. Zakup nieruchomości niezbędnej do świadczenia usług przez oddziały wymaga zatwierdzenia przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Grunty rolne nie mogą być nabywane przez cudzoziemców.

MT: Osoby niebędące obywatelami państwa członkowskiego nie mogą nabywać nieruchomości w celach handlowych. Spółki, w których 25 % (lub więcej) udziałów należy do podmiotów spoza Unii, muszą uzyskać zezwolenie właściwego organu (ministra właściwego do spraw finansów), aby móc nabyć nieruchomość do celów handlowych lub komercyjnych. Właściwy organ ustala, czy proponowane nabycie stanowi dla maltańskiej gospodarki korzyść netto.

PL: Nabycie nieruchomości przez cudzoziemca, bezpośrednio i pośrednio, wymaga zezwolenia. Zezwolenie jest wydawane, w drodze decyzji administracyjnej, przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jeżeli sprzeciwu nie wniesie Minister Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości rolnych, jeżeli sprzeciwu nie wniesie także minister właściwy do spraw rolnictwa i rozwoju wsi.

Środki:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2004;

NÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800;

OÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 61/1996; Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 42/2004; oraz

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 11/1998.

CY: Ustawa o nabywaniu nieruchomości (przez cudzoziemców) (rozdział 109), z późniejszymi zmianami.

CZ: Ustawa nr 503/2012, Coll. w sprawie Urzędu Gruntów Państwowych, z późniejszymi zmianami.

DK: Duńska ustawa o nabywaniu nieruchomości (akt konsolidacyjny nr 265 z dnia 21 marca 2014 r. w sprawie nabywania nieruchomości);

Rozporządzenie wykonawcze dotyczące nabywania nieruchomości (rozporządzenie wykonawcze nr 764 z dnia 18 września 1995 r.); oraz

Ustawa o nieruchomościach rolnych (akt konsolidacyjny nr 27 z dnia 4 stycznia 2017 r.).

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (ustawa o ograniczeniach w nabywaniu nieruchomości), rozdział 2 § 4, rozdział 3 § 10, 2017 r.

EL: Ustawa 1892/1990, w obecnym brzmieniu, w powiązaniu, w zakresie stosowania, z decyzją ministerialną F.110/3/330340/S.120/7-4-14 Ministra Obrony Narodowej i Ministra Ochrony Obywateli.

HR: Ustawa o prawie własności i innych prawach rzeczowych (dziennik ustaw 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 143/12, 152/14), art. 354–358.b;

Ustawa o gruntach rolnych (dziennik ustaw 20/18, 115/18, 98/19), art. 2; oraz

Ustawa o ogólnym postępowaniu administracyjnym.

HU: Dekret rządowy nr 251/2014 (X. 2.) w sprawie nabywania przez cudzoziemców nieruchomości innych niż grunty używane w rolnictwie lub leśnictwie; oraz

Ustawa LXXVIII z 1993 r. (ust. 1/A).

MT: Ustawa o nieruchomościach (nabywanych przez nierezydentów) (Cap. 246); oraz

Protokół nr 6 do traktatu o przystąpieniu do UE w sprawie nabywania „drugich domów” na Malcie.

PL: Ustawa z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dziennik Ustaw 2016, poz. 1061 z późniejszymi zmianami).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

HU: Zakup nieruchomości przez nierezydentów wymaga uzyskania zezwolenia odpowiedniego organu administracyjnego odpowiedzialnego za obszar geograficzny, na którym położona jest dana nieruchomość.

Środki:

HU: Dekret rządowy nr 251/2014 (X. 2.) w sprawie nabywania przez cudzoziemców nieruchomości innych niż grunty używane w rolnictwie lub leśnictwie; oraz

Ustawa LXXVIII z 1993 r. (ust. 1/A).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

LV: Nabywanie gruntów miejskich przez obywateli Nowej Zelandii jest dozwolone poprzez osoby prawne zarejestrowane na Łotwie lub w innych państwach członkowskich:

- (i) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do obywateli państw członkowskich, rządu łotewskiego lub gminy, osobno lub łącznie;
- (ii) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do osób fizycznych i spółek z państw trzecich, z którymi Łotwa zawarła dwustronne umowy w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji, zatwierdzone przez łotewski parlament przed dniem 31 grudnia 1996 r.;
- (iii) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do osób fizycznych i spółek z państw trzecich, z którymi Łotwa zawarła dwustronną umowę w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji po dniu 31 grudnia 1996 r., jeżeli w umowie tej określono prawo łotewskich osób fizycznych i spółek do nabywania gruntów w danym państwie trzecim;

- (iv) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego jest we wspólnym posiadaniu osób, o których mowa w ppkt (i)–(iii); lub
- (v) będące publicznymi spółkami akcyjnymi, jeżeli ich akcje są notowane na giełdzie.

W przypadku gdy Nowa Zelandia umożliwia łotewskim obywatelom i przedsiębiorstwom nabywanie nieruchomości miejskich na jej terytorium, Łotwa umożliwi obywatelom i przedsiębiorstwom z Nowej Zelandii nabywanie nieruchomości miejskich na Łotwie na takich samych warunkach, jak w przypadku obywateli Łotwy.

Środki:

LV: Ustawa o reformie gruntowej w miastach Republiki Łotewskiej, sekcja 20 i 21.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

DE: W odniesieniu do nabywania nieruchomości mogą mieć zastosowanie określone warunki dotyczące wzajemności.

ES: Inwestycje zagraniczne w branżach bezpośrednio związanych z inwestycjami w nieruchomości dla placówek dyplomatycznych państw niebędących państwami członkowskimi wymagają zezwolenia administracyjnego wydawanego przez hiszpańską Radę Ministrów, chyba że istnieje wzajemna umowa w sprawie liberalizacji.

RO: Cudzoziemcy, bezpaństwowcy oraz osoby prawne (inne niż obywatele i osoby prawne państwa członkowskiego EOG) mogą nabyć prawo własności gruntów na warunkach określonych w traktatach międzynarodowych, na zasadzie wzajemności. Cudzoziemcy, bezpaństwowcy oraz osoby prawne nie mogą nabyć prawa własności gruntów na warunkach bardziej korzystnych niż warunki mające zastosowanie do osób fizycznych lub osób prawnych Unii.

Środki:

DE: Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (EGBGB) (Ustawa wprowadzająca do kodeksu cywilnego).

ES: Dekret królewski 664/1999 z dnia 23 kwietnia 1999 r. w sprawie inwestycji zagranicznych.

RO: Ustawa nr 17/2014 w sprawie niektórych środków regulujących nabywanie i zbywanie gruntów rolnych położonych poza miastem, z późniejszymi zmianami; oraz

Ustawa nr 268/2001 w sprawie prywatyzacji przedsiębiorstw będących właścicielami gruntów w ramach własności publicznej i prywatnego zarządzania majątkiem do użytku rolnego oraz ustanowienia Agencji Majątku Publicznego, z późniejszymi zmianami.

Zastrzeżenie nr 2 – Zawody regulowane (z wyjątkiem zawodów związanych z opieką zdrowotną)

Sektor – podsektor Zawody regulowane – prawnicze; usługi rzeczników patentowych, agentów ds. własności przemysłowej i agentów ds. własności intelektualnej; rachunkowość i księgowość; audyt; doradztwo podatkowe; architektura i urbanistyka; usługi inżynierskie i kompleksowe usługi inżynierskie.

Klasyfikacja gospodarcza: CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, część 879

Oдноśne zobowiązania: Dostęp do rynku

Traktowanie narodowe

Klauzula najwyższego uprzywilejowania

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Obecność lokalna

Rozdział: Handel usługami oraz inwestycje

Szczebel władzy: UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi prawne (część CPC 861)¹

Dla większej pewności należy wyjaśnić, że zgodnie z uwagami wprowadzającymi, w szczególności z pkt 8, wymogi rejestracji w organizacji zawodowej prawników mogą obejmować wymóg uzyskania dyplomu ukończenia studiów wyższych w dziedzinie prawa państwa przyjmującego lub równoważnego, wymóg odbycia szkolenia pod nadzorem uprawnionego do wykonywania zawodu prawnika lub wymóg posiadania biura lub adresu pocztowego w jurysdykcji danej organizacji zawodowej prawników, aby móc ubiegać się o członkostwo w niej. Niektóre państwa członkowskie mogą nakładać, na osoby fizyczne zajmujące określone stanowiska w kancelarii prawniczej, firmie, przedsiębiorstwie lub na wspólników, wymóg bycia uprawnionym do wykonywania zawodu prawnika prawa państwa przyjmującego.

¹ Do celów niniejszego zastrzeżenia:

- a) „prawo wewnętrzne” oznacza prawo konkretnego państwa członkowskiego i prawo Unii;
- b) „prawo międzynarodowe publiczne” wyłącza prawo Unii i obejmuje prawo ustanowione na mocy traktatów międzynarodowych i konwencji, a także międzynarodowe prawo zwyczajowe;
- c) „doradztwo prawne” obejmuje doradztwo i konsultacje z klientami w sprawach, w tym transakcjach, stosunkach i sporach, dotyczących stosowania lub interpretacji prawa; uczestnictwo z klientami lub w ich imieniu w negocjacjach i innych kontaktach z osobami trzecimi w takich sprawach oraz przygotowywanie dokumentów podlegających w całości lub w części przepisom prawa, a także weryfikacja dokumentów wszelkiego rodzaju do celów prawa i zgodnie z wymogami prawa;
- d) „reprezentacja prawna” obejmuje sporządzanie dokumentów do przedłożenia organom administracyjnym, sądom lub innym właściwie ustanowionym trybunałom urzędowym oraz występowanie przed organami administracyjnymi, sądami lub innymi właściwie ustanowionymi organami sądowymi; oraz
- e) „arbitraż, postępowanie pojednawcze i mediacja” oznacza przygotowanie dokumentów do przedłożenia arbitrowi, rozjemcy lub mediatorowi oraz przygotowanie do występowania i występowanie przed tymi osobami w przypadku jakiegokolwiek sporu dotyczącego stosowania i interpretacji prawa. Nie obejmuje usług w zakresie arbitrażu, postępowania pojednawczego i mediacji w sporach nie dotyczących stosowania i interpretacji prawa, które wchodzą w zakres usług związanych z usługami konsultacyjnymi w zakresie zarządzania. Nie obejmuje również działania w charakterze arbitra, rozjemcy lub mediatora. Jako podkategoria, usługi prawne w zakresie międzynarodowego arbitrażu, postępowania pojednawczego lub mediacji oznaczają te same usługi, w przypadku gdy w sporze uczestniczą strony z dwóch lub większej liczby państw.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

UE: W każdym państwie członkowskim zastosowanie mają szczególne niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, a do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

UE: reprezentacja prawna osób przed Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (zwanym dalej „EUIPO”) może być zapewniana wyłącznie przez przedstawiciela zawodu prawniczego posiadającego uprawnienia w jednym z państw członkowskich EOG i mającego miejsce prowadzenia działalności na terytorium EOG, w zakresie, w jakim jest on uprawniony –w tym państwie członkowskim – do występowania jako pełnomocnik w sprawach dotyczących znaków towarowych lub w sprawach dotyczących własności przemysłowej, oraz przez zawodowych pełnomocników, których imiona i nazwiska znajdują się na liście prowadzonej w tym celu przez EUIPO (część CPC 861).

W AT: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii. Wyłącznie prawnicy będący obywatelami EOG lub Szwajcarii mogą świadczyć usługi w ramach obecności handlowej. Świadczenie usług prawnych w odniesieniu do prawa publicznego międzynarodowego i prawa kraju pochodzenia jest dozwolone wyłącznie w wymiarze transgranicznym. Udział zagranicznych prawników (którzy muszą posiadać pełne uprawnienia w swoim kraju pochodzenia) w kapitale własnym oraz w dochodzie z działalności operacyjnej kancelarii prawnej nie może przekraczać 25 %; pozostała część udziałów musi być w posiadaniu prawników posiadających pełne uprawnienia w EOG lub Szwajcarii i tylko oni mogą wywierać decydujący wpływ na decyzje kancelarii prawnej.

BE (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do uzyskania pełnego członkostwa w organizacji zawodowej prawników, które jest niezbędne do świadczenia usług prawnych dotyczących belgijskiego prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest miejsce zamieszkania w Belgii. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania do uzyskania pełnego członkostwa w organizacji zawodowej prawników dla zagranicznego prawnika wynosi co najmniej sześć lat od dnia wniosku o wpis, lub trzy lata przy spełnieniu określonych warunków. Wymagana jest wzajemność.

Zagraniczny prawnik może wykonywać zawód doradcy prawnego. Prawnicy, którzy są członkami zagranicznych (spoza Unii) organizacji zawodowych prawników i chcą prowadzić działalność w Belgii, ale nie spełniają warunków wpisu na listę posiadających pełne uprawnienia prawników, na listę UE lub na listę aplikantów adwokackich, mogą złożyć wniosek o wpis na tzw. „Listę B”. „Lista B” istnieje wyłącznie w Radzie Adwokackiej w Brukseli. Prawnik znajdujący się na liście B może zajmować się doradztwem. Reprezentacja przed sądem kasacyjnym (*Cour de Cassation*) wymaga nominacji i wpisania na specjalną listę.

BG (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Zastrzeżone dla obywateli państwa członkowskiego, innego państwa będącego stroną Porozumienia EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej, którym udzielono zezwolenia na wykonywanie zawodu prawnika zgodnie z przepisami któregośkolwiek z wyżej wymienionych krajów. Cudzoziemiec (z wyjątkiem wyżej wymienionych), któremu udzielono zezwolenia na wykonywanie zawodu prawnika zgodnie z przepisami jego kraju, może występować przed organami wymiaru sprawiedliwości Republiki Bułgarii jako obrońca lub pełnomocnik obywatela swojego kraju, działając w konkretnej sprawie, wraz z bułgarskim adwokatem, w przypadkach, w których zostało to przewidziane w umowie między państwem bułgarskim a danym obcym państwem, lub na zasadzie wzajemności, składając w tym celu wstępny wniosek do przewodniczącego Naczelnej Rady Adwokackiej. Kraj, w odniesieniu do którego istnieje wzajemność, wskazuje Minister Sprawiedliwości, na wniosek przewodniczącego Naczelnej Rady Adwokackiej. Aby móc świadczyć usługi mediacji prawnej, cudzoziemiec musi posiadać zezwolenie na długoterminowy lub stały pobyt w Republice Bułgarii oraz musi zostać wpisany do jednolitego rejestru mediatorów prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości. W Bułgarii pełne traktowanie narodowe w odniesieniu do zakładania i prowadzenia przedsiębiorstw oraz świadczenia usług może być rozszerzone wyłącznie na przedsiębiorstwa mające siedzibę w państwach, z którymi zostały lub zostaną zawarte umowy dwustronne o wzajemnej pomocy prawnej, oraz na obywateli tych państw.

CY: Wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii. Partnerami, współnikami lub członkami rady dyrektorów kancelarii prawnej na Cyprze mogą być wyłącznie adwokaci należący do organizacji zawodowej prawników.

CZ: Wymagane jest pełne członkostwo w organizacji zawodowej prawników. Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii. W odniesieniu do świadczenia wszystkich usług prawnych wymagane jest miejsce zamieszkania (obecność handlowa).

DE: Wyłącznie prawnicy posiadający uprawnienia w EOG lub Szwajcarii mogą zostać przyjęci do organizacji zawodowej prawników i w związku z tym zostać uprawnionymi do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego. Do uzyskania pełnego przyjęcia do organizacji zawodowej prawników wymagana jest obecność handlowa. Właściwe organizacje zawodowe prawników może przyznawać zwolnienia z tego wymogu.

W przypadku zagranicznych prawników (posiadających uprawnienia inne niż EOG i Szwajcarii) mogą obowiązywać ograniczenia dotyczące posiadania udziałów w kancelarii prawnej świadczącej usługi prawne w zakresie prawa wewnętrznego. Zagraniczni prawnicy lub kancelarie prawne mogą oferować usługi prawne w zakresie prawa zagranicznego i prawa międzynarodowego publicznego, jeżeli udowodnią posiadanie wiedzy specjalistycznej.

Spółka zawodowa może zostać współnikiem niemieckiej kancelarii adwokackiej tylko wtedy, gdy zostanie przyjęta do niemieckiej organizacji zawodowej prawników i przyjmie jedną z form prawnych wymienionych w art. 59b federalnej ustawy o zawodzie prawnika. Wspólnik musi aktywnie uczestniczyć w działalności kancelarii prawnej. Oddziały zagranicznych kancelarii prawnych mogą świadczyć usługi prawne, jeżeli zostały przyjęte do organizacji zawodowej prawników. Przyjęcie do organizacji zawodowej prawników wymaga uznania uprawnień współników jako prawników lub rzeczników patentowych z państwa, w przypadku gdy odpowiadający zawód prawniczy został uznany w rozporządzeniu niemieckiego Ministerstwa Sprawiedliwości za nadający porównywalny status wykształcenia i status zawodowy (sekcja 206 ustawy federalnej o zawodzie prawnika i art. 157 ustawy federalnej o prawnikach patentowych). Oddział musi posiadać odrębne kierownictwo dysponujące odpowiednim umocowaniem w Niemczech, a co najmniej jeden kierownik oddziału posiadający pełnomocnictwo musi zostać przyjęty do niemieckiej organizacji zawodowej prawników.

W DK: Posługiwanie się tytułem „*advokat*” lub jakimkolwiek podobnym tytułem przy świadczeniu usług prawnych, a także reprezentacja przed sądami, są zastrzeżone dla adwokatów uprawnionych do wykonywania zawodu w Danii. Adwokaci z UE, EOG i Szwajcarii mogą wykonywać zawód posługując się tytułem ich państwa pochodzenia.

Bez uszczerbku dla powyższego zastrzeżenia UE udziały w kancelarii prawnej mogą posiadać wyłącznie adwokaci, którzy aktywnie wykonują zawód prawnika w kancelarii, jej jednostce dominującej lub jej jednostce zależnej, inni pracownicy kancelarii lub inna kancelaria prawna zarejestrowana w Danii. Pozostali pracownicy kancelarii mogą łącznie posiadać tylko mniej niż 10 % udziałów i praw głosu, a aby być współnikami, muszą zdać egzamin z przepisów o szczególnym znaczeniu dla praktyki prawniczej.

Członkami zarządu mogą być wyłącznie adwokaci, którzy aktywnie wykonują zawód prawnika w kancelarii, jej jednostce dominującej lub jej jednostce zależnej oraz inni wspólnicy i przedstawiciele pracowników. Większość członków zarządu muszą stanowić adwokaci, którzy aktywnie wykonują zawód prawnika w kancelarii, jej jednostce dominującej lub jej jednostce zależnej. Osobą zarządzającą kancelarią prawną mogą być wyłącznie adwokaci, którzy aktywnie wykonują zawód prawnika w kancelarii, jej jednostce dominującej lub jej jednostce zależnej, oraz inni wspólnicy, którzy zdali wyżej wspomniany egzamin.

EE: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji w postępowaniu karnym przed Sądem Najwyższym, wymagane jest miejsce zamieszkania (obecność handlowa).

EL: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

ES: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii. Właściwe organy mogą przyznać zwolnienia z wymogu obywatelstwa. Do świadczenia jakichkolwiek usług prawnych wymagany jest adres prowadzenia działalności.

FI: Miejsce zamieszkania w EOG lub Szwajcarii oraz członkostwo w organizacji zawodowej prawników wymagane są do posługiwania się tytułem zawodowym adwokata (po fińsku „*asianajaja*” lub po szwedzku „*advokat*”). Usługi prawne, w tym dotyczące fińskiego prawa wewnętrznego, mogą też być świadczone przez osoby niebędące członkami organizacji zawodowej prawników.

FR: Do pełnego członkostwa w organizacji zawodowej prawników, które jest niezbędne do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym reprezentacji przed sądami, wymagane jest miejsce zamieszkania lub prowadzenie przedsiębiorstwa we Francji. Reprezentacja przed sądem kasacyjnym (*Cour de cassation*) i Radą Stanu (*Conseil d'Etat*) podlega kontyngentom i jest zastrzeżona dla obywateli Francji i UE. Członkowie organizacji zawodowej prawników w Nowej Zelandii mogą zarejestrować się jako zagraniczny konsultant prawny we Francji w celu tymczasowego lub stałego oferowania niektórych usług prawnych we Francji, w zakresie prawa Nowej Zelandii i prawa międzynarodowego publicznego. Do wykonywania zawodu na stałe wymagany jest adres prowadzenia działalności w ramach jurysdykcji francuskiej organizacji zawodowej prawników lub rejestracja lub prowadzenie przedsiębiorstwa w EOG.

HR: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo Unii. W postępowaniach, w których występuje element prawa międzynarodowego publicznego, strony mogą być reprezentowane przed sądami arbitrażowymi i sądami *ad hoc* przez zagranicznych prawników, którzy są członkami organizacji zawodowej prawników w swoich krajach pochodzenia. Wyłącznie prawnik, który posiada chorwacki tytuł prawnika, może założyć kancelarię prawną (kancelarie z Nowej Zelandii mogą zakładać oddziały, które nie mogą zatrudniać chorwackich prawników).

HU: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w organizacji zawodowej prawników podlegające wymogowi obywatelstwa EOG lub Szwajcarii oraz miejsca zamieszkania (obecności handlowej) w EOG lub Szwajcarii. Zagraniczni prawnicy mogą udzielać porad prawnych w zakresie prawa kraju pochodzenia i prawa międzynarodowego publicznego w ramach partnerstwa z węgierskim prawnikiem lub kancelarią prawną. Wymagana jest umowa współpracy zawarta z węgierskim prawnikiem (*ügyvéd*) lub kancelarią prawną (*ügyvédi iroda*). Zagraniczny doradca prawny nie może być członkiem węgierskiej kancelarii prawnej. Zagraniczny prawnik nie jest uprawniony do występowania jako pełnomocnik prawny przed arbitrem, rozjemcą lub mediatorem w jakimkolwiek sporze ani do sporządzania dokumentów, które mają im zostać przedłożone.

LT (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

Prawnicy z państw obcych mogą występować jako adwokaci w sądach tylko zgodnie z umowami międzynarodowymi, w tym postanowieniami szczególnymi dotyczącymi reprezentacji przed sądami.

LU (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

Rada organizacji zawodowej prawników może, na zasadzie wzajemności, odstąpić od wymogu obywatelstwa dla cudzoziemca.

LV (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do wykonywania zawodu prawnika w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii. Prawnicy z państw obcych mogą występować jako adwokaci w sądach tylko zgodnie z umowami dwustronnymi w sprawie wzajemnej pomocy prawnej.

W odniesieniu do adwokatów z Unii lub adwokatów zagranicznych obowiązują szczególne wymogi. Na przykład udział w postępowaniu sądowym w sprawach karnych dozwolony jest jedynie we współpracy z adwokatem należącym do Łotewskiego Kolegium Adwokackiego.

MT: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

NL: Wyłącznie prawnicy wpisani do niderlandzkiego rejestru i posiadający miejscowe uprawnienia mogą posługiwać się tytułem „*advocaat*”. Zamiast posługiwania się pełnym tytułem „*advocaat*” do celów działalności w Niderlandach prawnicy zagraniczni (niewpisani do rejestru) muszą podawać nazwę swojej krajowej organizacji zawodowej.

PT (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do wykonywania zawodu w zakresie portugalskiego prawa wewnętrznego wymagane jest miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w Portugalii. Do reprezentacji przed sądami wymagane jest pełne przyjęcie do organizacji zawodowej prawników. Cudzoziemcy posiadający dyplom wydany przez Wydział Prawa w Portugalii mogą zarejestrować się w portugalskiej Izbie Adwokackiej (*Ordem dos Advogados*) na takich samych zasadach jak obywatele Portugalii, jeżeli ich własny kraj przyznaje obywatelom Portugalii takie traktowanie na zasadzie wzajemności.

Inni cudzoziemcy posiadający dyplom ukończenia studiów wyższych z dziedziny prawa, który został uznany przez Wydział Prawa w Portugalii, mogą zarejestrować się jako członkowie do Izby Adwokackiej, pod warunkiem że odbędą wymaganą aplikację i pomyślnie przejdą ostateczną ocenę oraz zdadzą egzamin dopuszczający do wykonywania zawodu. Usługi prawne w Portugalii mogą świadczyć wyłącznie kancelarie prawne, których udziały należą wyłącznie do prawników przyjętych do portugalskiej Izby Adwokackiej.

Prawnicy o uznanych zasługach, magistrzy i doktorzy prawa (nawet jeśli osoby te nie są prawnikami ani profesorami uniwersytetu) mogą świadczyć doradztwo prawne w każdej dziedzinie prawa zagranicznego i prawa międzynarodowego publicznego, pod warunkiem, że mają miejsce prowadzenia działalności zawodowej (*domiciliação*) w Portugalii, zdali egzamin dopuszczający do wykonywania zawodu i są zarejestrowani w organizacji zawodowej prawników.

RO: Zagraniczny prawnik nie może przedstawiać pisemnych lub ustnych wniosków przed sądem ani innymi organami wymiaru sprawiedliwości, z wyjątkiem arbitrażu międzynarodowego.

SE (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do członkostwa w organizacji zawodowej prawników oraz posługiwania się tytułem „advokat” wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG lub Szwajcarii. Zarząd szwedzkiej Rady Adwokackiej może przyznawać zwolnienia z tego wymogu. Bez uszczerbku dla zastrzeżenia UE powyżej członkostwo w organizacji zawodowej prawników nie jest niezbędne do wykonywania zawodu prawnika w zakresie szwedzkiego prawa wewnętrznego. Członek szwedzkiej Rady Adwokackiej może być zatrudniony wyłącznie przez innego członka organizacji zawodowej prawników lub spółkę prowadzącą działalność członka organizacji zawodowej prawników. Członek organizacji zawodowej prawników może być jednak zatrudniony przez zagraniczną spółkę prowadzącą działalność adwokacką, pod warunkiem że spółka ta ma stałą siedzibę w państwie członkowskim Unii, EOG lub w Szwajcarii. Na podstawie wyłączenia przyznanego przez zarząd szwedzkiej Rady Adwokackiej członek szwedzkiej Rady Adwokackiej może być również zatrudniony przez kancelarię prawną spoza Unii.

Członkowie organizacji zawodowej prawników prowadzący działalność w ramach spółki nie mogą realizować jakichkolwiek celów innych niż wykonywanie zawodu adwokata ani prowadzić działalności innej niż wykonywanie zawodu adwokata. Dozwolona jest współpraca z innymi kancelariami adwokackimi. Współpraca z zagranicznymi kancelariami wymaga jednak zgody zarządu szwedzkiej Rady Adwokackiej. Wykonywać zawód adwokata, posiadać udziały w spółce lub być wspólnikiem w spółce, bezpośrednio lub pośrednio, lub za pośrednictwem spółki, może wyłącznie członek organizacji zawodowej prawników. Członkiem lub zastępcą członka zarządu, zastępcą dyrektora zarządzającego, osobą upoważnioną do reprezentowania lub sekretarzem spółki może być wyłącznie członek organizacji zawodowej prawników.

SI (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Reprezentowanie klientów przed sądem za wynagrodzeniem jest uzależnione od obecności handlowej w Republice Słowenii. Zagraniczny prawnik, który posiada uprawnienia do wykonywania zawodu prawnika za granicą, może świadczyć usługi prawne lub wykonywać zawód prawnika na warunkach określonych w art. 34a ustawy o adwokaturze, pod warunkiem że spełniony jest warunek rzeczywistej wzajemności.

Bez uszczerbku dla zastrzeżenia UE odnoszącego się do niedyskryminujących wymogów dotyczących formy prawnej, obecność handlowa dla adwokatów mianowanych przez słoweńską Radę Adwokacką jest ograniczona do jednoosobowej działalności gospodarczej, kancelarii prawnych z ograniczoną odpowiedzialnością (spółek) i kancelarii prawnych z nieograniczoną odpowiedzialnością (spółek). Działalność kancelarii prawnych jest ograniczona do praktyki prawniczej. Wspólnikami w kancelarii prawnej mogą być wyłącznie adwokaci.

SK (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego, w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG oraz miejsce zamieszkania (obecność handlowa) w Republice Słowackiej. W przypadku prawników spoza Unii wymagane jest spełnienie warunku rzeczywistej wzajemności.

Środki:

UE: Art. 120 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001¹;

Art. 78 rozporządzenia Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r.²

AT: Rechtsanwaltsordnung (ustawa o zawodach prawniczych) – RAO, RGeBl. Nr. 96/1868, art. 1 i 21c.; oraz

Rechtsanwaltsgesetz – EIRAG, BGBl. Nr. 27/2000, z późniejszymi zmianami; § 41 EIRAG.

BE: Belgijski kodeks sądowy (art. 428–508); dekret królewski z dnia 24 sierpnia 1970 r.

BG: Ustawa o adwokaturze; oraz

Ustawa o mediacji oraz ustawa o notariacie i działalności notarialnej.

CY: Ustawa o adwokaturze (rozdział 2), z późniejszymi zmianami.

CZ: Ustawa nr 85/1996 Coll., ustawa o zawodach prawniczych.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz.U. UE L 154 z 16.6.2017, s. 1).

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych (Dz.U. UE L 3 z 5.1.2002, s. 1).

DE: Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; ustawa federalna o zawodzie prawnika);

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG); oraz

§ 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

DK: Retsplejeloven (ustawa o wymiarze sprawiedliwości), rozdziały 12 i 13 (ustawa skonsolidowana nr 1284 z dnia 14 listopada 2018 r.).

EE: Advokatuuriseadus (ustawa o adwokaturze);

Tsiviilkohtumenetluse seadustik (kodeks postępowania cywilnego);

Halduskohtumenetluse seadus (kodeks postępowania administracyjnego);

Kriminaalmenetluse seadustik (kodeks postępowania karnego); oraz

Väiärteomenetluse seadustik (kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia).

EL: Nowy kodeks prawniczy nr 4194/2013.

ES: Real Decreto 135/2021, de 2 de marzo, por el que se aprueba el Estatuto General de la Abogacía Española, art. 9.1.a.

FI: Laki asianajajista (ustawa o adwokaturze) (496/1958), s. 1 i 3; oraz Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (kodeks postępowania sądowego).

FR: Loi 71-1130 du 31 décembre 1971 ; Loi 90- 1259 du 31 décembre 1990 ;
oraz Ordonnance du 10 septembre 1817 modifiée.

HR: Ustawa o zawodach prawniczych (dziennik ustaw 9/94, 117/08, 75/09, 18/11).

HU: Ustawa LXXVIII z 2017 r. o działalności zawodowej radców prawnych.

LT: Ustawa o adwokaturze Republiki Litewskiej z dnia 18 marca 2004 r. nr IX-2066, ostatnio zmieniona w dniu 12 grudnia 2017 r. ustawą nr XIII-571.

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV: Kodeks postępowania karnego, s. 79; oraz Łotewska ustawa o adwokaturze, s. 4.

MT: Kodeks organizacji i postępowania cywilnego (rozdział 12).

NL: Advocatenwet (ustawa o adwokaturze).

PT: Ustawa 145/2015, 9 set., alterada p/ Lei 23/2020, 6 jul. (art.º 194 substituído p/ art.º 201.º; e art.º 203.º substituído p/ art.º 213.º).

Statut portugalskiej Izby Adwokackiej (Estatuto da Ordem dos Advogados); Dekret z mocą ustawy 229/2004, art. 5, 7–9; Dekret z mocą ustawy 88/2003, art. 77 i 102; statut Izby Radców Prawnych (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), zmieniony ustawą 49/2004, mas alterada p/ Lei 154/2015, 14 set; ustawą 14/2006 oraz dekretem z mocą ustawy nr 226/2008 alterado p/ Lei 41/2013, 26 jun; oraz

Ustawa 78/2001, art. 31, 4 Alterada p/ Lei 54/2013, 31 jul.; Rozporządzenie w sprawie mediacji rodzinnej i mediacji z zakresu prawa pracy (zarządzenie 282/2010), alterada p/ Portaria 283/2018, 19 out; oraz Ustawa 21/2007 w sprawie mediacji z zakresu prawa karnego, art. 12; ustawa 22/2013, 26 fev., alterada p/ Lei 17/2017, 16 maio, alterada pelo Decreto-Lei 52/2019, 17 abril.

RO: Ustawa o adwokaturze; Ustawa o mediacji; oraz Ustawa o notariuszach i notariacie.

SE: Rättegångsbalken (szwedzki kodeks postępowania sądowego) (1942:740); oraz Kodeks postępowania szwedzkiej Rady Adwokackiej, przyjęty w dniu 29 sierpnia 2008 r.

SI: Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB8 Državnega Zbora RS z dne 7 junij 2019 (ustawa o adwokaturze), nieurzędowa wersja skonsolidowana przygotowana przez słoweński parlament z dnia 7 czerwca 2019 r.).

SK: Ustawa 586/2003 o adwokaturze, art. 2 i 12.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

PL: Zagraniczni prawnicy mogą prowadzić działalność wyłącznie w formie spółki jawnej, spółki komandytowej lub spółki komandytowo-akcyjnej.

Środki:

PL: Ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, art. 19; oraz Ustawa o doradztwie podatkowym.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

IE, IT: Do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa wewnętrznego (Unii i państwa członkowskiego), w tym do reprezentacji przed sądami, wymagane jest miejsce zamieszkania (obecność handlowa).

Środki:

IE: Solicitors Acts 1954-2011.

IT: Dekret królewski 1578/1933; oraz Art. 17 ustawy o zawodach prawniczych.

- b) Rzecznicy patentowi, agenci ds. własności przemysłowej i licencjonowani agenci ds. własności intelektualnej (część CPC 879, 861, 8613)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DE: Członkami organizacji zawodowej prawników, uprawnionymi do świadczenia usług prawnika patentowego w Niemczech w zakresie prawa wewnętrznego, mogą zostać wyłącznie prawnicy specjalizujący się w prawie patentowym posiadający uprawnienia z EOG lub Szwajcarii. Do uzyskania pełnego przyjęcia do organizacji zawodowej prawników wymagana jest obecność handlowa. Organizacja zawodowa prawników może przyznawać zwolnienia z tego wymogu. Zagraniczni prawnicy patentowi mogą oferować usługi prawne w zakresie prawa zagranicznego, o ile posiadają udowodnioną wiedzę specjalistyczną. Do świadczenia usług prawnych w Niemczech niezbędna jest rejestracja. Zagraniczni prawnicy patentowi (uprawnienia spoza EOG i Szwajcarii) nie mogą założyć kancelarii z krajowymi prawnikami patentowymi.

Zagraniczni prawnicy patentowi (spoza EOG i Szwajcarii) mogą mieć obecność handlową wyłącznie w formie Patentanwalts-GmbH lub Patentanwalt-AG w drodze nabycia udziałów mniejszościowych.

Od dnia 1 sierpnia 2022 r. spółka zawodowa może zostać udziałowcem niemieckiej kancelarii patentowej tylko wtedy, gdy zostanie przyjęta do niemieckiej izby rzeczników patentowych i przyjmie jedną z form prawnych wymienionych w art. 52b rozporządzenia o zawodzie rzecznika patentowego. Zagraniczne kancelarie patentowe mogą świadczyć usługi, jeżeli zostały przyjęte do niemieckiej izby rzeczników patentowych. Takie przyjęcie wymaga uprawnień wspólnika jako prawnika, księgowego ds. podatków, biegłego rewidenta lub rzecznika patentowego, a w przypadku oddziałów – kierownika posiadającego odpowiednie umocowanie w Niemczech.

FR: Do zarejestrowania w wykazie usług agentów ds. własności przemysłowej wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa lub miejsce zamieszkania w EOG. W odniesieniu do osób fizycznych wymagane jest obywatelstwo EOG. Do reprezentowania klienta przed krajowym urzędem ds. własności intelektualnej wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa w EOG. Świadczenie usług może odbywać się wyłącznie w ramach *société civile professionnelle* (SCP), *société d'exercice libéral* (SEL) lub jakiegokolwiek innej formy prawnej, pod pewnymi warunkami. Niezależnie od formy prawnej ponad połowa udziałów i praw głosu musi być w posiadaniu specjalistów z EOG. Kancelarie prawne mogą być uprawnione do świadczenia usług agenta ds. własności przemysłowej (zob. zastrzeżenie dotyczące usług prawnych).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

AT: Do świadczenia usług rzecznika patentowego wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz wymagane jest miejsce zamieszkania.

BG i CY: Do świadczenia usług rzecznika patentowego wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii. W CY: Wymóg miejsca zamieszkania.

EE: Do świadczenia usług rzecznika patentowego wymagane jest obywatelstwo Estonii lub Unii, a także miejsce stałego zamieszkania.

ES: Do świadczenia usług rzecznika patentowego wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa w państwie członkowskim, obecność handlowa, a także miejsce stałego zamieszkania.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

PT: Do świadczenia usług agenta ds. własności przemysłowej wymagane jest obywatelstwo EOG.

LV: Od rzeczników patentowych wymagane jest obywatelstwo Unii.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

FI i HU: Do świadczenia usług rzecznika patentowego wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG.

SI: W przypadku posiadacza zarejestrowanych praw lub wnioskodawcy o zarejestrowane prawa (patenty, znaki towarowe, chronione wzory) wymagane jest miejsce zamieszkania w Słowenii. W przeciwnym razie wymaga się, aby rzecznik patentowy lub rzecznik ds. znaków towarowych i wzorów był zarejestrowany w Słowenii, głównie do celów świadczenia takich usług, jak postępowanie i powiadamianie.

Środki:

AT: Ustawa o rzeczniku patentowym, BGBl. 214/1967, z późniejszymi zmianami, §§ 2 i 16a.

BG: Rozdział 8b ustawy o patentach i rejestracji wzorów użytkowych.

CY: Ustawa o adwokaturze (rozdział 2), z późniejszymi zmianami.

DE: Patentanwaltsordnung (PAO). Gesetz über die Tätigkeit europäischer Patentanwälte in Deutschland (EuPAG) i § 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

EE: Patendivoliniku seadus (ustawa o rzecznikach patentowych) § 2, § 14.

ES: Ley 24/2015, de 24 de julio, de Patentes, art. 175, 176 i 177. Ley 17/2009, de 23 de noviembre, sobre el libre acceso a las actividades de servicios y su ejercicio, art. 3.2.

FI: Tavaramerkkilaki (ustawa o znakach towarowych) (7/1964);

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä (ustawa o zatwierdzonych specjalistach ds. własności przemysłowej) (22/2014);

Laki kasvinjalostajanoikeudesta (ustawa o prawie do ochrony odmian roślin) 1279/2009; oraz

Mallioikeuslaki (ustawa o zarejestrowanych wzorach) 221/1971.

FR: Code de la propriété intellectuelle.

HU: Ustawa XXXII z 1995 r. o rzecznikach patentowych.

LV: Ustawa o instytucjach i procedurach własności przemysłowej, rozdział XVIII (art. 119-136).

PT: Dekret z mocą ustawy 15/95, zmieniony ustawą 17/2010, Portaria 1200/2010, art. 5 oraz Portaria 239/2013 oraz ustawa 9/2009.

SI: Zakon o industrijski lastnini (ustawa o własności przemysłowej), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo w 100/13 i 23/20 (dziennik ustaw Republiki Słowenii, nr 51/06 – oficjalna wersja skonsolidowana 100/13 i 23/20).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

IE: W przypadku prowadzenia przedsiębiorstwa co najmniej jedna z osób zarządzających, wspólników, kierowników lub pracowników spółki musi być zarejestrowana jako rzecznik patentowy lub agent ds. własności intelektualnej w Irlandii. Świadczenie usług w ramach działalności transgranicznej wymaga obywatelstwa EOG i obecności handlowej w EOG, posiadania głównego miejsca prowadzenia działalności w państwie członkowskim EOG oraz uprawnień na podstawie prawa państwa członkowskiego EOG.

Środki:

IE: Art. 85 i 86 Trade Marks Act 1996, z późniejszymi zmianami;

Art. 51, art. 51A i art. 51B Trade Marks Rules 1996, z późniejszymi zmianami; art. 106 i 107 Patent Act 1992, z późniejszymi zmianami oraz Register of Patent Agent Rules S.I. 580 z 2015 r.

- c) Usługi w zakresie księgowości oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych (CPC 8621 inne niż usługi audytu, 86213, 86219, 86220)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

AT: W austriackim przedsiębiorstwie udziały kapitałowe i prawa głosu zagranicznych księgowych posiadających uprawnienia zgodnie z prawem swojego kraju pochodzenia nie mogą przekraczać 25 %. Usługodawca musi posiadać biuro lub siedzibę w EOG (CPC 862).

FR: Wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa lub miejsce zamieszkania. Usługi mogą być świadczone poprzez jakąkolwiek formę spółki z wyjątkiem *société en nom collectif* i *société en commandite simple* (SCS). Szczególne warunki mają zastosowanie do *sociétés d'exercice libéral* (SEL), *association de gestion et comptabilité* (AGC) i *société pluri-professionnelle d'exercice* (SPE) (CPC 86213, 86219, 86220).

IT: Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do świadczenia usług rachunkowo-księgowych, wymagane jest miejsce zamieszkania lub stałego prowadzenia działalności (CPC 86213, 86219, 86220).

PT (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): Do wpisu do rejestru zawodowego Izby Biegłych Rewidentów (*Ordem dos Contabilistas Certificados*), niezbędnego do świadczenia usług rachunkowo-księgowych, wymagane jest miejsce zamieszkania lub stałego prowadzenia działalności, pod warunkiem że obywatele Portugalii traktowani są na zasadzie wzajemności.

Środki:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (ustawa o zawodzie biegłego rewidenta i audytora, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4; oraz

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBl. I Nr. 191/2013, §§ 7, 11, 28.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

IT: Dekret legislacyjny 139/2005 oraz ustawa 248/2006.

PT: Dekret z mocą ustawy nr 452/99, zmieniony ustawą nr 139/2015 z dnia 7 września.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

W SI: do świadczenia usług rachunkowo-księgowych wymagana jest siedziba w Unii Europejskiej (CPC 86213, 86219, 86220).

Środki:

SI: Ustawa o usługach na rynku wewnętrznym, dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 21/10.

- d) Usługi audytu (CPC – 86211, 86212 inne niż usługi w zakresie księgowości oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

UE: Świadczenie usług badania ustawowego wymaga zgody właściwych organów państwa członkowskiego, które mogą uznać równoważność kwalifikacji audytora będącego obywatelem Nowej Zelandii lub jakiegokolwiek państwa trzeciego z zastrzeżeniem wzajemności (CPC 8621).

Środki:

UE: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE¹; oraz

Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady².

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

BG: Zastosowanie mogą mieć niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

BG: Ustawa o niezależnym audycie finansowym.

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. UE L 182 z 29.6.2013, s. 19).

² Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz.U. UE L 157 z 9.6.2006, s. 87).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

AT: W austriackim przedsiębiorstwie udziały kapitałowe i prawa głosu zagranicznych audytorów, posiadających kwalifikacje zgodnie z prawem swojego kraju pochodzenia, nie mogą przekraczać 25 %. Usługodawca musi posiadać biuro lub siedzibę w EOG.

Środki:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (ustawa o zawodzie biegłego rewidenta i audytora, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DK: Świadczenie usług badania ustawowego wymaga zatwierdzenia jako biegły rewident w Danii. Do zatwierdzenia wymagane jest miejsce zamieszkania w państwie członkowskim EOG. Prawa głosu audytorów w zatwierdzonych firmach audytorskich oraz firm audytorskich niezatwierdzonych zgodnie z przepisami rozporządzeń wykonujących dyrektywę 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹ nie mogą przekraczać 10 % praw głosu.

¹ Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz.U. UE L 157 z 9.6.2006, s. 87).

FR (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): W przypadku badań ustawowych: wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa lub miejsce zamieszkania.

Obywatele Nowej Zelandii mogą świadczyć usługi badania ustawowego we Francji, z zastrzeżeniem wzajemności. Usługi mogą być świadczone w ramach jakiejkolwiek formy spółki, z wyjątkiem tych, w których wspólnicy uznawani są za przedsiębiorstwa handlowe (*commerçants*), takich jak *société en nom collectif* (SNC) i *société en commandite simple* (SCS).

PL: Do świadczenia usług badania ustawowego wymagana jest siedziba w Unii.

Zastosowanie mają wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

DK: Revisorloven (duńska ustawa o zatwierdzonych audytorach i firmach audytorskich), ustawa nr 1287 z dnia 20 listopada 2018 r.

FR: Code de commerce.

PL: Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Dziennik Ustaw z 2017, poz. 1089.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CY: Wymagane zezwolenie, z zastrzeżeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. Stowarzyszenia zawodowe (spółki osobowe) między osobami fizycznymi są dozwolone.

SK: Wyłącznie przedsiębiorstwo, w którym przynajmniej 60 % udziałów kapitałowych lub praw głosu zarezerwowane jest dla obywateli Słowacji lub państwa członkowskiego, może zostać upoważnione do przeprowadzania audytów w Republice Słowackiej.

Środki:

CY: Ustawa o audytorach z 2017 r. (ustawa 53(I)/2017).

SK: Ustawa nr 423/2015 o badaniu ustawowym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

DE: Firmy audytorskie (*Wirtschaftsprüfungsgesellschaften*) mogą przyjmować tylko niektóre z form prawnych dopuszczalnych w EOG. Spółki jawne i spółki komandytowe można uznać za *Wirtschaftsprüfungsgesellschaften*, jeżeli wpisano je do rejestru handlowego jako spółki handlowe ze względu na ich działalność powierniczą, art. 27 (*Wirtschaftsprüferordnung*, WPO). Biegli rewidentzi z państw trzecich zarejestrowani zgodnie z art. 134 (*Wirtschaftsprüferordnung*, WPO) mogą jednak prowadzić badanie ustawowe rocznych sprawozdań finansowych lub przygotowywać skonsolidowane sprawozdania finansowe spółki z siedzibą główną poza Unią, której zbywalne papiery wartościowe znajdują się w obrocie na rynku regulowanym.

Środki:

DE: Handelsgesetzbuch, (HGB; kodeks prawa handlowego); Gesetz über eine Berufsordnung der Wirtschaftsprüfer (*Wirtschaftsprüferordnung* - WPO; Ustawa o zawodzie biegłego rewidenta).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

ES: Biegli rewidentzi muszą być obywatelami państwa członkowskiego. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do audytu spółek spoza Unii notowanych na hiszpańskim rynku regulowanym.

Środki:

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (nowa ustawa o audycie: ustawa 22/2015 o usługach audytu).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

EE: Zastosowanie mają wymogi dotyczące formy prawnej. Większość głosów reprezentowanych przez udziały w firmie audytorskiej musi należeć do zaprzysiężonych audytorów podlegających nadzorowi właściwego organu państwa członkowskiego EOG, którzy uzyskali kwalifikacje w państwie członkowskim EOG, lub do firm audytorskich. Co najmniej trzy czwarte osób reprezentujących firmę audytorską na podstawie prawa musi posiadać kwalifikacje uzyskane w państwie członkowskim EOG.

Środki:

EE: Ustawa o działalności audytorów (Audiitortegevuse seadus), § 76–77.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SI: wymagana obecność handlowa. Jednostka audytorska z państwa trzeciego może posiadać udziały w słoweńskiej firmie audytorskiej lub tworzyć spółki osobowe pod warunkiem, że na podstawie prawa kraju, w którym jednostka ta jest zarejestrowana, słoweńskie spółki audytorskie mogą posiadać udziały w jednostce audytorskiej lub tworzyć spółki osobowe w tym kraju (wymóg wzajemności).

Środki:

SI: Ustawa o audycie (ZRev-2), dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 65/2008 (ostatnio zmieniony nr 115/21); oraz

Ustawa o spółkach (ZGD-1), dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 42/2006 (ostatnio zmieniony nr 18/21).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BE: Do prowadzenia działalności zawodowej, w ramach której przechowywane będą akta, dokumenty i związana z nimi korespondencja, wymagana jest siedziba w Belgii. Co najmniej jeden administrator lub kierownik przedsiębiorstwa musi zostać zatwierdzony jako audytor.

FI: W fińskiej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością oraz w spółkach, które są zobowiązane do przeprowadzenia audytu, przynajmniej jeden audytor musi posiadać miejsce zamieszkania w EOG. Audytorem może być wyłącznie audytor posiadający miejscowe uprawnienia lub firma audytorska posiadająca miejscowe uprawnienia.

HR: Usługi audytu mogą świadczyć wyłącznie osoby prawne mające siedzibę w Chorwacji lub osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w Chorwacji.

IT: Do świadczenia usług audytorskich przez osoby fizyczne wymagane jest miejsce zamieszkania we Włoszech.

LT: Do świadczenia usług audytu wymagana jest siedziba w EOG.

SE: Usługi w zakresie badania ustawowego mogą świadczyć wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji i firmy audytorskie zarejestrowane w Szwecji. Wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG. Tytuły „zatwierdzonego audytora” i „upoważnionego audytora” mogą być wykorzystywane wyłącznie przez audytorów zatwierdzonych lub upoważnionych w Szwecji. Audytorzy spółdzielczych stowarzyszeń gospodarczych i niektórych innych przedsiębiorstw, którzy nie są certyfikowanymi lub zatwierdzonymi księgowymi, muszą mieć miejsce zamieszkania w EOG, chyba że rząd lub organ rządowy wyznaczony przez rząd w danej sprawie zadecyduje inaczej.

Środki:

BE: Ustawa z dnia 7 grudnia 2016 r. w sprawie organizacji zawodu audytorów i nadzoru publicznego nad nimi (ustawa o zawodzie audytu publicznego).

FI: Tilintarkastuslaki (ustawa o audycie) (459/2007), ustawy sektorowe wymagające korzystania z usług audytorów posiadających lokalne uprawnienia.

HR: Ustawa o audycie (dziennik ustaw 146/05, 139/08, 144/12), art. 3.

IT: Dekret legislacyjny 58/1998, art. 155, 158 oraz 161; oraz

Dekret Prezydenta Republiki 99/1998 oraz dekret legislacyjny 39/2010, art. 2.

LT: Ustawa o audycie z dnia 15 czerwca 1999 r. – nr VIII -1227 (nowa wersja z dnia 3 lipca 2008 r. – nr X1676).

SE: Revisorslagen (ustawa o audytorach) (2001:883);

Revisionslag (ustawa o audycie) (1999:1079);

Aktiebolagslagen (ustawa o spółkach) (2005:551);

Lag om ekonomiska föreningar (ustawa o spółdzielczych stowarzyszeniach gospodarczych) (2018:672); oraz

Pozostałe, określające wymogi dotyczące korzystania z usług zatwierdzonych audytorów.

- e) Usługi doradztwa podatkowego (CPC 863, z wyjątkiem usług doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które uważa się za usługi prawne)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

AT: W austriackim przedsiębiorstwie udziały kapitałowe i prawa głosu zagranicznych doradców podatkowych, posiadających kwalifikacje zgodnie z prawem swojego kraju pochodzenia, nie mogą przekraczać 25 %. Usługodawca musi posiadać biuro lub siedzibę w EOG.

Środki:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (ustawa o zawodzie biegłego rewidenta i audytora, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

DE: Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

DE: Steuerberatungsgesetz (ustawa o doradztwie podatkowym z dnia 4 listopada 1975 r. (BGBl I., s. 2735), ostatnio zmieniona art. 50 ustawy z dnia 10 sierpnia 2021 r. (BGBl. I, s. 2436): §§ 3, 34, 40 (1), 49, 50a.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

FR: wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa lub miejsce zamieszkania. Usługi mogą być świadczone poprzez jakąkolwiek formę spółki z wyjątkiem *société en nom collectif* (SNC) i *société en commandite simple* (SCS). Szczególne warunki mają zastosowanie do *sociétés d'exercice libéral* (SEL), *association de gestion et comptabilité* (AGC) i *société pluri-professionnelle d'exercice* (SPE).

Środki:

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

HU: Do świadczenia usług doradztwa podatkowego wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG.

IT: Wymóg miejsca zamieszkania.

Środki:

HU: Ustawa 150 z 2017 r. w sprawie opodatkowania; dekret rządowy 2018/263 w sprawie rejestracji i szkolenia dotyczących działalności w zakresie doradztwa podatkowego.

IT: Dekret legislacyjny 139/2005 oraz ustawa 248/2006.

- f) Usługi architektoniczne, urbanistyczne, inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

FR: Architekt może prowadzić działalność we Francji tylko w celu świadczenia usług architektonicznych w jednej z następujących form prawnych (w sposób niedyskryminujący): *société anonyme* (SA), *société à responsabilité limitée* (SARL), *entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée* (EURL), *société civile professionnelle* (SCP), *société coopérative et participative* (SCOP), *société d'exercice libéral à responsabilité limitée* (SELARL), *société d'exercice libéral à forme anonyme* (SELAFA), *société d'exercice libérale par actions simplifiée* (SELAS) lub *société par actions simplifiée* (SAS), lub indywidualnie lub jako współnik w firmie architektonicznej (CPC 8671).

Środki:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales;
Décret 95-129 du 2 février 1995 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société en participation;

Décret 92-619 du 6 juillet 1992 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société d'exercice libéral à responsabilité limitée SELARL, société d'exercice libéral à forme anonyme SELAFA, société d'exercice libéral en commandite par actions SELCA; oraz Loi 77-2 du 3 janvier 1977.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: W przypadku konsultantów, którzy przeprowadzają ocenę zgodności projektów inwestycyjnych lub sprawują nadzór budowlany, wymagane jest prowadzenie działalności w Bułgarii zgodnie z bułgarską ustawą handlową lub rejestracja w rejestrze handlowym państwa członkowskiego UE lub EOG.

Środki:

BG: Art. 167, ust. 1, ustawa o rozwoju przestrzennym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

HR: Projekt lub plan opracowany przez zagranicznego architekta, inżyniera lub urbanistę musi zostać zatwierdzony przez upoważnioną osobę w Chorwacji pod względem zgodności z prawem chorwackim (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Środki:

HR: Ustawa o planowaniu przestrzennym i działalności budowlanej (dziennik ustaw 118/18, 110/19); ustawa o planowaniu przestrzennym (dziennik ustaw 153/13, 39/19).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

CY: Do świadczenia usług architektonicznych, urbanistycznych, inżynierskich i zintegrowanych usług inżynierskich (CPC 8671, 8672, 8673, 8674) wymagane jest obywatelstwo cypryjskie i miejsce zamieszkania na Cyprze.

Środki:

CY: Ustawa nr 41/1962 z późniejszymi zmianami; Ustawa nr 224/1990 z późniejszymi zmianami; oraz Ustawa nr 29(i)2001 z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG.

HU: Do świadczenia następujących usług, w zakresie, w jakim usługi te są świadczone przez osobę fizyczną przebywającą na terytorium Węgier, wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG: usługi architektoniczne, inżynierskie (ma to zastosowanie tylko do absolwentów odbywających staż), zintegrowane usługi inżynierskie i usługi w zakresie architektury krajobrazu (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

IT: Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do świadczenia usług architektonicznych i inżynierskich, wymagane jest miejsce zamieszkania lub adres prowadzenia działalności we Włoszech (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

SK: Do rejestracji w izbie zawodowej, która jest niezbędna do świadczenia usług architektonicznych i inżynierskich, wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Środki:

CZ: Ustawa nr 360/1992 Coll. o wykonywaniu zawodu licencjonowanego architekta i licencjonowanego inżyniera oraz technika pracującego w dziedzinie konstrukcji budynków.

HU: Ustawa LVIII z 1996 r. w sprawie izb zawodowych architektów i inżynierów.

IT: Dekret królewski 2537/1925 w sprawie zawodu architekta i inżyniera; Ustawa 1395/1923; oraz

Dekret Prezydenta Republiki (D.P.R) 328/2001.

SK: Ustawa 138/1992 o architektach i inżynierach, art. 3, 15, 15a, 17a i 18a.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BE: świadczenie usług architektonicznych obejmuje kontrolę i wykonanie robót (CPC 8671, 8674). Zagraniczni architekci, którzy posiadają zezwolenie w swoim państwie przyjmującym i którzy chcą okazjonalnie wykonywać swój zawód w Belgii zobowiązani są do uzyskania uprzedniego zezwolenia rady Izby Architektów na obszarze geograficznym, na którym zamierzają świadczyć usługi.

Środki:

BE: Ustawa z dnia 20 lutego 1939 r. w sprawie ochrony tytułu i zawodu architekta; oraz

Ustawa z dnia 26 czerwca 1963 r. ustanawiająca Izbę Architektów, Zasady etyki zawodowej z dnia 16 grudnia 1983 r. ustanowione przez radę krajową Izby Architektów (zatwierdzone art. 1 dekretu królewskiego z dnia 18 kwietnia 1985 r., M.B. z dnia 8 maja 1985 r.)

Zastrzeżenie nr 3 – Zawody regulowane (zawody związane z opieką zdrowotną i sprzedażą detaliczną produktów farmaceutycznych)

Sektor – podsektor	Zawody regulowane – usługi medyczne (w tym psychologów) i stomatologiczne; położne; pielęgniarki; fizjoterapeuci i personel paramedyczny; usługi weterynaryjne; sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz towarów medycznych i ortopedycznych oraz inne usługi świadczone przez farmaceutów
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 9312, 93191, 932, 63211
Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Klauzula najwyższego uprzywilejowania Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd Obecność lokalna
Rozdział:	Handel usługami oraz inwestycje
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

- a) Usługi medyczne, stomatologiczne, położnicze, pielęgniarские, fizjoterapeutyczne i paramedyczne (CPC 852, 9312, 93191)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

IT: Do świadczenia usług psychologa wymagane jest obywatelstwo Unii. Cudzoziemcy mogą uzyskać zezwolenie na wykonywanie zawodu na zasadzie wzajemności (część CPC 9312).

Środki:

IT: Ustawa 56/1989 w sprawie zawodu psychologa.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, obecność lokalna:

CY: Do świadczenia usług medycznych (w tym psychologicznych), stomatologicznych, położniczych, pielęgniarских, fizjoterapeutycznych i paramedycznych wymagane jest obywatelstwo cypryjskie i miejsce zamieszkania na Cyprze.

Środki:

CY: Ustawa o rejestracji lekarzy (rozdział 250) z późniejszymi zmianami;

Ustawa o rejestracji stomatologów (rozdział 249) z późniejszymi zmianami;

Ustawa 75(I)/2013 – z późniejszymi zmianami – podolodzy;

Ustawa 33(I)/2008 – z późniejszymi zmianami – fizycy medyczni;

Ustawa 34(I)/2006 – z późniejszymi zmianami – terapeuci zajęciowi;

Ustawa 9(I)/1996 – z późniejszymi zmianami – technicy dentystyczni;

Ustawa 68(I)/1995 – z późniejszymi zmianami – psychologodzy;

Ustawa 16(I)/1992 – z późniejszymi zmianami – optycy;

Ustawa 23(I)/2011 – z późniejszymi zmianami – radiolodzy / radioterapeuci;

Ustawa 31(I)/1996 – z późniejszymi zmianami – dietetycy / specjaliści do spraw żywienia;

Ustawa 140/1989 – z późniejszymi zmianami – fizjoterapeuci; oraz

Ustawa 214/1988 – z późniejszymi zmianami – pielęgniarze lub pielęgniarki.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, obecność lokalna:

DE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): rejestracja zawodowa może zostać objęta ograniczeniami geograficznymi, mającymi zastosowanie zarówno do obywateli, jak i do cudzoziemców.

Lekarze (w tym psychologowie, psychoterapeuci i dentyści) muszą zarejestrować się w regionalnych stowarzyszeniach ustawowego ubezpieczenia zdrowotnego lekarzy lub lekarzy dentystów (*kassenärztliche* lub *kassenzahnärztliche Vereinigungen*), jeżeli chcą leczyć pacjentów podlegających ustawowym kasom chorych. Rejestracja ta może podlegać ograniczeniom ilościowym opartym na regionalnym rozmieszczeniu lekarzy. Ograniczenie to nie ma zastosowania do dentystów. Rejestracja jest konieczna tylko dla lekarzy uczestniczących w publicznym systemie ubezpieczeń zdrowotnych. Możliwe jest nałożenie niedyskryminujących ograniczeń dotyczących formy prawnej wymaganej do świadczenia tych usług (§ 95 SGB V).

W przypadku usług położniczych dostęp ograniczony jest wyłącznie do osób fizycznych. W przypadku usług medycznych i stomatologicznych dostęp możliwy jest dla osób fizycznych, licencjonowanych ośrodków opieki zdrowotnej i upoważnionych podmiotów. Zastosowanie mogą mieć wymogi dotyczące siedziby.

W odniesieniu do telemedycyny liczba usługodawców w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych może być ograniczona w celu zagwarantowania interoperacyjności, zgodności i niezbędnych norm bezpieczeństwa. Ograniczenie to ma zastosowanie w sposób niedyskryminujący (CPC 9312, 93191).

Środki:

Bundesärzteordnung (BÄO; federalne rozporządzenie lekarskie);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; ustawa o świadczeniu usług psychoterapii);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf von Hebammen(HebG); Bundes-Apothekerordnung; oraz

Dodatkowe przepisy dotyczące położnych mogą istnieć na szczeblu regionalnym.

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; kodeks socjalny, księga piąta) – ustawowe ubezpieczenie zdrowotne.

Poziom regionalny:

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg;

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) in Bayern;

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGGH); Gesetz über die Berufsgerichtsbarkeit der Heilberufe; Hamburgisches Gesetz über die Ausübung des Berufs der Hebamme und des Entbindungspfleger (Hamburgisches Hebammengesetz);

Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG);

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG);

Heilberufsgesetz Mecklenburg-Vorpommern (Heilberufsgesetz M-V – HeilBerG);

Heilberufsgesetz (HeilBG NRW);

Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) and Thüringer Heilberufegesetz.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, obecność lokalna:

FR: Inne rodzaje formy prawnej są również dostępne dla inwestorów z Unii, natomiast inwestorzy zagraniczni mogą zakładać spółki wyłącznie w formie *société civile professionnelle* (SCP) i *société d'exercice libéral* (SEL). Do świadczenia usług medycznych, dentystycznych i położniczych wymagane jest obywatelstwo francuskie. Cudzoziemcy mogą jednak uzyskać dostęp do świadczenia tych usług w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów. W przypadku usług medycznych, dentystycznych i położniczych oraz usług świadczonych przez pielęgniarzy lub pielęgniarki – świadczenie poprzez *SEL à forme anonyme, à responsabilité limitée par actions simplifiée* lub *en commandite par actions, société coopérative* (wyłącznie w przypadku niezależnych lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzy specjalistów) lub *société interprofessionnelle de soins ambulatoires* (SISA) wyłącznie w przypadku wielodyscyplinarnego ośrodka zdrowia (MSP).

Środki:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales ;
Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite
HPST ; Loi n°47-1775 portant statut de la coopération oraz Code de la Santé Publique.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

AT: Zastosowanie mogą mieć szczególne niedyskryminujące wymogi dotyczące formy
prawnej (CPC 9312, część 9319). Współpraca lekarzy na potrzeby publicznej opieki
ambulatoryjnej, tzw. grupowa praktyka lekarska, może odbywać się wyłącznie w formie
prawnej *Offene Gesellschaft/OG lub Gesellschaft mit beschränkter Haftung/GmbH*.
Wspólnikami w takiej grupowej praktyce lekarskiej mogą być wyłącznie lekarze. Muszą oni
posiadać uprawnienia do prowadzenia niezależnej praktyki lekarskiej, być zarejestrowani
w austriackiej Izbie Lekarskiej i aktywnie wykonywać zawód lekarza w ramach danej
grupowej praktyki lekarskiej. Inne osoby nie mogą być wspólnikami w grupowej praktyce
lekarskiej i nie mogą mieć udziału w jej przychodach lub zyskach (część CPC 9312).

Środki:

AT: Ustawa medyczna, BGBl. I Nr. 169/1998, §§ 52a–52c;

Ustawa federalna regulująca usługi medyczno-techniczne wyższego szczebla, BGBl. Nr.
460/1992; oraz Ustawa federalna regulująca zawód fizjoterapeuty niższego i wyższego
szczebla, BGBl. Nr. 169/2002.

b) Usługi weterynaryjne (CPC 932)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

AT: Usługi weterynaryjne mogą świadczyć wyłącznie obywatele państwa członkowskiego EOG. Z wymogu obywatelstwa zwolnieni są obywatele państwa niebędącego członkiem EOG w przypadku gdy istnieje umowa między Unią Europejską a tym państwem niebędącym członkiem EOG zapewniająca traktowanie narodowe w odniesieniu do inwestycji i handlu transgranicznego w zakresie usług weterynaryjnych.

ES: Warunkiem wykonywania zawodu jest członkostwo w organizacji zawodowej, do którego wymagane jest posiadanie obywatelstwa Unii. Możliwe jest jednak zwolnienie z tego wymogu na podstawie dwustronnego porozumienia zawodowego. Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych.

FR: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest obywatelstwo EOG, jednak od wymogu obywatelstwa można odstąpić na zasadzie wzajemności. Formy prawne dostępne dla przedsiębiorstwa świadczącego usługi weterynaryjne ograniczone są do *société civile professionnelle* (SCP) i *société d'exercice libéral* (SEL).

Dozwolone mogą być – pod pewnymi warunkami – inne formy prawne przedsiębiorstwa przewidziane we francuskim prawie wewnętrznym lub w prawie innego państwa członkowskiego EOG i posiadające siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w tym państwie.

Środki:

AT: Tierärztegesetz (Veterinary Act), BGBl. Nr. 16/1975, §3 (2) (3).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española; art. 62 i 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

CY: Wymóg obywatelstwa i miejsca zamieszkania w odniesieniu do świadczenia usług weterynaryjnych.

EL: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii.

HR: Transgraniczne usługi weterynaryjne w Republice Chorwacji mogą świadczyć wyłącznie osoby fizyczne i prawne posiadające siedzibę w państwie członkowskim Unii do celów prowadzenia działalności weterynaryjnej. Praktykę weterynaryjną w Republice Chorwacji mogą prowadzić wyłącznie obywatele Unii.

HU: Do członkostwa w węgierskiej Izbie Weterynaryjnej, niezbędnego do świadczenia usług weterynaryjnych, wymagane jest obywatelstwo EOG. Zezwolenie na prowadzenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja na rynku pracy w sektorze.

Środki:

CY: Ustawa 169/1990 z późniejszymi zmianami.

EL: Dekret prezydencki 38/2010; Decyzja ministerialna 165261/IA/2010 (dziennik ustaw 2157/B).

HR: Ustawa o weterynarii (dziennik ustaw 83/13, 148/13, 115/18), art. 3 (67), art. 105 i 121.

HU: Ustawa CXXVII z 2012 r. w sprawie węgierskiej Izby Weterynaryjnej oraz w sprawie warunków świadczenia usług weterynaryjnych.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagana jest fizyczna obecność na terytorium kraju.

IT i PT: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest miejsce zamieszkania.

PL: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagana jest fizyczna obecność na terytorium kraju. Do celów wykonywania zawodu lekarza weterynarii na terytorium Polski obywatele państw spoza Unii muszą zdać egzamin w języku polskim organizowany przez Izby Lekarzy Weterynarii.

SI: Transgraniczne usługi weterynaryjne w Republice Słowenii mogą świadczyć wyłącznie osoby fizyczne i prawne mające siedzibę w państwie członkowskim do celów prowadzenia działalności weterynaryjnej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, obecność lokalna:

SK: Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do wykonywania zawodu, wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG. Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych.

Środki:

CZ: Ustawa nr 166/1999 Coll. (ustawa weterynaryjna), §58–63, 39; oraz

Ustawa nr 381/1991 Coll. (w sprawie czeskiej Izby Weterynaryjnej), pkt 4.

IT: Dekret legislacyjny C.P.S. 233/1946, art. 7-9; oraz

Dekret Prezydenta Republiki (DPR) 221/1950, pkt 7.

PL: Ustawa z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych.

PT: Dekret z mocą ustawy 368/91 (Statut Izby Weterynaryjnej) alterado p/ Lei 125/2015, 3 set.

SI: Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (przepisy regulujące uznawanie kwalifikacji zawodowych lekarzy weterynarii), Uradni list RS, št. (dziennik ustaw nr 71/2008, 7/2011, 59/2014 i 21/2016); ustawa o usługach na rynku wewnętrznym (dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 21/2010).

SK: Ustawa 442/2004 w sprawie prywatnych lekarzy weterynarii oraz izby lekarsko-weterynaryjnej, art. 2.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

DE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych. Usługi telemedycyny mogą być świadczone tylko w ramach leczenia pierwszego kontaktu obejmującego wcześniejszą fizyczną obecność weterynarza.

DK i NL: Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych.

IE: Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych lub spółek osobowych.

LV: Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych.

Środki:

DE: Bundes-Tierärzteordnung (BTÄO; Federalny kodeks w sprawie zawodu lekarza weterynarii).

Poziom regionalny:

Ustawy w sprawie izb lekarskich krajów związkowych (Heilberufs- und Kammergesetze der Länder) oraz (oparte na nich)

Badenia-Wirtembergia, Gesetz über das Berufsrecht und die Kammern der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten sowie der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HBKG);

Bawaria, Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HKaG);

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Brandenburgia, Heilberufsgesetz (HeilBerG);

Brema, Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG);

Hamburg, Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKKGH);

Hesja, Gesetz über die Berufsvertretungen, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufsgesetz);

Meklemburgia-Pomorze Przednie, Heilberufsgesetz (HeilBerG);

Dolna Saksonia, Kammergesetz für die Heilberufe (HKG);

Nadrenia Północna-Westfalia, Heilberufsgesetz NRW (HeilBerg);

Nadrenia-Palatynat, Heilberufsgesetz (HeilBG);

Kraj Saary, Gesetz Nr. 1405 über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/Ärztinnen, Zahnärzte/Zahnärztinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Saksonia, Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG);

Saksonia-Anhalt, Gesetz über die Kammern für Heilberufe Sachsen-Anhalt (KGHB-LSA);

Szlezwik-Holsztyn, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit für die Heilberufe (Heilberufekammergesetz – HBKG);

Turyngia, Thüringer Heilberufegesetz (ThürHeilBG) oraz

Berufsordnungen der Kammern (kodeksy etyki zawodowej Izb Weterynaryjnych).

DK: Lovbekendtgørelse nr. 40 af lov om dyrlæger af 15. januar 2020 (ustawa skonsolidowana nr 40 z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie lekarzy weterynarii).

IE: Veterinary Practice Act z 2005 r.

LV: Ustawa o medycynie weterynaryjnej.

NL: Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (WUD).

- c) Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych oraz inne usługi świadczone przez farmaceutów (CPC 63211)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

AT: Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych i szczególnych towarów medycznych ludności może odbywać się wyłącznie w aptekach. Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. W odniesieniu do dzierżawców i osób kierujących apteką wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Środki:

AT: Apothekengesetz (ustawa farmaceutyczna), RGrBl. nr 5/1907 z późniejszymi zmianami, §§ 3, 4, 12; Arzneimittelgesetz (ustawa o lekach), BGBl. nr 185/1983 z późniejszymi zmianami, §§ 57, 59, 59a; oraz Medizinproduktegesetz (ustawa o produktach leczniczych), BGBl. nr 657/1996 z późniejszymi zmianami, § 99.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

DE: Jedynie osoby fizyczne (farmaceuci) mogą prowadzić aptekę. Obywatele innych krajów i osoby, które nie zdały niemieckiego egzaminu na farmaceutę, mogą otrzymać jedynie licencję umożliwiającą przejęcie apteki, która istnieje od co najmniej trzech lat. Całkowita liczba aptek na osobę ograniczona jest do jednej apteki oraz nie więcej niż trzech oddziałów.

FR: Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii.

Zagraniczni farmaceuci mogą uzyskać pozwolenie na założenie działalności w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów. Na otwarcie apteki musi zostać uzyskane pozwolenie. Obecność handlowa obejmująca sprzedaż detaliczną produktów leczniczych ludności na odległość za pośrednictwem usług społeczeństwa informacyjnego musi przyjąć jedną z form prawnych dozwolonych na podstawie prawa krajowego w sposób niedyskryminujący: jedynie *société d'exercice libéral* (SEL) *anonyme, par actions simplifiée*, *à responsabilité limitée unipersonnelle* lub *pluripersonnelle*, *en commandite par actions*, *société en noms collectifs* (SNC) lub *société à responsabilité limitée* (SARL) *unipersonnelle* lub *pluripersonnelle*.

Środki:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; niemiecka ustawa farmaceutyczna); Bundes-Apothekerordnung;

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

FR: Code de la santé publique ; oraz

Loi 90-1258 du 31 décembre 1990 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales and Loi 2015-990 du 6 août 2015.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

EL: Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo Unii.

HU: Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo EOG.

LV: W celu rozpoczęcia niezależnej praktyki w aptece zagraniczny farmaceuta lub asystent farmaceuty, wykształcony w państwie, które nie jest państwem członkowskim lub państwem członkowskim EOG, musi przepracować co najmniej rok w aptece w państwie członkowskim EOG pod nadzorem farmaceuty.

Środki:

EL: Ustawa 5607/1932, zmieniona ustawami 1963/1991 oraz 3918/2011; Dekret prezydencki 64/2018 (Dziennik Urzędowy 124/wydanie A/11-7-2018).

HU: Ustawa XCVIII z 2006 r. w sprawie przepisów ogólnych dotyczących niezawodnych i wykonalnych z gospodarczego punktu widzenia dostaw produktów leczniczych i pomocy medycznej oraz w sprawie dystrybucji produktów leczniczych.

LV: Ustawa farmaceutyczna, s. 38.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

BG: Kierownikami aptek muszą być wykwalifikowani farmaceuci; farmaceuta może kierować tylko jedną apteką, w której sam pracuje. Liczba aptek, które może posiadać jedna osoba w Republice Bułgarii, jest ograniczona (nie więcej niż cztery).

DK: Tylko osoby fizyczne, które uzyskały licencję farmaceuty od duńskiego Urzędu ds. Zdrowia i Leków, mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych ludności.

ES, HR, HU i PT: Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba mieszkańców i gęstość zaludnienia na danym obszarze.

IE: Sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych jest zakazana, z wyjątkiem leków dostępnych bez recepty.

MT: Wydawanie zezwoleń na prowadzenie apteki podlega określonym ograniczeniom. Jedna osoba nie może posiadać więcej niż jednego zezwolenia wydanego na jej nazwisko w jakiegokolwiek miejscowości (reguła 5(1) w ramach przepisów dotyczących zezwolenia na prowadzenie apteki (LN279/07)), z wyjątkiem przypadku, gdy w odniesieniu do tej miejscowości nie złożono innych wniosków (reguła 5(2) w ramach przepisów dotyczących zezwolenia na prowadzenie apteki (LN279/07)).

PT: W spółkach handlowych, w których kapitał jest reprezentowany przez udziały, udziały te muszą być imienne. Jedna osoba nie może jednocześnie, bezpośrednio ani pośrednio, posiadać lub prowadzić więcej niż czterech aptek ani zarządzać więcej niż czterema aptekami.

SI: Sieć aptek w Słowenii składa się z publicznych punktów aptecznych będących własnością gmin oraz prywatnych aptek posiadających koncesję, których większościowym udziałowcem musi być zawodowy farmaceuta. Sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych na receptę jest zakazana. Sprzedaż wysyłkowa leków bez recepty wymaga specjalnego zezwolenia państwa.

Środki:

BG: Ustawa o produktach leczniczych w medycynie ludzkiej, art. 222, 224, 228.

DK: Apotekerloven (duńska ustawa farmaceutyczna) LBK nr 1040 z 3.9.2014 r.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (ustawa 16/1997, z dnia 25 kwietnia, regulująca usługi farmaceutyczne), art. 2, 3.1; oraz

Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

HR: Ustawa o opiece zdrowotnej (dziennik ustaw 100/18, 125/19).

HU: Ustawa XCVIII z 2006 r. w sprawie przepisów ogólnych dotyczących niezawodnych i wykonalnych z gospodarczego punktu widzenia dostaw produktów leczniczych i pomocy medycznej oraz w sprawie dystrybucji produktów leczniczych.

IE: Irish Medicines Boards Acts 1995 i 2006 (nr 29 z 1995 r. i nr 3 z 2006 r.); Medicinal Products (Prescription and Control of Supply) Regulations 2003, z późniejszymi zmianami (S.I. 540 z 2003 r.); Medicinal Products (Control of Placing on the Market) Regulations 2007, z późniejszymi zmianami (S.I. 540 z 2007 r.); Pharmacy Act 2007 (nr 20 z 2007 r.); Regulation of Retail Pharmacy Businesses Regulations 2008, z późniejszymi zmianami (S.I. 488 z 2008 r.).

MT: Przepisy dotyczące zezwolenia na prowadzenie apteki (LN279/07) wydane na mocy ustawy o lekach (Cap. 458).

PT: Dekret z mocą ustawy 307/2007, art. 9, 14 i 15 Alterado p/ Lei 26/2011, 16 jun., alterada:

– p/ Acórdão TC 612/2011, 24/01/2012,

– p/ Decreto-Lei 171/2012, 1 ago.,

– p/ Lei 16/2013, 8 fev.,

– p/ Decreto-Lei 128/2013, 5 set.,

– p/ Decreto-Lei 109/2014, 10 jul.,

– p/ Lei 51/2014, 25 ago.,

– p/ Decreto-Lei 75/2016, 8 nov.; i Ordinance 1430/2007 revogada p/ Portaria 352/2012, 30 out.

SI: Ustawa o usługach farmaceutycznych (dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 85/2016, 77/2017, 73/2019); oraz Ustawa o produktach leczniczych (dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 17/2014, 66/2019).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

IT: Wykonywać zawód mogą wyłącznie osoby fizyczne wpisane do rejestru, a także osoby prawne w formie spółek osobowych, pod warunkiem że wszyscy wspólnicy w spółce są farmaceutami wpisanymi do rejestru. Wpis do rejestru zawodowego farmaceutów wymaga obywatelstwa państwa członkowskiego lub miejsca stałego zamieszkania i wykonywania zawodu we Włoszech. Cudzoziemcy posiadający niezbędne kwalifikacje mogą zostać wpisani do rejestru, jeżeli są obywatelami jednego z państw, z którymi Włochy zawarły specjalną umowę umożliwiającą im wykonywanie zawodu pod warunkiem wzajemności (D. Lgsł. CPS 233/1946 art. 7-9 i D.P.R. 221/1950 ust. 3 i 7). Otwarcie lub ponowne otwarcie apteki jest dozwolone po przeprowadzeniu publicznego postępowania konkursowego. W postępowaniu tym mogą uczestniczyć jedynie obywatele państwa członkowskiego wpisani do rejestru farmaceutów (*albo*).

Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba mieszkańców i gęstość zaludnienia na danym obszarze.

Środki:

IT: Ustawa 362/1991, art. 1, 4, 7 i 9;

Dekret legislacyjny CPS 233/1946, art. 7–9; oraz

Dekret Prezydenta Republiki (D.P.R. 221/1950 ust. 3 i 7).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CY: Do sprzedaży detalicznej produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych oraz do innych usług świadczonych przez farmaceutów (CPC 63211) zastosowanie ma wymóg obywatelstwa.

Środki:

CY: Ustawa w sprawie produktów farmaceutycznych i trucizn (rozdział 254), z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

BG: Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych i szczególnych towarów medycznych ludności może odbywać się wyłącznie w aptekach. Sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych jest zakazana, z wyjątkiem leków dostępnych bez recepty.

EE: Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych i szczególnych towarów medycznych ludności może odbywać się wyłącznie w aptekach. Sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych oraz wysyłanie pocztą lub przesyłką kurierską produktów leczniczych zamówionych przez internet są zakazane. Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: gęstość zaludnienia na danym obszarze.

EL: Tylko osoby fizyczne będące uprawnionymi do wykonywania zawodu farmaceutami oraz spółki założone przez osoby będące uprawnionymi do wykonywania zawodu farmaceutami mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych ludności.

ES: Tylko osoby fizyczne będące uprawnionymi do wykonywania zawodu farmaceutami mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych ludności. Żaden farmaceuta nie może otrzymać więcej niż jednej licencji.

LU: Tylko osoby fizyczne mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych ludności.

NL: Sprzedaż wysyłkowa leków podlega wymogom.

PL: Wykonywać zawód mogą wyłącznie osoby fizyczne wpisane do rejestru, a także osoby prawne w formie spółek osobowych, pod warunkiem że wszyscy wspólnicy w spółce są farmaceutami wpisanymi do rejestru.

Środki:

BG: Ustawa o produktach leczniczych w medycynie ludzkiej, art. 219, 222, 228, 234 (5).

EE: Ravimiseadus (ustawa o produktach leczniczych), RT I 2005, 2, 4; § 29 (2) i § 41 (3);
oraz Tervishoiuteenuse korraldamise seadus (ustawa o organizacji usług zdrowotnych), RT I
2001, 50, 284.

EL: Ustawa 5607/1932, zmieniona ustawami 1963/1991 oraz 3918/2011.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia
(ustawa 16/1997, z dnia 25 kwietnia, regulująca usługi farmaceutyczne), art. 2, 3.1; oraz

Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la
Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

LU: Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (załącznik a043);

Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie
(załącznik a041) ; oraz

Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal
du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (załącznik a017).

NL: Geneesmiddelenwet, art. 67.

PL: Art. 99 § 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne, Dziennik Ustaw
z 2021 r.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BG: Od farmaceuty wymagane jest miejsce stałego zamieszkania.

Środki:

BG: Ustawa o produktach leczniczych w medycynie ludzkiej, art. 146, 161, 195, 222, 228.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DE, SK: Do otrzymania licencji farmaceuty lub otwarcia apteki prowadzącej sprzedaż detaliczną produktów leczniczych i niektórych produktów medycznych ludności wymagane jest miejsce zamieszkania.

Środki:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; niemiecka ustawa farmaceutyczna);

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG); oraz

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

SK: Ustawa 362/2011 o produktach leczniczych i wyrobach medycznych, art. 6; oraz

Ustawa 578/2004 o dostawcach usług opieki zdrowotnej, pracownikach medycznych, organizacjach zawodowych w opiece zdrowotnej.

Zastrzeżenie nr 4 – Usługi badawczo-rozwojowe

Sektor – podsektor Usługi badawczo-rozwojowe

Klasyfikacja gospodarcza: CPC 851, 853

Oдноśne zobowiązania: Dostęp do rynku

Traktowanie narodowe

Rozdział: Handel usługami oraz inwestycje

Szczebel władzy: UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

UE: W odniesieniu do finansowanych ze środków publicznych usług badawczo-rozwojowych korzystających z funduszy zapewnianych przez Unię na poziomie Unii wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać udzielone tylko obywatelom państw członkowskich oraz osobom prawnym z Unii mającym swoją statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w Unii (CPC 851, 853).

W odniesieniu do usług badawczo-rozwojowych finansowanych ze środków publicznych zapewnianych przez państwo członkowskie wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać udzielone tylko obywatelom danego państwa członkowskiego oraz osobom prawnym z danego państwa członkowskiego, których główna siedziba znajduje się w tym państwie członkowskim (CPC 851, 853).

Środki:

UE: wszystkie obecne i przyszłe programy ramowe Unii Europejskiej w dziedzinie badań lub innowacji, w tym regulamin uczestnictwa w programie „Horyzont 2020” oraz zasady dotyczące wspólnych inicjatyw technologicznych (WIT), Europejski Instytut Innowacji i Technologii, a także istniejące i przyszłe krajowe, regionalne i lokalne programy badawcze.

Zastrzeżenie nr 5 – Usługi w zakresie nieruchomości

Sektor – podsektor Usługi w zakresie nieruchomości

Klasyfikacja gospodarcza: CPC 821, 822

Oдноśne zobowiązania: Dostęp do rynku

Traktowanie narodowe

Klauzula najwyższego uprzywilejowania

Obecność lokalna

Rozdział: Handel usługami oraz inwestycje

Szczebel władzy: UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

CY: Do świadczenia usług w zakresie nieruchomości zastosowanie ma wymóg obywatelstwa i miejsca zamieszkania.

Środki:

CY: Ustawa 71(1)/2010 o agentach nieruchomości z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Do uzyskania licencji niezbędnej do świadczenia usług w zakresie nieruchomości wymagane jest, w odniesieniu do osób fizycznych, miejsce zamieszkania, a w odniesieniu do osób prawnych, prowadzenie przedsiębiorstwa w Czechach.

HR: Do świadczenia usług w zakresie nieruchomości wymagana jest obecność handlowa w EOG.

PT: W odniesieniu do osób fizycznych wymagane jest miejsce zamieszkania w EOG.

W odniesieniu do osób prawnych wymagane jest założenie w EOG.

Środki:

CZ: Ustawa o licencji handlowej.

HR: Ustawa o pośrednictwie w obrocie nieruchomościami (dziennik ustaw 107/07 oraz 144/12), art. 2.

PT: Dekret z mocą ustawy 211/2004 (art. 3 i 25), zmieniony i ponownie ogłoszony dekretem z mocą ustawy 69/2011.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DK: Do celów świadczenia usług w zakresie nieruchomości przez osobę fizyczną przebywającą na terytorium Danii tytułu „pośrednika w obrocie nieruchomościami” mogą używać jedynie uprawnieni pośrednicy w obrocie nieruchomościami będący osobami fizycznymi, którzy zostali wpisani do rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami Duńskiego Urzędu ds. Działalności Gospodarczej. Zgodnie z ustawą osoba ubiegająca się o wpis musi mieć miejsce zamieszkania w Danii lub w Unii, EOG lub w Konfederacji Szwajcarskiej.

Ustawa o sprzedaży nieruchomości ma zastosowanie jedynie do świadczenia usług w zakresie nieruchomości na rzecz konsumentów. Ustawa o sprzedaży nieruchomości nie ma zastosowania do dzierżawy nieruchomości (CPC 822).

Środki:

DK: Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. nr. 526 af 28.05.2014 (ustawa o sprzedaży nieruchomości).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

SI: W zakresie, w jakim Nowa Zelandia umożliwia słoweńskim obywatelom i przedsiębiorstwom świadczenie usług pośredników w obrocie nieruchomościami, Słowenia umożliwi obywatelom i przedsiębiorstwom z Nowej Zelandii świadczenie usług pośredników w obrocie nieruchomościami na takich samych warunkach, jeżeli spełniają następujące wymogi: posiadają uprawnienia do prowadzenia działalności jako pośrednik w obrocie nieruchomościami w Nowej Zelandii, przedłożą odpowiednie dokumenty dotyczące niekaralności oraz są wpisane do rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami we właściwym (słoweńskim) ministerstwie.

Środki:

SI: Ustawa o pośrednictwie w obrocie nieruchomościami.

Zastrzeżenie nr 6 – dla przedsiębiorstw

Sektor – podsektor	Usługi dla przedsiębiorstw – usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi; usługi związane z doradztwem w zakresie zarządzania; usługi badań i analiz technicznych; powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego; usługi związane z rolnictwem; usługi ochroniarskie; usługi pośrednictwa pracy; usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych oraz pozostałe usługi dla przedsiębiorstw
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 37, część CPC 612, część 621, część 625, 831, część 85990, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, część 893
Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Klauzula najwyższego uprzywilejowania Obecność lokalna
Rozdział:	Handel usługami oraz inwestycje
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi (CPC 83103, CPC 831)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

SE: W celu pływania pod szwedzką banderą w przypadku udziału podmiotów zagranicznych we własności statku musi zostać wykazana przewaga szwedzkich podmiotów gospodarczych. Przewaga szwedzkich podmiotów gospodarczych oznacza, że statek jest obsługiwany w Szwecji oraz ponad połowę udziału w statku szwedzkiej własności albo własności osób z innego państwa EOG. Inne zagraniczne statki mogą pod pewnymi warunkami uzyskać zwolnienie od tej zasady, jeśli są najmowane lub dzierżawione przez szwedzką osobę prawną w drodze umów czarteru bez załogi (CPC 83103).

Środki:

SE: Sjölagen (prawo morskie) (1994:1009), rozdział 1, § 1.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SE: Podmioty świadczące usługi wynajmu lub leasingu samochodów osobowych i niektórych pojazdów terenowych (*terrängmotorfordon*) bez kierowcy, będących przedmiotem wynajmu lub leasingu przez okres krótszy niż rok, zobowiązane są do wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za zapewnienie między innymi prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz przestrzegania przepisów bezpieczeństwa drogowego. Osoba odpowiedzialna musi mieć miejsce zamieszkania w EOG (CPC 831).

Środki:

SE: Lag (1998: 492) om biluthyrning (ustawa o wynajmie i leasingu samochodów).

- b) Usługi wynajmu lub leasingu oraz inne usługi dla przedsiębiorstw związane z lotnictwem

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

UE: W przypadku wynajmu lub leasingu bez załogi statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych Unii podlegają mającym zastosowanie wymogom w zakresie rejestracji. Umowa leasingu bez załogi, której stroną jest przewoźnik lotniczy z Unii, podlega wymogom określonym w przepisach prawa Unii lub prawa krajowego dotyczących bezpieczeństwa lotniczego, na przykład obowiązkowi uzyskania uprzedniej zgody i innym warunkom mającym zastosowanie do używania statków powietrznych zarejestrowanych w państwach trzecich. Rejestracja może podlegać wymogowi, aby statek powietrzny stanowił własność osoby fizycznej spełniającej szczególne kryteria obywatelstwa albo przedsiębiorstwa spełniającego szczególne kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału (CPC 83104).

W przypadku usług komputerowego systemu rezerwacji (zwanego dalej „KSR”), gdy dostawcy usług KSR prowadzący działalność poza Unią nie zapewniają przewoźnikom lotniczym z Unii traktowania równoważnego (tj. niedyskryminującego) traktowaniu zapewnianemu przez dostawców usług KSR z Unii przewoźnikom powietrznym z państw trzecich w Unii, lub gdy przewoźnicy lotniczy spoza Unii nie zapewniają dostawcom usług KSR z Unii traktowania równoważnego traktowaniu zapewnianemu przez przewoźników lotniczych w Unii dostawcom usług KSR z państwa trzeciego, można wprowadzić środki mające na celu zapewnienie równoważnego dyskryminującego traktowania, odpowiednio, przewoźników lotniczych spoza Unii przez dostawców usług KSR prowadzących działalność w Unii lub dostawców usług KSR spoza Unii przez przewoźników lotniczych z Unii.

Środki:

UE: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008¹; oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 80/2009².

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. UE L 293 z 31.10.2008, s. 3).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 80/2009 z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie kodeksu postępowania dla komputerowych systemów rezerwacji i uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 2299/89 (Dz.U. UE L 35 z 4.2.2009, s. 47).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BE: Prywatne (cywilne) statki powietrzne należące do osób fizycznych, które nie są obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub EOG, mogą zostać zarejestrowane jedynie pod warunkiem, że osoby te mają miejsce stałego zamieszkania lub miejsce zamieszkania w Belgii nieprzerwanie przez co najmniej rok. Prywatne (cywilne) statki powietrzne należące do zagranicznych osób prawnych, nieutworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego lub EOG, mogą zostać zarejestrowane jedynie pod warunkiem, że osoby te posiadają siedzibę operacyjną, agencję lub oddział w Belgii nieprzerwanie przez co najmniej rok (CPC 83104).

Środki:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

- c) Usługi związane z doradztwem w zakresie zarządzania – usługi arbitrażowe i pojednawcze (CPC 86602)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BG: Do świadczenia usług mediacji wymagane jest miejsce stałego lub długoterminowego zamieszkania w Bułgarii w przypadku obywateli krajów innych niż państwo członkowskie EOG lub Konfederacja Szwajcarska.

HU: Do prowadzenia działalności w zakresie mediacji (na przykład postępowań pojednawczych) wymagane jest zgłoszenie – do celów wpisu do rejestru – do ministra odpowiedzialnego za wymiar sprawiedliwości.

Środki:

BG: Ustawa o mediacji, art. 8.

HU: Ustawa LV z 2002 r. o mediacji.

d) Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CY: Świadczenie usług chemików i biologów wymaga obywatelstwa państwa członkowskiego.

FR: Zawód biologa jest zastrzeżony dla osób fizycznych oraz wymagane jest obywatelstwo EOG.

Środki:

CY: Ustawa o rejestracji chemików z 1988 r. (ustawa 157/1988), z późniejszymi zmianami.

FR: Code de la Santé Publique.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, obecność lokalna:

BG: Do świadczenia usług w zakresie badań i analiz technicznych wymagana jest siedziba w Bułgarii zgodnie z bułgarską ustawą o prawie handlowym oraz wpis do rejestru handlowego.

W przypadku okresowych kontroli w celu potwierdzenia stanu technicznego pojazdów transportu drogowego dana osoba powinna być zarejestrowana zgodnie z bułgarską ustawą o prawie handlowym lub ustawą w sprawie nienastawionych na zys osób prawnych, lub zarejestrowana w innym państwie członkowskim EOG.

Badanie i analiza składu i czystości powietrza i wody mogą być prowadzone wyłącznie przez bułgarskie Ministerstwo Środowiska i Wody lub jego agencje.

Środki:

BG: Ustawa o produktowych wymogach technicznych;

Ustawa pomiarowa;

Ustawa w sprawie czystego powietrza atmosferycznego;

Art. 148, ust. 2, ustawa o ruchu drogowym;

Ustawa wodna; oraz

Zarządzenie N-32 dotyczące okresowej kontroli w celu potwierdzenia stanu technicznego pojazdów transportu drogowego.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, obecność lokalna:

IT: W przypadku biologów, analityków chemicznych, agronomów i *periti agrari* wymagane jest miejsce zamieszkania i wpis do rejestru zawodowego. Obywatele państw trzecich mogą zostać wpisani do rejestru pod warunkiem wzajemności.

Środki:

IT: Biolodzy, analitycy chemiczni: Ustawa 396/1967 o zawodzie biologa oraz Dekret królewski 842/1928 w sprawie zawodu analityka chemicznego.

e) Powiązane usługi konsultacji naukowych i technicznych (CPC 8675)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, obecność lokalna:

IT: Do wpisu do rejestru geologów wymagane jest miejsce zamieszkania lub stałe prowadzenie działalności we Włoszech; wpis do tego rejestru jest niezbędny do wykonywania zawodów geodety lub geologa w celu świadczenia usług związanych z poszukiwaniem i eksploatacją kopalni itp. Wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego; cudzoziemcy mogą jednak zostać wpisani do rejestru pod warunkiem wzajemności.

Środki:

IT: Geolodzy: Ustawa 112/1963, art. 2 i 5; D.P.R. 1403/1965, art. 1.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

BG: W przypadku osób fizycznych do świadczenia usług związanych z geodezją, kartografią i pomiarami katastralnymi wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz miejsce zamieszkania w państwie członkowskim EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. W przypadku osób prawnych wymagany jest wpis do rejestru handlowego na podstawie przepisów państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Środki:

BG: Art. 16-17, ustawa o katastrze i rejestrze nieruchomości oraz art. 24 ust. 1 ustawy o geodezji i kartografii.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CY: Do świadczenia odnośnych usług wymagane jest obywatelstwo.

Środki:

CY: Ustawa 224/1990 z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

FR: Świadczenie usług kartograficznych: wyłącznie poprzez *société d'exercice libéral* (SEL) (*anonyme, à responsabilité limitée* lub *en commandite par actions*), *société civile professionnelle* (SCP), *société anonyme* (SA) oraz *société à responsabilité limitée* (SARL) (*sociétés anonymes, à responsabilité limitée*). Do świadczenia usług w zakresie eksploatacji i poszukiwań złóż wymagane jest prowadzenie przedsiębiorstwa. Możliwe jest zwolnienie z tego wymogu w odniesieniu do naukowców, decyzją ministra badań naukowych, w porozumieniu z ministrem spraw zagranicznych.

Środki:

FR: Loi 46-942 du 7 mai 1946 and décret n°71-360 du 6 mai 1971.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

HR: Podstawowe usługi w zakresie konsultingu geologicznego, geodezyjnego i górniczego, a także usługi związane z konsultingiem w zakresie ochrony środowiska na terytorium Chorwacji mogą być świadczone wyłącznie wspólnie z krajowymi osobami prawnymi lub za ich pośrednictwem.

Środki:

HR: Zarządzenie w sprawie wymogów dotyczących wydawania osobom prawnym pozwoleń na działalność w zakresie ochrony środowiska (dziennik ustaw nr 57/10), art. 32–35.

f) Usługi związane z rolnictwem (część CPC 88)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania, obecność lokalna:

IT: W przypadku biologów, analityków chemicznych, agronomów i *periti agrari* wymagane jest miejsce zamieszkania i wpis do rejestru zawodowego. Obywatele państw trzecich mogą zostać wpisani do rejestru pod warunkiem wzajemności.

Środki:

IT: Biolodzy, analitycy chemiczni: Ustawa 396/1967 o zawodzie biologa; oraz Dekret królewski 842/1928 w sprawie zawodu analityka chemicznego.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, klauzula najwyższego uprzywilejowania oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

PT: Zawody biologa, analityka chemicznego i agronoma zarezerwowane są dla osób fizycznych. W przypadku obywateli państw trzecich w odniesieniu do inżynierów i inżynierów techników stosuje się system wzajemności (a nie wymóg obywatelstwa). W przypadku biologów nie ma wymogu obywatelstwa ani wzajemności.

Środki:

PT: Dekret z mocą ustawy 119/92 alterado p/ Lei 123/2015, 2 set. (Ordem dos Engenheiros);

Ustawa 47/2011 alterado p/ Lei 157/2015, 17 set. (Ordem dos Engenheiros Técnicos); oraz

Dekret z mocą ustawy 183/98 alterado p/ Lei 159/2015, 18 set. (Ordem dos Biólogos).

g) Usługi ochroniarskie (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, obecność lokalna:

IT: Do uzyskania zezwolenia niezbędnego do świadczenia usług ochrony i konwojowania przedmiotów wartościowych wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego j oraz miejsce zamieszkania.

PT: Transgraniczne świadczenie usług ochroniarskich przez zagranicznych usługodawców nie jest dozwolone.

W odniesieniu do pracowników wyspecjalizowanych istnieje wymóg obywatelstwa.

Środki:

IT: Ustawa o bezpieczeństwie publicznym (TULPS) 773/1931, art. 133–141; Dekret królewski 635/1940, art. 257.

PT: Ustawa 34/2013 alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio; oraz Ordinance 273/2013 alterada p/ Portaria 106/2015, 13 abril.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DK: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w przypadku osób ubiegających się o zezwolenie na świadczenie usług ochroniarskich. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania ma zastosowanie również do kadry kierowniczej i większości członków zarządu podmiotów prawnych ubiegających się o zezwolenie na prowadzenie usług ochroniarskich. Miejsce zamieszkania nie jest jednak wymagane w przypadku kadry kierowniczej i zarządu, jeżeli wynika to z umów międzynarodowych lub decyzji wydanych przez Ministra Sprawiedliwości.

Środki:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr. 112 om vagtvirksomhed.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

EE: Do świadczenia usług ochrony wymagane jest miejsce zamieszkania.

Środki:

EE: Turvaseadus (ustawa o bezpieczeństwie) § 21, § 22.

h) Usługi pośrednictwa pracy (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe (ma zastosowanie do regionalnego szczebla władzy):

BE: We wszystkich regionach w Belgii spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi wykazać, że świadczy usługi pośrednictwa pracy w swoim państwie pochodzenia. W Regionie Walońskim do świadczenia usług pośrednictwa pracy wymagana jest określona forma prawna (*régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique*). Spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi wykazać, że spełnia warunki określone w dekrete (na przykład dotyczące rodzaju podmiotu prawnego). We Wspólnocie Niemieckojęzycznej spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi spełniać kryteria dopuszczenia określone we wspomnianym dekrete (CPC 87202).

Środki:

BE: Region Flamandzki: art. 8, § 3, Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling.

Region Waloński: décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (dekret z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie rejestracji agencji pośrednictwa pracy), art. 7; oraz Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (decyzja rządu Walonii z dnia 10 grudnia 2009 r. wdrażająca dekret z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie rejestracji agencji pośrednictwa pracy), art. 4.

Wspólnota Niemieckojęzyczna: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, art. 6.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

DE: Do uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności jako agencja pracy tymczasowej wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub obecność handlowa w Unii (zgodnie z sekcją 3 ust. 3–5 ustawy o agencjach pracy tymczasowej (*Arbeitnehmerüberlassungsgesetz*)). Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych może wydać rozporządzenie w sprawie usług pośrednictwa pracy i rekrutacji pracowników spoza EOG w określonych zawodach, na przykład zawodach związanych ze zdrowiem i opieką. Udzielenia licencji lub przedłużenia jej ważności odmawia się, jeżeli przedsiębiorstwa, części przedsiębiorstw lub przedsiębiorstwa pomocnicze, które nie znajdują się w EOG, mają na celu wykonywanie pracy na czas określony zgodnie z sekcją 3 ust. 2 ustawy o agencjach pracy tymczasowej (*Arbeitnehmerüberlassungsgesetz*).

ES: Przed rozpoczęciem działalności agencje pośrednictwa pracy zobowiązane są do złożenia oświadczenia pod przysięgą potwierdzającego spełnienie wymogów określonych w obowiązujących przepisach (CPC 87201, 87202).

Środki:

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG);

Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; kodeks socjalny, księga trzecia) – Promocja zatrudnienia; oraz

Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; rozporządzenie o zatrudnianiu cudzoziemców).

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

i) Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

BG: Do wykonywania urzędowych tłumaczeń pisemnych zagraniczne osoby fizyczne muszą posiadać pozwolenie na pobyt długoterminowy lub stały w Republice Bułgarii.

Środki:

BG: Rozporządzenie dotyczące legalizacji, poświadczania i tłumaczenia dokumentów; oraz

Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych w sprawie ustanowienia tymczasowego systemu certyfikacji na podstawie art. 21 lit. a) ust. 2 wspomnianego rozporządzenia.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

HU: Urzędowe tłumaczenia, urzędowe poświadczenia tłumaczeń oraz uwierzytelnione kopie urzędowych dokumentów sporządzonych w językach obcych mogą być wydawane wyłącznie przez węgierskie Krajowe Biuro Tłumaczeń i Uwierzytelniania (OFFI).

PL: Tłumaczem przysięgłym może być wyłącznie osoba fizyczna.

Środki:

HU: Dekret Rady Ministrów nr 24/1986 w sprawie urzędowych tłumaczeń pisemnych i ustnych.

PL: Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dziennik Ustaw z 2019 r. poz. 1326).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

FI: Tłumacze przysięgli muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG.

Środki:

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjistä (ustawa o tłumaczach przysięgłych) (1231/2007), s. 2(1)).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CY: W celu świadczeń usług tłumaczeń urzędowych i uwierzytelnionych przez tłumaczy przysięgłych konieczna jest rejestracja i wpis do rejestru tłumaczy przysięgłych po zatwierdzeniu przez Radę ds. Rejestracji Tłumaczy Przysięgłych. Zastosowanie mają wymogi dotyczące obywatelstwa i miejsca zamieszkania.

HR: Tłumacze przysięgli muszą posiadać obywatelstwo EOG.

Środki:

CY: Ustawa o rejestracji i regulacji usług tłumaczy przysięgłych z 2019 r. (45(I)/2019) ze zmianami.

HR: Rozporządzenie w sprawie stałych tłumaczy sądowych (dziennik ustaw 88/2008), art. 2.

- j) Pozostałe usługi dla przedsiębiorstw (część CPC 612, część 621, część 625, 87901, 87902, 88493, część 893, część 85990, 87909, ISIC 37)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SE: Lombardy muszą mieć formę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub oddziału (część CPC 87909).

Środki:

SE: Ustawa lombardowa (1995:1000).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Jedynie upoważnione przedsiębiorstwo zajmujące się opakowaniami może świadczyć usługi związane ze zwrotem i odzyskiem opakowań; przedsiębiorstwo takie musi być osobą prawną zarejestrowaną w formie spółki akcyjnej (CPC 88493, ISIC 37).

Środki:

CZ: Ustawa 477/2001 Coll. (ustawa opakowaniowa) ust. 16.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

NL: Do świadczenia usług cechowania wymagana jest obecność handlowa w Niderlandach. Cechowanie wyrobów z metali szlachetnych jest obecnie objęte monopolem państwowym dwóch podmiotów niderlandzkich (część CPC 893).

Środki:

NL: Waarborgwet 1986.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

PT: Do świadczenia usług agencji inkasa i usług w zakresie oceny zdolności kredytowej wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego (CPC 87901, 87902).

Środki:

PT: Ustawa 49/2004.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Do świadczenia usług aukcyjnych wymagana jest licencja. Aby uzyskać licencję (na organizowanie dobrowolnych aukcji publicznych), przedsiębiorstwo musi być zarejestrowane w Czechach, osoba fizyczna musi uzyskać pozwolenie na pobyt, a przedsiębiorstwo lub osoba fizyczna muszą być wpisane do rejestru handlowego w Republice Czeskiej (część CPC 612, część 621, część 625, część 85990).

Środki:

CZ: Ustawa nr 455/1991 Coll.;

Ustawa o licencji handlowej; oraz

Ustawa nr 26/2000 Coll. o aukcjach publicznych.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

SE: Plan gospodarczy spółki budowlanej musi zostać poświadczony przez przynajmniej dwie osoby. Osoby te muszą być publicznie zatwierdzone przez odpowiednie organy w EOG (CPC 87909).

Środki:

SE: Ustawa o spółdzielniach budowlanych (1991:614).

Zastrzeżenie nr 7 – Usługi komunikacyjne

Sektor – podsektor Usługi komunikacyjne – usługi pocztowe i kurierskie

Klasyfikacja gospodarcza: część CPC 71235, część CPC 73210, część 751

Oдноśne zobowiązania: Dostęp do rynku

Rozdział: Handel usługami oraz inwestycje

Szczebel władzy: UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

UE: Organizacja umieszczania skrzynek pocztowych na publicznych drogach, emitowania znaczków pocztowych i świadczenia usługi przesyłek poleconych stosowanych w procedurach sądowych lub administracyjnych może zostać ograniczona zgodnie z przepisami krajowymi. Systemy licencjonowania mogą być ustanawiane dla usług, dla których istnieje ogólny obowiązek świadczenia usługi powszechnej. Licencje te mogą być przedmiotem szczególnego obowiązku świadczenia usługi powszechnej lub wkładu finansowego na fundusz kompensacyjny.

Środki:

UE: Dyrektywa 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹

Zastrzeżenie nr 8 – Usługi budowlane

Sektor – podsektor Budownictwo i pokrewne usługi inżynieryjne

Klasyfikacja gospodarcza: CPC 51

Oдноśne zobowiązania: Traktowanie narodowe

Rozdział: Handel usługami oraz inwestycje

Szczebel władzy: UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

¹ Dyrektywa 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług (Dz.U. UE L 15 z 21.1.1998, s. 14).

Opis:

CY: Wymóg obywatelstwa.

Środki:

CY: Ustawa o rejestracji i kontroli wykonawców robót budowlanych i technicznych z 2001 r.
(29 (I) / 2001-2013), art. 15 i 52.

Zastrzeżenie nr 9 – Usługi w zakresie dystrybucji

Sektor – podsektor Usługi w zakresie dystrybucji – ogólne, dystrybucja tytoniu

Klasyfikacja gospodarcza: CPC 3546, część 621, 6222, 631, część 632

Oдноśne zobowiązania: Dostęp do rynku

Traktowanie narodowe

Obecność lokalna

Rozdział: Handel usługami oraz inwestycje

Szczebel władzy: UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

- a) Usługi w zakresie dystrybucji (CPC 3546, 631, 632 z wyjątkiem 63211, 63297, 62276, część 621)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

PT: Istnieje specjalny system zezwoleń dotyczących zakładania niektórych placówek handlu detalicznego i centrów handlowych. Dotyczy on centrów handlowych, których całkowita powierzchnia pod dzierżawę jest równa lub większa niż 8 000m², oraz placówek detalicznych o powierzchni handlowej równej lub większej niż 2 000m², jeśli placówki takie znajdują się poza centrami handlowymi. Główne kryteria: przyczynianie się do różnorodności ofert handlowych; ocena usług oferowanych konsumentom; jakość zatrudnienia oraz społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw; integracja w środowisku miejskim; wkład w rozwijanie efektywności (CPC 631, 632 z wyjątkiem 63211, 63297).

Środki:

PT: Dekret z mocą ustawy nr 10/2015 z dnia 16 stycznia.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CY: Istnieje wymóg obywatelstwa w odniesieniu do usług dystrybucji świadczonych przez przedstawicieli farmaceutycznych (CPC 62117).

Środki:

CY: Ustawa nr 74(I) 2002 z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

LT: Dystrybucja materiałów pirotechnicznych podlega wymogowi uzyskania licencji. Licencję mogą uzyskać wyłącznie osoby prawne z Unii (CPC 3546).

Środki:

LT: Ustawa o nadzorze nad cywilnym obrotem materiałami pirotechnicznymi (z dnia 23 marca 2004 r. nr IX-2074).

b) Dystrybucja tytoniu (część CPC 6222, 62228, część 6310, 63108)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

ES: Monopol państwa na sprzedaż detaliczną wyrobów tytoniowych. Założenie przedsiębiorstwa podlega wymogowi obywatelstwa państwa członkowskiego. Działalność jako sprzedawca wyrobów tytoniowych mogą prowadzić wyłącznie osoby fizyczne. Jeden sprzedawca wyrobów tytoniowych nie może otrzymać więcej niż jednej licencji (CPC 63108).

FR: Monopol państwa na sprzedaż hurtową i detaliczną wyrobów tytoniowych. Wymóg obywatelstwa dla sprzedawców wyrobów tytoniowych (*buraliste*) (część CPC 6222, część CPC 6310).

Środki:

ES: Ustawa 14/2013 z dnia 27 września 2014 r.

FR: Code général des impôts.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

AT: O zezwolenie na prowadzenie działalności jako sprzedawca wyrobów tytoniowych mogą ubiegać się wyłącznie osoby fizyczne.

Pierwszeństwo mają obywatele państwa członkowskiego EOG (CPC 63108).

Środki:

AT: Ustawa o monopolu tytoniowym z 1996 r., § 5 i § 27.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

IT: Do dystrybucji i sprzedaży tytoniu wymagana jest licencja. Licencji udziela się w drodze procedury publicznej. Udzielenie licencji uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących punktów sprzedaży (część CPC 6222, część CPC 6310).

Środki:

IT: Dekret legislacyjny 184/2003;

Ustawa 165/1962;

Ustawa 3/2003;

Ustawa 1293/1957;

Ustawa 907/1942; oraz

Dekret Prezydenta Republiki (D.P.R) 1074/1958.

Zastrzeżenie nr 10 – Usługi w zakresie edukacji

Sektor – podsektor Usługi w zakresie edukacji (finansowane ze środków prywatnych)

Klasyfikacja gospodarcza: CPC 921, 922, 923, 924

Oдноśne zobowiązania: Dostęp do rynku

Traktowanie narodowe

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Obecność lokalna

Rozdział: Handel usługami oraz inwestycje

Szczebel władzy: UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

CY: Właściciele i udziałowcy większościowi szkół finansowanych ze środków prywatnych muszą posiadać obywatelstwo państwa członkowskiego. Obywatele Nowej Zelandii mogą uzyskać zezwolenie ministra (edukacji) zgodnie z określonymi zasadami i na określonych warunkach.

Środki:

CY: Ustawa o szkolnictwie prywatnym z 2019 r. (nr 147(I)/2019), ze zmianami; Ustawa o instytucjach szkolnictwa wyższego z 1996 r. (67(I)/1996), z późniejszymi zmianami; Ustawa o uniwersytetach prywatnych (zakładanie, funkcjonowanie i kontrola) z 2005 r. (nr 109(I)/2005), z późniejszymi zmianami; Ustawa o zapewnianiu jakości i akredytacji w instytucjach szkolnictwa wyższego oraz o utworzeniu i funkcjonowaniu powiązanego z tym urzędu z 2015 r. (N. 136(I)/2015), ze zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Usługi szkolnictwa podstawowego i średniego finansowane ze środków prywatnych mogą być świadczone wyłącznie przez uprawnione podmioty prawne na podstawie prawa bułgarskiego lub prawa państwa członkowskiego. Przedszkola i szkoły będące własnością kapitału zagranicznego mogą być zakładane lub przekształcane na wniosek zagranicznych podmiotów prawnych zgodnie z międzynarodowymi umowami i konwencjami. Zagraniczne instytucje szkolnictwa wyższego nie mogą ustanawiać jednostek zależnych na terytorium Bułgarii. Zagraniczne instytucje szkolnictwa wyższego mogą otwierać wydziały, departamenty, instytuty i kolegia w Bułgarii wyłącznie w ramach struktury bułgarskich szkół wyższych oraz we współpracy z nimi (CPC 921, 922).

Środki:

BG: Ustawa o edukacji przedszkolnej i szkolnej; oraz

Ustawa o szkolnictwie wyższym, ust. 4 przepisów dodatkowych.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

SI: Szkoły podstawowe finansowane ze środków prywatnych mogą być zakładane wyłącznie przez słoweńskie osoby fizyczne lub prawne. Usługodawca musi ustanowić siedzibę statutową lub oddział w Słowenii (CPC 921).

Środki:

SI: Ustawa w sprawie organizacji i finansowania edukacji (dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 12/1996), z późniejszymi zmianami, art. 40.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ i SK: Do wystąpienia o zgodę właściwych organów na prowadzenie instytucji szkolnictwa wyższego finansowanej ze środków prywatnych wymagana jest siedziba w państwie członkowskim. Zastrzeżenie to nie ma zastosowania do usług szkolnictwa technicznego i zawodowego po ukończeniu szkoły średniej (CPC 923 z wyjątkiem CPC 92310).

Środki:

CZ: Ustawa nr 111/1998, Coll. (ustawa o szkolnictwie wyższym), § 39; oraz

Ustawa nr 561/2004 Coll. o edukacji przedszkolnej, szkolnictwie podstawowym, średnim, wyższym i zawodowym oraz pozostałych formach kształcenia (ustawa edukacyjna).

SK: Ustawa nr 131 z 2002 r. o uniwersytetach.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku; oraz transgranicznego handlu usługami: dostęp do rynku:

ES i IT: Do otwarcia szkoły wyższej finansowanej ze środków prywatnych, która wydaje uznawane dyplomy lub przyznaje uznane stopnie naukowe, wymagane jest zezwolenie. Stosuje się test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących placówek.

ES: Procedura obejmuje uzyskanie opinii parlamentu.

IT: Działalność taka prowadzona jest w oparciu o trzyletni program i wyłącznie włoskie osoby prawne mogą być uprawnione do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo (CPC 923).

Środki:

ES: Ley Orgánica 6/2001, de 21 de Diciembre, de Universidades (ustawa 6 / 2001 z dnia 21 grudnia o uniwersytetach), art. 4.

IT: Dekret królewski nr 1592/1933 (ustawa o szkolnictwie średnim);

Ustawa nr 243/1991 (okazjonalne wkłady ze środków publicznych na rzecz prywatnych uczelni wyższych);

Uchwała CNVSU 20/2003 (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario); oraz

Dekret Prezydenta Republiki (D.P.R) 25/1998.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

EL: Właściciele i większość członków rady dyrektorów w szkołach podstawowych i średnich finansowanych ze środków prywatnych oraz nauczyciele szkół podstawowych i średnich finansowanych ze środków prywatnych muszą posiadać obywatelstwo państwa członkowskiego (CPC 921, 922). Kształcenie na poziomie wyższym może być prowadzone wyłącznie przez samorządne instytucje będące osobami prawnymi prawa publicznego. Ustawa 3696/2008 pozwala jednak rezydentom unijnym (osobom fizycznym lub prawnym) na zakładanie prywatnych instytucji szkolnictwa wyższego wydających świadectwa, które nie są uznawane za równoważne dyplomom ukończenia studiów wyższych (CPC 923).

Środki:

EL: Ustawy 682/1977, 284/1968, 2545/1940;

Dekret prezydencki 211/1994 zmieniony dekretem prezydenckim 394/1997;

Konstytucja Grecji, art. 16 ust. 5;

Ustawa 3549/2007; oraz

Ustawa 3696/2008 w sprawie ustanowienia i funkcjonowania kolegiów oraz inne przepisy (Dziennik Urzędowy 177/wyd. A/25-8-2008).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

AT: Świadczenie usług kształcenia na poziomie wyższym finansowanych ze środków prywatnych w dziedzinie nauk stosowanych wymaga zezwolenia właściwego organu, tj. AQ Austria (Agencja ds. zapewnienia jakości i akredytacji Austria). Inwestor, który chce świadczyć takie usługi, musi prowadzić działalność, której podstawowym przedmiotem jest oferowanie usług tego typu, oraz musi przedstawić ocenę potrzeb i badanie rynku w celu zatwierdzenia proponowanego programu studiów. Właściwe ministerstwo może odmówić wydania zgody, jeżeli decyzja organu ds. akredytacji jest niezgodna z interesem edukacyjnym kraju. Wnioskodawca ubiegający się o utworzenie prywatnego uniwersytetu wymaga zezwolenia AQ Austria. Właściwe ministerstwo może odmówić wydania zgody, jeżeli decyzja organu ds. akredytacji jest niezgodna z interesem edukacyjnym kraju (CPC 923).

Środki:

AT: Ustawa o uniwersytetach nauk stosowanych, BGBl I nr 340/1993, z późniejszymi zmianami, § 2, 8; ustawa o uniwersytetach prywatnych, BGBl. I Nr. 77/2020, § 2; oraz

Ustawa o zapewnianiu jakości w szkolnictwie wyższym, BGBl. nr 74/2011 z późniejszymi zmianami, § 25 ust. 3.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

FR: Do nauczania w instytucji edukacyjnej finansowanej ze środków prywatnych wymagane jest posiadanie obywatelstwa państwa członkowskiego (CPC 921, 922, 923). Obywatele Nowej Zelandii mogą jednak uzyskać zezwolenie odpowiednich właściwych organów na nauczanie w instytucjach szkolnictwa podstawowego, średniego i wyższego. Obywatele Nowej Zelandii mogą również uzyskać zezwolenie odpowiednich właściwych organów na założenie i prowadzenie instytucji szkolnictwa podstawowego, średniego lub wyższego. Zezwolenie takie udzielane jest w sposób uznaniowy.

Środki:

FR: Code de l'éducation.

W odniesieniu do inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

MT: Usługodawcy, którzy chcą świadczyć usługi szkolnictwa wyższego lub kształcenia dorosłych finansowane ze środków prywatnych, muszą uzyskać zezwolenie Ministerstwa Edukacji i Zatrudnienia. Decyzja o wydaniu zezwolenia może być uznaniowa (CPC 923, 924).

Środki:

MT: Informacja prawna 296 z 2012 r.

Zastrzeżenie nr 11 – Usługi środowiskowe

Sektor – podsektor	Usługi środowiskowe– przetwarzanie i recykling zużytych baterii i akumulatorów, starych samochodów i odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych; usługi w zakresie ochrony powietrza i klimatu, usługi oczyszczania spalin
Klasyfikacja gospodarcza:	Część CPC 9402, 9404
Oдноśne zobowiązania:	Obecność lokalna
Rozdział:	Handel usługami oraz inwestycje
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

SE: Jedynie podmioty ustanowione w Szwecji lub mające w Szwecji swoją siedzibę główną kwalifikują się do uzyskania akredytacji do przeprowadzania kontroli gazów spalinowych (CPC 9404).

SK: Założenie w EOG (wymóg miejsca zamieszkania) jest wymagane w celu świadczenia usług przetwarzania i recyklingu zużytych baterii i akumulatorów, olejów odpadowych, starych samochodów i odpadów ze sprzętu elektrycznego i elektronicznego (część CPC 9402).

Środki:

SE: Ustawa o pojazdach (2002:574).

SK: Ustawa 79/2015 o odpadach.

Zastrzeżenie nr 12 – Usługi finansowe

Sektor – podsektor	Usługi finansowe – ubezpieczenia i bankowość
Klasyfikacja gospodarcza:	Nie dotyczy
Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku
	Traktowanie narodowe
	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
	Obecność lokalna
Rozdział:	Handel usługami oraz inwestycje
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

IT: Dostęp do zawodu aktuarium jest możliwy wyłącznie poprzez osoby fizyczne. Dozwolone są stowarzyszenia zawodowe (bez założenia spółki) osób fizycznych. Do wykonywania zawodu aktuarium wymagane jest obywatelstwo Unii, z wyjątkiem cudzoziemców, którzy mogą uzyskać zezwolenie na wykonywanie zawodu na zasadzie wzajemności.

Środki:

IT: Art. 29 kodeksu ubezpieczeń prywatnych (dekret legislacyjny nr 209 z dnia 7 września 2005 r.); ustawa nr 194/1942, art. 4, ustawa 4/1999 o rejestrze.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BG: Działalność w zakresie ubezpieczeń emerytalnych może być prowadzona jedynie w ramach spółki akcyjnej posiadającej licencję zgodnie z kodeksem ubezpieczeń społecznych i zarejestrowanej zgodnie z ustawą o prawie handlowym lub przepisami innego państwa członkowskiego (nie jest dozwolona forma oddziału).

BG, ES, PL i PT: Tworzenie oddziałów bezpośrednich nie jest dozwolone w przypadku pośrednictwa ubezpieczeniowego, które zarezerwowane jest dla przedsiębiorstw utworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego (wymagane jest miejscowe założenie przedsiębiorstwa). W PL: Wymóg miejsca zamieszkania lub siedziby dla pośredników ubezpieczeniowych.

Środki:

BG: Kodeks ubezpieczeń, art. 12, 56–63, 65, 66 i art. 80 ust. 4; oraz

Kodeks zabezpieczenia społecznego, art. 120a–162, art. 209–253, art. 260–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), art. 36.

PL: Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dziennik Ustaw z 2020 r. poz. 895 i 1180);

Ustawa z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dziennik Ustaw z 2019 r. poz. 1881);

Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dziennik Ustaw z 2020 r. poz. 105); oraz

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

PT: Art. 7 dekretu z mocą ustawy 94-B/98, uchylony dekretem z mocą ustawy nr 2/2009, 5 stycznia oraz rozdział I sekcja VI art. 34 ust. 6, 7 dekretu z mocą ustawy 94-B/98 i art. 7 dekretu z mocą ustawy 144/2006, uchylony ustawą 7/2019 z dnia 16 stycznia; Art. 8 systemu prawnego regulującego działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji, zatwierdzonego ustawą nr 7/2019 z dnia 16 stycznia.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

AT: Zarząd oddziału musi składać się z co najmniej dwóch osób fizycznych mających miejsce zamieszkania w Austrii.

BG: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania członków personelu zarządzającego oraz organu nadzorczego zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji oraz wszystkich osób upoważnionych do zarządzania zakładem ubezpieczeń lub reasekuracji lub reprezentowania zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji. Co najmniej jedna z osób zarządzających zakładem ubezpieczeń emerytalnych i reprezentujących ten zakład musi biegle posługiwać się językiem bułgarskim.

Środki:

AT: Ustawa o nadzorze ubezpieczeń z 2016 r., art. 14 ust. 1 pkt 3, austriacki dziennik ustaw I nr 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 3, BGBl. I Nr. 34/2015).

BG: Kodeks ubezpieczeń, art. 12, 56–63, 65, 66 i 80 ust. 4; oraz

Kodeks zabezpieczenia społecznego, art. 120a–162, art. 209–253, art. 260–310.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Przed założeniem oddziału lub agencji w celu świadczenia usług ubezpieczeniowych zagraniczny ubezpieczyciel lub reasekurator musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w państwie pochodzenia w tych samych grupach ubezpieczeń, w ramach których chce świadczyć usługi w BG.

Dochód z dodatkowych, dobrowolnych funduszy emerytalnych, a także podobne przychody bezpośrednio związane z dobrowolnym ubezpieczeniem emerytalnym zapewnianym przez osoby zarejestrowane na podstawie przepisów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, które mogą, zgodnie z odpowiednimi przepisami, prowadzić działania w zakresie dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnych, nie podlegają opodatkowaniu zgodnie z procedurą ustanowioną w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

ES: Przed założeniem oddziału lub agencji w Hiszpanii w celu obsługi niektórych grup ubezpieczeń zagraniczny ubezpieczyciel musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w tych samych grupach ubezpieczeń w państwie pochodzenia od przynajmniej pięciu lat.

PT: W celu założenia oddziału lub agencji zagraniczne zakłady ubezpieczeń muszą posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej lub reasekuracyjnej, zgodnie z odpowiednim prawem krajowym, od co najmniej pięciu lat.

Środki:

BG: Kodeks ubezpieczeń, art. 12, 56–63, 65, 66 i 80 ust. 4; oraz

Kodeks zabezpieczenia społecznego, art. 120a–162, art. 209–253, art. 260–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), art. 36.

PT: Dekret z mocą ustawy 94-B/98 art. 7 i rozdział I sekcja VI art. 34 ust. 6, 7 oraz dekret z mocą ustawy 144/2006 art. 7; Art. 215 systemu prawnego regulującego podejmowanie i prowadzenie działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, zatwierdzonego ustawą 147/2005 z dnia 9 września.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

AT: Aby otrzymać licencję na otwarcie oddziału, zagraniczni ubezpieczyciele muszą posiadać w swoim kraju pochodzenia formę prawną odpowiadającą spółce akcyjnej lub towarzystwu ubezpieczeń wzajemnych lub porównywalną do spółki akcyjnej lub towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych.

Środki:

AT: Ustawa o nadzorze ubezpieczeń z 2016 r., art. 14 ust. 1 pkt 1, austriacki dziennik ustaw I nr 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 1, BGBl. I Nr. 34/2015).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku; oraz transgranicznego handlu usługami finansowymi – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

EL: Zakłady ubezpieczeń i reasekuracji, których główna siedziba znajduje się w państwach trzecich, mogą prowadzić działalność w Grecji poprzez ustanowienie jednostki zależnej lub oddziału. „Oddział” w tej sytuacji nie musi przybierać jakiegokolwiek szczególnej formy prawnej, ponieważ oznacza stałą obecność na terytorium państwa członkowskiego (Grecja) zakładu posiadającego siedzibę główną poza Unią, który otrzymuje zezwolenie w tym państwie członkowskim (Grecja) i który prowadzi działalność ubezpieczeniową.

Środki:

EL: Art. 130 ustawy 4364/2016 (dziennik ustaw 13/ A/ 5.2.2016).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

AT: Działalność promocyjna i pośrednictwo w imieniu jednostki zależnej, która nie prowadzi działalności na terytorium Unii, lub oddziału, który nie jest zarejestrowany w AT (z wyjątkiem reasekuracji i retrocesji), są zakazane.

DK: Żadne osoby ani przedsiębiorstwa (w tym zakłady ubezpieczeń) nie mogą w celach handlowych uczestniczyć w realizacji ubezpieczeń bezpośrednich dla osób mających miejsce zamieszkania w Danii, dla statków duńskich lub dla mienia w Danii, oprócz zakładów ubezpieczeń posiadających zezwolenia wydane zgodnie z prawem duńskim lub upoważnionych przez właściwe organy duńskie.

SE: Świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich przez zagranicznego ubezpieczyciela jest dopuszczalne wyłącznie za pośrednictwem usługodawcy świadczącego usługi ubezpieczeniowe posiadającego zezwolenie w Szwecji, pod warunkiem że zagraniczny ubezpieczyciel i szwedzki zakład ubezpieczeń należą do tej samej grupy przedsiębiorstw lub zawarły umowę o współpracy.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DE, HU i LT: Świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich przez zakłady ubezpieczeń niemające siedziby w Unii wymaga utworzenia oddziału i uzyskania zezwolenia na jego prowadzenie.

SE: Świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego przez zakłady niezarejestrowane w EOG wymaga ustanowienia obecności handlowej (wymóg obecności lokalnej).

SK: Polisy ubezpieczeń w zakresie transportu lotniczego i morskiego, obejmujące statki powietrzne/morskie i odpowiedzialność mogą być gwarantowane jedynie przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w Unii lub oddziały zakładów ubezpieczeń niemających siedziby w Unii, posiadające zezwolenie w Republice Słowackiej.

Środki

AT: Ustawa o nadzorze ubezpieczeń z 2016 r., art. 13 ust. 1 i 2, austriacki dziennik ustaw I nr 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 13 Abs. 1 und 2, BGBl. I Nr. 34/2015).

DE: Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG) dla wszystkich usług ubezpieczeniowych; w związku z Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO) wyłącznie w odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej przewoźników lotniczych.

DK: Lov om finansiel virksomhed jf. lovbekendtgørelse 182 af 18. februar 2015.

HU: Ustawa LX z 2003 r.

LT: Ustawa o ubezpieczeniach z dnia 18 września 2003 r., nr IX-1737, ostatnio zmieniona dnia 13 czerwca 2019 r. nr XIII-2232.

SE: LAG om försäkringsförmedling (ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym) (rozdział 3, sekcja 3, 2018:12192005:405); oraz Ustawa o ubezpieczycielach zagranicznych w Szwecji (rozdział 4, sekcja 1 i 10, 1998:293).

SK: Ustawa 39/2015 o ubezpieczeniach.

b) Usługi bankowe i inne usługi finansowe

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

BG: Do celów prowadzenia działalności w zakresie udzielania pożyczek ze środków, które nie są pozyskiwane poprzez przyjmowanie depozytów lub innych funduszy podlegających zwrotowi, nabywanie udziałów w instytucji kredytowej lub innej instytucji finansowej, leasing finansowy, transakcje gwarancyjne, nabywanie roszczeń z tytułu pożyczek i innych form finansowania (faktoring, skup należności terminowych itp.), instytucje finansowe niebędące bankami podlegają wymogowi rejestracji przez Narodowy Bank Bułgarii. Instytucja finansowa musi mieć swoje główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium Bułgarii.

BG: Banki spoza EOG mogą prowadzić działalność bankową w Bułgarii po uzyskaniu od Narodowego Banku Bułgarii licencji na rozpoczęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w Republice Bułgarii za pośrednictwem oddziału.

IT: W celu uzyskania zezwolenia na zarządzanie systemem rozrachunku papierów wartościowych lub centralnym depozytem papierów wartościowych z siedzibą we Włoszech spółka musi być zarejestrowana we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału).

W przypadku instytucji zbiorowego inwestowania innych niż przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (zwane dalej „UCITS”) zharmonizowanych w przepisach unijnych wymaga się, aby powiernik lub depozytariusz miał siedzibę we Włoszech lub w innym państwie członkowskim i posiadał oddział we Włoszech.

Przedsiębiorstwa zarządzające funduszami inwestycyjnymi niezharmonizowane w przepisach unijnych muszą być również zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału).

Wyłącznie banki, zakłady ubezpieczeń, przedsiębiorstwa inwestycyjne i zharmonizowane w przepisach unijnych spółki zarządzające UCITS mające swoją siedzibę główną w Unii oraz UCITS zarejestrowane we Włoszech mogą prowadzić działalność w zakresie zarządzania środkami funduszu emerytalnego.

Prowadząc działalność związaną ze sprzedażą bezpośrednią, pośrednicy muszą korzystać z upoważnionych sprzedawców usług finansowych, mających miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego.

Przedstawicielstwa pośredników spoza Unii nie mogą prowadzić działalności mającej na celu świadczenie usług inwestycyjnych, w tym transakcji z użyciem środków własnych i na zlecenie klientów, emisji i gwarantowania emisji instrumentów finansowych (wymagana jest forma oddziału).

PT: Usługi w zakresie zarządzania funduszami emerytalnymi mogą być świadczone wyłącznie przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa zarejestrowane w PT w tym celu oraz przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w PT i upoważnione do podejmowania działalności związanej z ubezpieczeniami na życie lub przez podmioty upoważnione do zarządzania funduszami emerytalnymi w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Nie jest dozwolone tworzenie oddziałów bezpośrednich z państw niebędących członkami Unii.

Środki:

BG: Ustawa o instytucjach kredytowych, art. 2 ust. 5, art. 3a i art. 17;

Kodeks ubezpieczeń społecznych, rt.. 121, 121b, 121f; oraz

Ustawa walutowa, art. 3.

IT: Dekret legislacyjny 58/1998, art. 1, 19, 28, 30–33, 38, 69 i 80;

Wspólne rozporządzenie Banku Włoch i Włoskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (CONSOB) z 22.2.1998 r., art. 3 i 41;

Rozporządzenie Banku Włoch z 25.1.2005 r.;

Rozporządzenie Włoskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (CONSOB) 16190 z 29.10.2007 r., tytuł V, rozdział VII, sekcja II, art. 17–21, 78–81, 91–111; oraz z zastrzeżeniem:

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014¹.

PT: Dekret z mocą ustawy 12/2006, zmieniony dekretem z mocą ustawy 180/2007; Dekret z mocą ustawy 357-A/2007; Rozporządzenie 7/2007-R, zmienione rozporządzeniem 2/2008-R; rozporządzenie 19/2008-R; Rozporządzenie 8/2009; Art. 3 systemu prawnego regulującego tworzenie i funkcjonowanie funduszy emerytalnych i podmiotów nimi zarządzających, zatwierdzonego ustawą nr 27/2020 z dnia 23 lipca.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniające dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 (Dz.U. UE L 257 z 28.8.2014, s. 1).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

HU: Oddziały spółek spoza EOG zarządzających funduszami inwestycyjnymi nie mogą brać udziału w zarządzaniu europejskimi funduszami inwestycyjnymi i nie mogą świadczyć usług zarządzania aktywami na rzecz prywatnych funduszy emerytalno-rentowych.

Środki:

HU: Ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych; Ustawa CXX z 2001 r. o rynku finansowym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

BG: Bank musi być zarządzany i reprezentowany wspólnie przez co najmniej dwie osoby.

Osoby, które zarządzają bankiem i go reprezentują, muszą być obecne osobiście pod adresem zarządu banku. Osoby prawne nie mogą być wybierane na członków zarządu ani rady dyrektorów banku.

SE: Założyciel banku oszczędnościowego musi być osobą fizyczną.

Środki:

BG: Ustawa o instytucjach kredytowych, art. 10; Kodeks ubezpieczeń społecznych, art. 121, 121b, 121f; oraz Art. 3 ustawy o walucie.

SE: Sparbankslagen (ustawa o bankach oszczędnościowych) (1987:619), rozdział 2, § 1.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

HU: Rada dyrektorów instytucji kredytowej musi mieć co najmniej dwóch członków uznawanych za rezydentów zgodnie z przepisami dotyczącymi rynków walutowych i posiadających wcześniej miejsce zamieszkania na Węgrzech przez co najmniej rok.

Środki:

HU: Ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych; oraz

Ustawa CXX z 2001 r. o rynku kapitałowym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

RO: Uczestnikami rynku są osoby prawne utworzone jako spółki akcyjne zgodnie z przepisami prawa spółek. Alternatywnymi systemami obrotu (wielostronna platforma obrotu zgodnie z dyrektywą MiFID II) może zarządzać operator systemu ustanowiony zgodnie z warunkami opisanymi powyżej lub przedsiębiorstwo inwestycyjne zatwierdzone przez ASF (*Autoritatea de Supraveghere Financiară* – Komisję Nadzoru Finansowego).

SI: Plany emerytalne mogą być oferowane przez wspólny fundusz emerytalny (który nie jest osobą prawną i w związku z tym jest zarządzany przez zakład ubezpieczeń, bank lub towarzystwo emerytalne), towarzystwo emerytalne lub zakład ubezpieczeń. Ponadto plany emerytalne mogą być oferowane również przez podmioty oferujące plany emerytalne założone zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie w państwie członkowskim.

Środki:

RO: Ustawa nr 126 z dnia 11 czerwca 2018 r. dotycząca instrumentów finansowych oraz rozporządzenie nr 1/2017 w sprawie zmiany i uzupełnienia rozporządzenia nr 2/2006 w sprawie rynków regulowanych i alternatywnych systemów obrotu, zatwierdzone zarządzeniem NSC nr 15/2006 – ASF – *Autoritatea de Supraveghere Financiară* – Komisja Nadzoru Finansowego.

SI: Ustawa o ubezpieczeniach emerytalno-rentowych (dziennik ustaw nr 102/2015 (ostatnio zmieniona nr 28/19)).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

HU: Spółki spoza EOG mogą świadczyć usługi finansowe lub prowadzić działalność pomocniczą wobec usług finansowych wyłącznie za pośrednictwem oddziału w HU.

Środki:

HU: Ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych; oraz Ustawa CXX z 2001 r. o rynku finansowym.

Zastrzeżenie nr 13 – Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne

Sektor – podsektor	Usługi w zakresie zdrowia i usługi społeczne
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 931, 933
Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe
Rozdział:	Handel usługami oraz inwestycje
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

DE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Służby ratownicze i usługi specjalistycznego transportu chorych są organizowane i regulowane przez kraje związkowe. Większość krajów związkowych deleguje kompetencje w dziedzinie ratownictwa do gmin. Gminy mogą przyznać pierwszeństwo podmiotom niekomercyjnym. Odnosi się to w równym stopniu do usługodawców krajowych i zagranicznych (CPC 931, 933). Usługi ratunkowe wymagają planowania, zezwoleń i akredytacji. W odniesieniu do telemedycyny liczba usługodawców w dziedzinie ICT (technologii informacyjno-komunikacyjnych) może być ograniczona w celu zapewnienia interoperacyjności, zgodności i niezbędnych norm bezpieczeństwa. Stosuje się w sposób niedyskryminujący.

HR: Zakładanie niektórych placówek opieki społecznej finansowanych ze źródeł prywatnych może być przedmiotem ograniczeń uzależnionych od zapotrzebowania na danym obszarze geograficznym (CPC 9311, 93192, 93193, 933).

SI: Monopol państwowy na następujące usługi: zaopatrzenie w krew; preparaty z krwi; pobieranie i przechowywanie narządów ludzkich do przeszczepu; socjomedyczne; związane z higieną, epidemiologiczne i ekozdrowotne; patoanatomiczne oraz techniki wspomaganego rozrodu (CPC 931).

Środki:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; federalne rozporządzenie lekarskie);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; ustawa o świadczeniu usług psychoterapii);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf der Hebammen (HebG);

Gesetz über den Beruf der Notfallsanitäterin und des Notfallsanitäters (NotSanG);

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Gesetz über die Berufe in der Physiotherapie (MPhG);

Gesetz über den Beruf des Logopäden (LogopG);

Gesetz über den Beruf des Orthoptisten und der Orthoptistin (OrthoptG);

Gesetz über den Beruf der Podologin und des Podologen (PodG);

Gesetz über den Beruf der Diätassistentin und des Diätassistenten (DiätAssG);

Gesetz über den Beruf der Ergotherapeutin und des Ergotherapeuten (ErgThg);
Bundesapothekerordnung (BapO);

Gesetz über den Beruf des pharmazeutisch-technischen Assistenten (PTAG);

Gesetz über technische Assistenten in der Medizin (MTAG);

Gesetz zur wirtschaftlichen Sicherung der Krankenhäuser und zur Regelung der
Krankenhauspflegesätze (Krankenhausfinanzierungsgesetz – KHG);

Gewerbeordnung (niemiecka ustawa o działalności gospodarczej);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; kodeks socjalny, księga piąta) – ustawowe ubezpieczenie
zdrowotne;

Sozialgesetzbuch Sechstes Buch (SGB VI; kodeks socjalny, księga szósta) – ustawowe
ubezpieczenie emerytalno-rentowe;

Sozialgesetzbuch Siebtes Buch (SGB VII; kodeks socjalny, księga siódma) – ustawowe
ubezpieczenie wypadkowe;

Sozialgesetzbuch Neuntes Buch (SGB IX; kodeks socjalny, księga dziewiąta) – rehabilitacja i uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami;

Sozialgesetzbuch Elftes Buch (SGB XI; kodeks socjalny, księga jedenasta) – ubezpieczenie opieki długoterminowej;

Personenbeförderungsgesetz (PBefG; ustawa o transporcie publicznym).

Poziom regionalny:

Gesetz über den Rettungsdienst (Rettungsdienstgesetz - RDG) in Baden-Württemberg;

Bayerisches Rettungsdienstgesetz (BayRDG);

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Berlin (Rettungsdienstgesetz);

Gesetz über den Rettungsdienst im Land Brandenburg (BbgRettG);

Bremisches Hilfeleistungsgesetz (BremHilfeG);

Hamburgisches Rettungsdienstgesetz (HmbRDG);

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Mecklenburg-Vorpommern (RDGM-V);

Niedersächsisches Rettungsdienstgesetz (NRettDG);

Gesetz über den Rettungsdienst sowie die Notfallrettung und den Krankentransport durch Unternehmer (RettG NRW);

Landesgesetz über den Rettungsdienst sowie den Notfall- und Krankentransport (RettDG);

Saarländisches Rettungsdienstgesetz (SRettG);

Sächsisches Gesetz über den Brandschutz, Rettungsdienst und Katastrophenschutz (SächsBRKG);

Rettungsdienstgesetz des Landes Sachsen-Anhalt (RettDG LSA);

Schleswig-Holsteinisches Rettungsdienstgesetz (SHRDG);

Thüringer Rettungsdienstgesetz (ThüRettG).

Landespflegegesetze:

Gesetz zur Umsetzung der Pflegeversicherung in Baden-Württemberg (Landespflegegesetz – LPfG);

Gesetz zur Ausführung der Sozialgesetze (AGSG);

Gesetz zur Planung und Finanzierung von Pflegeeinrichtungen (Landespflegeeinrichtungsgesetz – LPflegEG);

Gesetz über die pflegerische Versorgung im Land Brandenburg (Landespflegegesetz – LPflegeG);

Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes im Lande Bremen und zur Änderung des Bremischen Ausführungsgesetzes zum Bundessozialhilfegesetz (BremAGPflegeVG);

Hamburgisches Landespflegegesetz (HmbLPG);

Hessisches Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz;

Landespflegegesetz (LPflegeG M-V);

Gesetz zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen nach dem Elften Buch Sozialgesetzbuch (Niedersächsisches Pflegegesetz – NPflegeG);

Gesetz zur Weiterentwicklung des Landespflegerechts und Sicherung einer unterstützenden Infrastruktur für ältere Menschen, pflegebedürftige Menschen und deren Angehörige (Alten- und Pflegegesetz Nordrhein-Westfalen – APG NRW);

Landesgesetz zur Sicherstellung und Weiterentwicklung der pflegerischen Angebotsstruktur (LPflegeASG) (Rheinland-Pfalz);

Gesetz Nr. 1694 zur Planung und Förderung von Angeboten für hilfe-, betreuungs- oder pflegebedürftige Menschen im Saarland (Saarländisches Pflegegesetz);

Sächsisches Pflegegesetz (SächsPflegeG);

Schleswig-Holstein: Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (Landespflegegesetz – LPflegeG);

Thüringer Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes (ThürAGPflegeVG).

Landeskrankenhausgesetz Baden-Württemberg;

Bayerisches Krankenhausgesetz (BayKrG);

Berliner Gesetz zur Neuregelung des Krankenhausrechts;

Krankenhausentwicklungsgesetz Brandenburg (BbgKHEG);

Bremisches Krankenhausgesetz (BrmKrHG);

Hamburgisches Krankenhausgesetz (HmbKHG);

Hessisches Krankenhausgesetz 2011 (HKHG 2011);

Krankenhausgesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LKHG M-V);

Niedersächsisches Krankenhausgesetz (NKHG);

Krankenhausgestaltungsgesetz des Landes Nordrhein-Westfalen (KHGG NRW);

Landeskrankenhausgesetz Rheinland-Pfalz (LKG Rh-Pf);

Saarländisches Krankenhausgesetz (SKHG);

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz – SächsKHG);

Krankenhausgesetz Sachsen-Anhalt (KHG LSA);

Gesetz zur Ausführung des Krankenhausfinanzierungsgesetzes (AG-KHG) in Schleswig-Holstein;

Thüringisches Krankenhausgesetz (Thür KHG).

HR: Ustawa o opiece zdrowotnej (dziennik ustaw 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12).

SI: Ustawa o świadczeniach zdrowotnych, dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 23/2005, art. 1, 3 i 62–64; Ustawa w sprawie leczenia niepłodności i technik wspomaganego rozrodu, dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 70/00, art. 15 i 16; oraz Ustawa o zaopatrzeniu w krew (ZPKrv-1), dziennik ustaw Republiki Słowenii nr 104/06, art. 5 i 8.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

FR: W przypadku usług szpitalnych, usług pogotowia ratunkowego, usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie (innych niż usługi szpitalne) oraz usług społecznych do pełnienia funkcji zarządczych wymagane jest zezwolenie. W procedurze udzielania zezwoleń bierze się pod uwagę dostępność kierowników miejscowych.

Przedsiębiorstwa mogą przyjmować jakąkolwiek formę prawną z wyjątkiem form zastrzeżonych dla wolnych zawodów.

Środki:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales;

Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST ;

Loi n°47-1775 portant statut de la coopération ; oraz

Code de la Santé Publique.

Zastrzeżenie nr 14 – Usługi związane z turystyką i podróżami

Sektor – podsektor	Usługi związane z turystyką i podróżami – hotele, restauracje i catering; usługi biur podróży i organizatorów turystyki (włącznie z pilotami wycieczek); usługi przewodników turystycznych
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 641, 642, 643, 7471, 7472
Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd Obecność lokalna
Rozdział:	Handel usługami oraz inwestycje
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Wymagane jest założenie przedsiębiorstwa (nie jest dozwolona forma oddziału). Usługi organizatorów turystyki lub usługi biur podróży mogą być świadczone przez osobę mającą siedzibę w EOG, jeżeli przy zakładaniu przedsiębiorstwa na terytorium Bułgarii osoba ta przedstawi kopię dokumentu poświadczającego jej prawo do prowadzenia takiej działalności i zaświadczenie lub inny dokument wydany przez instytucję kredytową lub ubezpieczyciela, zawierające dane o istnieniu ubezpieczenia obejmującego odpowiedzialność tej osoby za szkody, które mogą wynikać wskutek zawnionego niewykonania obowiązków zawodowych. Liczba kierowników zagranicznych nie może być większa niż liczba kierowników będących obywatelami Bułgarii w przypadku, gdy poziom publicznego udziału (własność skarbu państwa lub samorządów) w kapitale zakładowym bułgarskiej spółki przekracza 50 %. Wymóg obywatelstwa EOG dla przewodników turystycznych (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Środki:

BG: Ustawa o turystyce, art. 61, 113 i 146.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, obecność lokalna:

CY: Licencje na założenie i prowadzenie biura turystyki i podróży w postaci spółki lub przedstawicielstwa, a także przedłużenie koncesji istniejącej spółki lub przedstawicielstwa mogą być przyznawane wyłącznie osobom fizycznym lub prawnym Unii. Spółka z siedzibą poza Republiką Cypryjską, z wyjątkiem spółek z siedzibą w innym państwie członkowskim, nie może prowadzić w Republice Cypryjskiej w sposób zorganizowany lub stały działalności, o której mowa w art. 3 wspomnianej wyżej ustawy, chyba że jest reprezentowana przez spółkę z siedzibą w Republice Cypryjskiej. Świadczenie usług przewodnika turystycznego oraz usług biur podróży i organizatorów turystyki wymaga obywatelstwa państwa członkowskiego (CPC 7471, 7472).

Środki:

CY: Ustawa w sprawie biur podróży i przewodników turystycznych z 1995 r. (ustawa 41(I)/1995), ze zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

EL: Aby uzyskać prawo do wykonywania zawodu, obywatele państw trzecich muszą uzyskać dyplom szkoły przewodników turystycznych greckiego ministerstwa turystyki. W drodze wyjątku, w przypadku potwierdzenia braku przewodnika turystycznego dla danego języka, prawo do wykonywania zawodu może zostać przyznane czasowo (na okres do jednego roku) obywatelom państw trzecich na pewnych wyraźnie określonych warunkach, na zasadzie odstępstwa od powyższych przepisów.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

ES (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Do świadczenia usług przewodnika turystycznego wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego (CPC 7472).

HR: Do świadczenia usług hotelarskich i gastronomicznych w gospodarstwach domowych i gospodarstwach wiejskich wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Środki:

EL: Dekret prezydencki 38/2010;

Decyzja ministerialna 165261/IA/2010 (dziennik ustaw 2157/B);

Art. 50 ustawy 4403/2016; oraz

Art. 47 ustawy 4582/2018 (dziennik ustaw 208/A).

ES: Andalucía: Decreto 8/2015, de 20 de enero; Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragonia: Decreto 21/2015, de 24 de febrero; Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Kantabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, Article 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turísticoinformativas privadas;

Kastylia i León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Kastylia-La Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Katalonia: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, Article 88;

Wspólnota Madrytu: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Wspólnota Walencka: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Estremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicja: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo;

Baleary: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares; Wyspy Kanaryjskie: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, Article 5;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja;

Nawarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto. Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra;

Księstwo Asturii: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias; oraz

Region Murcia: Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: Ustawa o branży hotelarskiej i gastronomicznej (dziennik ustaw 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20 i 42/20); oraz Ustawa o świadczeniu usług turystycznych (dziennik ustaw 130/17, 25/19, 98/19 i 42/20).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

HU: Transgraniczne świadczenie usług biur podróży, usług organizatorów turystyki oraz usług przewodników turystycznych wymaga uzyskania licencji wydawanej przez węgierski urząd ds. pozwoleń handlowych. Licencje są zarezerwowane dla obywateli EOG oraz osób prawnych posiadających siedzibę w państwie członkowskim EOG (CPC 7471, 7472).

IT (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Przewodnicy turystyczni z państw niebędących członkami Unii muszą uzyskać specjalną licencję danego regionu, aby wykonywać zawód zawodowego przewodnika turystycznego. Przewodnicy turystyczni z państw członkowskich Unii mogą pracować swobodnie bez konieczności uzyskania takiej licencji. Licencję wydaje się przewodnikom turystycznym, którzy wykazują się odpowiednimi kompetencjami i wiedzą (CPC 7472).

Środki:

HU: Ustawa CLXIV z 2005 r. o handlu; Dekret rządowy nr 213/1996 (XII.23.) w sprawie organizacji turystyki i działalności biur podróży.

IT: Ustawa 135/2001, art. 7,5 i 6; oraz Ustawa 40/2007 (DL 7/2007).

Zastrzeżenie nr 15 – Usługi związane z kulturą, rekreacją i sportem

Sektor – podsektor Usługi rekreacyjne; usługi agencji informacyjnych; pozostałe usługi związane ze sportem

Klasyfikacja gospodarcza: CPC 962, część 96419

Oдноśne zobowiązania: Dostęp do rynku

Traktowanie narodowe

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Rozdział: Handel usługami oraz inwestycje

Szczebel władzy: UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi agencji informacyjnych i prasowych (CPC 962)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

CY: Zakładanie i prowadzenie agencji prasowych lub agencji pomocniczych w Republice Cypryjskiej jest dozwolone wyłącznie dla obywateli Republiki Cypryjskiej lub obywateli Unii lub osób prawnych podlegających obywatelom Republiki Cypryjskiej lub Unii.

Środki:

CY: Ustawa o prasie (nr 145/89) z późniejszymi zmianami.

b) Pozostałe usługi związane ze sportem (CPC 96419)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

AT (ma zastosowanie do regionalnego szczebla władzy): Działalność szkół narciarskich i usługi przewodników górskich regulowane są przepisami krajów związkowych.

Świadczenie tych usług może wymagać obywatelstwa państwa członkowskiego EOG.

Przedsiębiorstwa mogą być zobowiązane do powołania dyrektora zarządzającego będącego obywatelem państwa członkowskiego EOG.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CY: Wymóg obywatelstwa do celów ustanowienia szkoły tańca i wymóg obywatelstwa dla instruktorów kultury fizycznej.

Środki:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBL. Nr. 53/97;

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 25/98;

NÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 5710;

OÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 93/1997;

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. Nr. 83/89;

Salzburger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 76/81;

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. Nr.58/97;

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 53/76;

Tiroler Schischulgesetz. LGBL. Nr. 15/95;

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. Nr. 7/98;

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. Nr. 55/02 §4 (2)a;

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 54/02; oraz

Wien: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. Nr. 37/02.

CY: Ustawa nr 65(I) 1997 z późniejszymi zmianami;

Ustawa nr 17(I) 1995 z późniejszymi zmianami; oraz

Rozporządzenia w sprawie prywatnych szkół gimnastyki 1995/2012, z późniejszymi zmianami.

Zastrzeżenie nr 16 – Usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej

Sektor – podsektor	Usługi transportowe – rybołówstwo i transport wodny – wszelka inna działalność handlowa prowadzona ze statku; usługi transportu wodnego i usługi pomocnicze w branży transportu wodnego; transport kolejowy i usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego; usługi transportu drogowego i usługi pomocnicze w branży transportu drogowego; usługi pomocnicze w branży transportu lotniczego; świadczenie usług transportu kombinowanego
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730, 882
Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Klauzula najwyższego uprzywilejowania Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd Obecność lokalna
Rozdział:	Handel usługami oraz inwestycje
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

Usługi transportu morskiego i usługi pomocnicze w branży transportu morskiego. Wszelka działalność handlowa prowadzona ze statku (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 721, część 742, 745, 74540, 74520, 74590, 882)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

UE: W odniesieniu do usług portowych podmiot zarządzający portem lub właściwy organ może ograniczyć liczbę dostawców usług portowych dla danej usługi portowej.

Środki:

UE: Art. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/352¹.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/352 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiające ramy w zakresie świadczenia usług portowych oraz wspólne zasady dotyczące przejrzystości finansowej portów (Dz.U. UE L 57 z 3.3.2017, s. 1).

BG: Działalność przewozowa oraz wszelka działalność związana z inżynierią wodną i podwodnymi pracami technicznymi, poszukiwaniem i wydobywaniem zasobów mineralnych i innych zasobów nieorganicznych, usługami pilotażowymi, bunkrowaniem, odbiorem odpadów, mieszaninami wodno-olejowymi itp., prowadzona przez statki na wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym Bułgarii, może być wykonywana jedynie przez statki pływające pod banderą Bułgarii lub banderą innego państwa członkowskiego.

Liczba usługodawców w danym porcie może być ograniczona w zależności od przepustowości portu, określanej przez komisję ekspercką powoływaną przez ministra transportu, technologii informacyjnych i łączności.

Wymóg obywatelstwa w odniesieniu do usług wspierających. Kapitan statku i starszy mechanik muszą być obywatelami państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Środki:

BG: Kodeks żeglugi handlowej;

Ustawa o wodach morskich, śródlądowych drogach wodnych i portach Republiki Bułgarii;

Zarządzenie w sprawie warunków i kolejności wyboru bułgarskich przewoźników do przewozu pasażerów i ładunków na podstawie traktatów międzynarodowych; oraz

Zarządzenie 3 dotyczące serwisowania bezzałogowych statków.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

BG: W przypadku usług wspierających dla transportu publicznego świadczonych w bułgarskich portach o znaczeniu krajowym prawo do świadczenia czynności wspierających przyznawane jest na podstawie umowy koncesyjnej. W portach o znaczeniu regionalnym prawo to jest przyznane na podstawie umowy z właścicielem portu (CPC 74520, 74540, 74590).

Środki:

BG: Kodeks żeglugi handlowej; oraz

Ustawa o wodach morskich, śródlądowych drogach wodnych i portach Republiki Bułgarii.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

DK: podmioty świadczące usługi pilotażowe mogą prowadzić działalność w Danii tylko wówczas, gdy mają stałą siedzibę w EOG oraz są zarejestrowane i zatwierdzone przez organy duńskie zgodnie z duńską ustawą o usługach pilotażowych (CPC 74520).

Środki:

DK: Duńska ustawa o pilotażu, § 18.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

DE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Statek, który nie należy do obywatela państwa członkowskiego, może być wykorzystywany wyłącznie do działalności innej niż usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej na niemieckich federalnych drogach wodnych po uzyskaniu specjalnego zezwolenia. Zwolnienia dla statków spoza Unii mogą zostać przyznane jedynie pod warunkiem, że żadne statki z Unii nie są dostępne lub są dostępne na bardzo niekorzystnych warunkach, lub na zasadzie wzajemności. Zwolnienia dla statków pływających pod banderą Nowej Zelandii mogą zostać przyznane na zasadzie wzajemności (§ 2 ust. 3 *Verordnung über die Küstenschifffahrt*, KüSchVO). Wszystkie działania wchodzące w zakres ustawy o pilotażu są regulowane, a akredytacja jest ograniczona do obywateli EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. Zapewnianie i eksploatacja obiektów na potrzeby pilotażu są zastrzeżone dla organów publicznych lub wyznaczonych przez nie przedsiębiorstw.

W odniesieniu do wynajmu lub dzierżawy statków morskich z obsługą lub bez obsługi oraz wynajmu lub dzierżawy jednostek śródlądowych bez obsługi zawieranie umów dotyczących transportu towarowego przez statki pływające pod banderą innego państwa lub czarterowanie takich statków może zostać ograniczone w zależności od dostępności statków pływających pod banderą niemiecką lub pod banderą innego państwa członkowskiego.

Transakcje między rezydentami i nierezydentami w strefie ekonomicznej mogą być ograniczone (transport wodny, usługi wspierające w branży transportu wodnego, wynajem statków, dzierżawa statków bez obsługi (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)), jeżeli takie transakcje dotyczą:

- (i) wynajmu statków żeglugi śródlądowej, które nie są zarejestrowane na obszarze gospodarczym;
- (ii) transportu towarów takimi statkami żeglugi śródlądowej; lub
- (iii) usług holowania przez takie statki żeglugi śródlądowej,

Środki:

DE: Gesetz über das Flaggenrecht der Seeschiffe und die Flaggenführung der Binnenschiffe (Flaggenrechtsgesetz; ustawa o ochronie bandery);

Verordnung über die Küstenschifffahrt (KüSchV);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Binnenschifffahrt (Binnenschifffahrtsaufgabengesetz – BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschifffahrt (Binnenschifferpatentverordnung – BinSchPatentV);

Gesetz über das Seelotswesen (Seelotsgesetz – SeeLG);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Seeschifffahrt (Seeaufgabengesetz – SeeAufgG); oraz

Verordnung zur Eigensicherung von Seeschiffen zur Abwehr äußerer Gefahren (See-Eigensicherungsverordnung – SeeEigensichV).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

FI: Usługi wspierające w branży transportu morskiego świadczone na fińskich wodach morskich zarezerwowane są dla flot pływających pod banderą krajową, unijną lub norweską (CPC 745).

Środki:

FI: Merilaki (ustawa morska) (674/1994); oraz

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ustawa w sprawie prawa do prowadzenia działalności handlowej) (122/1919), s. 4.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

EL: Na obszarach portowych obowiązuje monopol państwa na usługi obsługi ładunków (CPC 741).

IT: W odniesieniu do usług w zakresie obsługi ładunku przewożonego drogą morską stosuje się test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących podmiotów i wpływ na nie; gęstość zaludnienia; rozproszenie geograficzne i tworzenie nowych miejsc pracy (CPC 741).

Środki:

EL: Kodeks publicznego prawa morskiego (dekret legislacyjny 187/1973).

IT: Kodeks żeglugowy;

Ustawa 84/1994;

Dekret ministerialny 585/1995; oraz

Transport kolejowy i usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego (CPC 711, 743).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Usługi transportu kolejowego i usługi wspierające w branży transportu kolejowego w Bułgarii mogą świadczyć wyłącznie obywatele państw członkowskich Unii. Licencję na wykonywanie przewozów pasażerskich lub transportu towarowego koleją wydaje minister transportu przewoźnikom kolejowym zarejestrowanym jako przedsiębiorstwa handlowe (CPC 711, 743).

Środki:

BG: Ustawa o transporcie kolejowym, art. 37 i 48.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

LT: Prawa wyłączne do świadczenia usług tranzytu przyznaje się przedsiębiorstwom kolejowym będącym własnością państwa lub których 100 % udziałów jest własnością państwa (CPC 711).

Środki:

LT: Kodeks transportu kolejowego Republiki Litewskiej z dnia 22 kwietnia 2004 r. – nr IX-2152, zmieniony w dniu 8 czerwca 2006 r. – nr X-653.

Transport drogowy i usługi pomocnicze w branży transportu drogowego (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

AT: (również w odniesieniu do klauzuli najwyższego uprzywilejowania): W przypadku przewozu osób i transportu towarowego wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać przyznane jedynie obywatelom Umawiających się Stron EOG i osobom prawnym z Unii, których główna siedziba znajduje się w Austrii. Licencje przyznaje się w sposób niedyskryminujący, pod warunkiem wzajemności (CPC 712).

Środki:

AT: Güterbeförderungsgesetz (ustawa o przewozie towarów), BGBl. Nr. 593/1995; § 5;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (ustawa o przewozie okazjonalnym), BGBl. Nr. 112/1996; § 6; oraz

Kraftfahrliniengesetz (ustawa o regularnych usługach transportowych), BGBl. I Nr. 203/1999 ze zmianami, §§ 7 i 8.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

EL: Operatorzy usług drogowego transportu towarowego: do prowadzenia działalności w zakresie drogowego transportu towarowego wymagana jest grecka licencja. Licencje przyznaje się w sposób niedyskryminujący, pod warunkiem wzajemności (CPC 7123).

Środki:

EL: Licencje dla operatorów usług drogowego transportu towarowego: Grecka ustawa 3887/2010 (dziennik ustaw A' 174), zmieniona art. 5 ustawy 4038/2012 (dziennik ustaw A' 14).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

IE: Test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do przewozów autobusowych między miastami.

Główne kryteria: liczba istniejących podmiotów i wpływ na nie; gęstość zaludnienia; rozproszenie geograficzne; wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy (CPC 7121, CPC 7122).

MT: Taksówki: obowiązują ograniczenia ilościowe dotyczące liczby licencji.

Karozzini (powozy konne): obowiązują ograniczenia ilościowe dotyczące liczby licencji (CPC 712).

PT: Test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do usług przewozu limuzynami. Główne kryteria: liczba istniejących podmiotów i wpływ na nie; gęstość zaludnienia; rozproszenie geograficzne; wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy (CPC 7122).

Środki:

IE: Public Transport Regulation Act 2009.

MT: Przepisy dotyczące usług taksówkarskich (SL499.59).

PT: Dekret z mocą ustawy 41/80 z dnia 21 sierpnia.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Wymagane jest założenie w Czechach (nie jest dozwolona forma oddziału).

Środki:

CZ: Ustawa nr 111/1994 Coll. o transporcie drogowym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

SE: Do prowadzenia działalności jako przewoźnik w zakresie transportu drogowego wymagana jest szwedzka licencja. Do kryteriów otrzymania licencji taksówkarskiej należy wyznaczenie przez spółkę osoby fizycznej działającej jako kierownik ds. transportu (*de facto* wymóg w zakresie miejsca zamieszkania – zob. szwedzkie zastrzeżenie dotyczące rodzajów przedsiębiorstw).

Zgodnie z kryteriami otrzymania licencji dla innych przewoźników drogowych wymaga się, by spółka posiadała siedzibę w Unii, posiadała miejsce prowadzenia działalności w Szwecji i wyznaczyła osobę fizyczną działającą jako kierownik ds. transportu, która musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w Unii.

Środki:

SE: Yrkestrafiklag (2012:210) (ustawa o transporcie zarobkowym);

Yrkestrafikförordning (2012:237) (rozporządzenie rządu o transporcie zarobkowym);

Taxitrafiklag (2012:211) (ustawa taksówkowa); oraz

Taxitrafikförordning (2012:238) (rozporządzenie rządu w sprawie taksówek).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SK: Świadczenie usług transportu drogowego wymaga założenia przedsiębiorstwa lub miejsca zamieszkania w państwie członkowskim.

Środki:

SK: Ustawa 56/2012 Coll. o transporcie drogowym; oraz

Usługi pomocnicze w branży transportu lotniczego.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

PL: W przypadku usług przechowywania towarów mrożonych lub schłodzonych oraz usług przechowywania luzem płynów lub gazów w portach lotniczych możliwość świadczenia pewnych kategorii usług będzie zależeć od wielkości portu lotniczego. Liczba usługodawców w poszczególnych portach lotniczych może zostać ograniczona z uwagi na brak miejsca, a z innych przyczyn – do minimum dwóch usługodawców.

Środki:

PL: Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, art. 174 ust. 2 oraz art. 174 ust. 3 pkt 3.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

UE: W odniesieniu do usług obsługi naziemnej wymagana może być siedziba na terytorium Unii. Poziom otwarcia usług obsługi naziemnej jest uzależniony od rozmiarów portu lotniczego. Liczba dostawców w poszczególnych portach lotniczych może być ograniczona. W przypadku „dużych portów lotniczych” nie może wynosić mniej niż dwóch usługodawców. Wymagana jest wzajemność.

Środki:

UE: Dyrektywa Rady 96/67/WE¹.

BE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): W odniesieniu do usług obsługi naziemnej wymagana jest wzajemność.

Środki:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (art. 18);

¹ Dyrektywa Rady 96/67/WE z dnia 15 października 1996 r. w sprawie dostępu do rynku usług obsługi naziemnej w portach lotniczych Wspólnoty (Dz.U. UE L 272 z 25.10.1996, s. 36).

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondaanhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (art. 14); oraz

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (art. 14).

Usługi wspierające we wszystkich rodzajach transportu (część CPC 748).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

UE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Usługi odprawy celnej mogą być świadczone wyłącznie przez rezydentów Unii lub osoby prawne mające siedzibę w Unii.

Środki:

UE: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013¹.

Świadczenie usług transportu kombinowanego (CPC 711, 712, 7212, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749).

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. UE L 269 z 10.10.2013, s. 1).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

UE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Z wyjątkiem FI: wyłącznie przewoźnicy z siedzibą w państwie członkowskim, którzy spełniają warunki dostępu do zawodu i dostępu do rynku transportu towarów między państwami członkowskimi, mogą, w ramach operacji transportu kombinowanego pomiędzy państwami członkowskimi, wykonywać początkowe lub końcowe odcinki transportu drogowego, stanowiące integralną część operacji transportu kombinowanego, obejmujące przekroczenie granicy lub nieobejmujące przekroczenia granicy. Zastosowanie mają ograniczenia dotyczące danego rodzaju transportu.

Można przyjąć niezbędne środki w celu zapewnienia, aby podatki od pojazdów silnikowych mające zastosowanie do pojazdów drogowych wykorzystywanych w transporcie kombinowanym były obniżane lub zwracane.

Środki:

UE: Dyrektywa Rady 92/106/EWG¹.

¹ Dyrektywa Rady 92/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych rodzajów transportu kombinowanego towarów między państwami członkowskimi (Dz.U. UE L 368 z 17.12.1992, s. 38).

Zastrzeżenie nr 17 – Działalność wydobywcza i działalność związana z energią

Sektor – podsektor	Górnictwo i wydobywanie – surowce energetyczne; górnictwo i wydobywanie – rudy metali i pozostałe górnictwo; działalność związana z energią – samodzielna produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i gorącej wody; transport paliw rurociągami; przechowywanie i magazynowanie paliw transportowanych rurociągami oraz usługi związane z dystrybucją energii
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, część 742, 8675, 883, 887
Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd Obecność lokalna
Rozdział:	Handel usługami oraz inwestycje
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

- a) Górnictwo i wydobywanie (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, górnictwo surowców energetycznych; 13, 14: górnictwo rud metali i pozostałe górnictwo; CPC 5115, 7131, 8675, 883)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

NL: Poszukiwanie i wydobywanie węglowodorów w Niderlandach zawsze prowadzone jest wspólnie przez spółkę prywatną i spółkę państwową (z ograniczoną odpowiedzialnością) wyznaczoną przez Ministra Gospodarki. Zgodnie z art. 81 i 82 ustawy o górnictwie wszystkie udziały w tej wyznaczonej spółce muszą być bezpośrednio lub pośrednio własnością państwa niderlandzkiego (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).

BE: Poszukiwanie i wydobywanie zasobów mineralnych i innych zasobów nieożywionych na wodach terytorialnych oraz szelfie kontynentalnym wymaga koncesji. Koncesjonariusz musi mieć adres do doręczeń w Belgii (ISIC Rev. 3.1:14).

IT (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy w odniesieniu do poszukiwania): Kopalnie należące do państwa podlegają szczególnym przepisom w sprawie poszukiwania i wydobywania złóż. Przed podjęciem jakiegokolwiek działalności poszukiwawczej wymagana jest koncesja na poszukiwanie złóż kopalin (*permesso di ricerca*, art. 4 dekretu królewskiego 1447/1927). Pozwolenie to ma określony czas obowiązywania i dokładnie określa granice terenu będącego przedmiotem poszukiwań. W odniesieniu do tego samego obszaru można wydać więcej niż jedno pozwolenie na poszukiwania różnym osobom lub przedsiębiorstwom (ten rodzaj zezwolenia niekoniecznie jest wyłączny). Do wydobywania minerałów wymagane jest zezwolenie (*concessione*, art. 14) organów regionalnych (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14, CPC 8675, 883).

Środki

BE: Arrêté Royal du 1er septembre 2004 relatif aux conditions, à la délimitation géographique et à la procédure d'octroi des concessions d'exploration et d'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes de la mer territoriale et du plateau continental.

IT: Usługi w zakresie poszukiwania złóż: dekret królewski 1447/1927; oraz Dekret legislacyjny 112/1998, art. 34.

NL: Mijnbouwwet (ustawa o górnictwie).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

BG: Działalność w zakresie rozpoznawania lub poszukiwania podziemnych zasobów naturalnych na terytorium Republiki Bułgarii, na szelfie kontynentalnym i w wyłącznej strefie ekonomicznej na Morzu Czarnym wymaga uzyskania zezwolenia, a działalność w zakresie wydobywania i eksploatacji jest przedmiotem koncesji przyznawanej na podstawie ustawy o podziemnych zasobach naturalnych.

Spółki zarejestrowane w jurysdykcjach o preferencyjnym traktowaniu podatkowym (tj. w strefach off-shore) lub bezpośrednio lub pośrednio powiązane z takimi spółkami nie mogą uczestniczyć w procedurach otwartych dotyczących wydania pozwoleń lub koncesji na rozpoznawanie, poszukiwanie, eksploatację lub wydobywanie zasobów naturalnych, w tym rud uranu i toru, ani korzystać z istniejących pozwoleń lub koncesji, które zostały już wydane, gdyż takie działania, w tym możliwość zarejestrowania geologicznego lub komercyjnego odkrycia złóż w wyniku działań poszukiwawczych, nie są dozwolone.

Górnictwo rud uranu jest zamknięte na podstawie dekretu Rady Ministrów nr 163 z dnia 20 sierpnia 1992 r.

W odniesieniu do eksploatacji i górnictwa rud toru zastosowanie ma ogólny system pozwoleń i koncesji. Decyzje zezwalające na eksploatację lub górnictwo rud toru podejmuje się indywidualnie dla każdego przypadku w sposób niedyskryminujący.

Zgodnie z decyzją Zgromadzenia Narodowego Republiki Bułgarii z dnia 18 stycznia 2012 r. (zmienioną 14 czerwca 2012 r.) wszelkie wykorzystanie technologii szczelinowania hydraulicznego obejmujące intensywne szczelinowanie hydrauliczne do działań związanych z rozpoznawaniem, poszukiwaniem lub wydobywaniem ropy i gazu jest zabronione.

Poszukiwanie i wydobywanie gazu łupkowego jest zabronione (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.112, 3.1 13, 3.1 14).

Środki:

BG: Ustawa o podziemnych zasobach naturalnych;

Ustawa o koncesjach;

Ustawa o prywatyzacji i kontroli poprywatyzacyjnej;

Ustawa o bezpiecznym wykorzystaniu energii jądrowej;

Decyzja Zgromadzenia Narodowego Republiki Bułgarii z dnia 18 stycznia 2012 r.; ustawa o stosunkach gospodarczych i finansowych ze spółkami zarejestrowanymi w jurysdykcjach o preferencyjnym traktowaniu podatkowym, osobami kontrolowanymi przez takie spółki i ich właścicielami rzeczywistymi; oraz

Ustawa o zasobach podziemnych.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

CY: Rada Ministrów może odmówić wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie rozpoznawania, poszukiwania i wydobycia węglowodorów wszelkim podmiotom faktycznie kontrolowanym przez Nową Zelandię lub obywateli Nowej Zelandii. Po uzyskaniu zezwolenia żaden podmiot nie może znaleźć się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą Nowej Zelandii lub obywatela Nowej Zelandii bez wcześniejszej zgody Rady Ministrów. Rada Ministrów może odmówić udzielenia zezwolenia podmiotowi, który jest faktycznie kontrolowany przez Nową Zelandię lub przez obywatela Nowej Zelandii, jeżeli w odniesieniu do dostępu oraz prowadzenia działalności w zakresie rozpoznawania, poszukiwania i wydobycia węglowodorów Nowa Zelandia nie przyznaje podmiotom z Republiki Cypryjskiej lub podmiotom z państw członkowskich traktowania porównywalnego do tego, jakie Republika Cypryjska lub państwo członkowskie przyznaje podmiotom z Nowej Zelandii (ISIC Rev 3.1 1110).

Środki:

CY: Ustawa o węglowodorach (ustawa w sprawie poszukiwania, eksploatacji i wydobycia węglowodorów) z 2007 r., (ustawa 4(I)/2007), ze zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SK: W odniesieniu do górnictwa, działań związanych z górnictwem i działalności geologicznej wymagane jest założenie przedsiębiorstwa w państwie członkowskim EOG (nie jest dozwolona forma oddziału). Działania w zakresie wydobywania i poszukiwania objęte przepisami ustawy Republiki Słowackiej nr 44/1988 o ochronie i eksploatacji zasobów naturalnych są regulowane w sposób niedyskryminujący, między innymi w ramach środków polityki publicznej mających na celu zapewnienie ochrony zasobów naturalnych i środowiska, takich jak zezwolenia lub zakazy dotyczące niektórych technologii wydobywania. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że środki takie obejmują zakaz stosowania metody ługowania cyjankiem w przetwarzaniu lub rafinowaniu minerałów, wymóg posiadania specjalnego zezwolenia w przypadku szczelinowania hydraulicznego w działaniach poszukiwawczych, rozpoznawczych i wydobywczych związanych z wydobywaniem ropy i gazu, a także wymóg uprzedniego zatwierdzenia w drodze lokalnego referendum w przypadku jądrowych lub radioaktywnych zasobów mineralnych. Nie zwiększa to niezgodnych z wymogami aspektów istniejącego środka, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia. (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675 i 883).

Środki

SK: Ustawa nr 51/1988 o górnictwie, materiałach wybuchowych i państwowej administracji górniczej; oraz Ustawa 569/2007 o działalności geologicznej; Ustawa 44/1988 o ochronie i eksploatacji zasobów naturalnych.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

FI: Poszukiwanie i wydobywanie zasobów mineralnych wymaga uzyskania licencji wydawanej przez rząd w odniesieniu do górnictwa materiałów jądrowych. Przed rozpoczęciem prac górniczych wymagane jest pozwolenie rządu. Pozwolenie może zostać udzielone osobie fizycznej mającej miejsce zamieszkania w EOG lub osobie prawnej mającej siedzibę w EOG. Zastosowanie może mieć test potrzeb ekonomicznych (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

IE: Spółki prowadzące poszukiwania złóż i spółki górnicze prowadzące działalność w Irlandii muszą być obecne w tym kraju. W przypadku poszukiwania minerałów istnieje wymóg, aby podczas trwania prac spółki (zarówno irlandzkie, jak i zagraniczne) korzystały z usług agenta lub zatrudniały miejscowego kierownika poszukiwań w Irlandii. W przypadku górnictwa istnieje wymóg, aby państwowe pozwolenie lub licencję posiadała spółka zarejestrowana w Irlandii. Nie ma ograniczeń co do własności takiej spółki (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 13, 3.1 14, CPC 883).

LT: Wszystkie podpowierzchniowe zasoby mineralne (energia, metale, minerały przemysłowe i budowlane) na Litwie są wyłączną własnością państwa. Zezwolenia na geologiczne poszukiwanie lub eksploatację zasobów mineralnych mogą być udzielane osobie fizycznej mającej miejsce zamieszkania w Unii i w EOG lub osobie prawnej mającej siedzibę w Unii i w EOG.

Środki

FI: Kaivoslaki (ustawa o górnictwie) (621/2011); oraz

Ydinenergi laki (ustawa o energii jądrowej) (990/1987).

IE: Minerals Development Acts 1940–2017; oraz Planning Acts and Environmental Regulations.

LT: Konstytucja Republiki Litewskiej z 1992 r. Ostatnia poprawka z dnia 21 marca 2019 r. nr XIII-2004; oraz

Ustawa podziemna nr I-1034 z 1995 r., preredagowanie z dnia 10 kwietnia 2001 r. nr IX-243, ostatnio zmieniona dnia 14 kwietnia 2016 r. nr XII-2308.

W odniesieniu tylko do inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SI: Poszukiwanie i wydobycie zasobów mineralnych, w tym regulowane usługi wyszukiwania, podlegają wymogowi obywatelstwa lub siedziby w EOG, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim OECD, lub w państwie trzecim na zasadzie wzajemności. Przestrzeganie warunku wzajemności weryfikuje ministerstwo właściwe do spraw górnictwa (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13, ISIC Rev. 3.1 14, CPC 883, CPC 8675).

Środki:

SI: Ustawa o górnictwie z 2014 r.

- b) Samodzielna produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i gorącej wody; transport paliw rurociągami; przechowywanie i magazynowanie paliw transportowanych rurociągami usługi związane z dystrybucją energii (ISIC Rev. 3.1 40, 3.1 401, CPC 63297, 713, część 742, 74220, 887)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

DK: Przed rozpoczęciem prac właściciel lub użytkownik zamierzający wybudować infrastrukturę lub rurociąg do transportu surowej lub rafinowanej ropy naftowej i produktów naftowych lub gazu ziemnego musi uzyskać pozwolenie organów lokalnych. Liczba wydawanych pozwoleń może być ograniczona (CPC 7131).

MT: EneMalta plc ma monopol na dostawy energii elektrycznej (ISIC Rev. 3.1 401 CPC 887).

NL: Sieć elektryczna oraz sieć gazociągów należą wyłącznie do niderlandzkiego rządu (systemy przesyłowe) i innych organów publicznych (systemy dystrybucyjne) (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 71310).

Środki:

DK: Lov om naturgasforsyning, LBK 1127 05/09/2018; Lov om varmforsyning, LBK 64 21/01/2019; Lov om Energinet, LBK 997 27/06/2018. Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (zarządzenie nr 1257 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie planowania, zakładania i eksploatacji zbiorników ropy naftowej, instalacji rurociągowych i rurociągów).

MT: Ustawa o EneMalta Cap. 272 i ustawa o EneMalta (przeniesienie aktywów, praw, zobowiązań i obowiązków) Cap. 536.

NL: Elektriciteitswet 1998; Gaswet.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

AT: W odniesieniu do przesyłu gazu zezwolenie wydaje wyłącznie obywatelom państwa członkowskiego EOG mającym miejsce stałego zamieszkania w EOG. Przedsiębiorstwa i spółki muszą mieć siedzibę w EOG. Operator sieci musi powołać dyrektora zarządzającego i dyrektora technicznego, odpowiedzialnego za techniczną kontrolę funkcjonowania sieci, będących obywatelami państwa członkowskiego EOG. W odniesieniu do działalności prowadzonej przez podmiot odpowiedzialny za bilansowanie (uczestnik rynku lub wybrany przez niego przedstawiciel odpowiedzialny za niezbilansowanie) zezwolenie jest udzielane wyłącznie obywatelom Austrii lub obywatelom innego państwa członkowskiego lub EOG.

Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące obywatelstwa i miejsca stałego zamieszkania, jeżeli działanie sieci przesyłu gazu uznaje się za leżące w interesie publicznym.

W odniesieniu do transportu towarów innych niż gaz i woda zastosowanie mają następujące zasady:

- (i) w odniesieniu do osób fizycznych zezwolenie wydaje się wyłącznie obywatelom państwa członkowskiego EOG, którzy muszą mieć miejsce zamieszkania w Austrii; oraz
- (ii) przedsiębiorstwa i spółki muszą mieć siedzibę w Austrii. Stosuje się test potrzeb ekonomicznych lub badanie interesu. Rurociągi transgraniczne nie mogą naruszać interesów związanych z bezpieczeństwem Austrii oraz jej statusu jako państwa neutralnego. Przedsiębiorstwa i spółki zobowiązane są do powołania dyrektora zarządzającego, który musi być obywatelem państwa członkowskiego EOG. Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące obywatelstwa, miejsca zamieszkania i siedziby, jeżeli działanie rurociągu uznaje się za leżące w krajowym interesie gospodarczym (CPC 713).

Środki:

AT: Rohrleitungsgesetz (ustawa o transporcie rurociągowym), BGBl. Nr. 411/1975 ze zmianami, §§ 5, 15; oraz

Gaswirtschaftsgesetz 2011 (ustawa gazowa), BGBl. I Nr. 107/2011 ze zmianami, §§ 43, 44, 90, 93.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd; oraz w odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna (ma zastosowanie wyłącznie do regionalnego szczebla władzy):

AT: W odniesieniu do przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej zezwolenie wydaje się wyłącznie obywatelom państwa członkowskiego EOG mającym miejsce stałego zamieszkania w EOG. Jeżeli operator wyznacza dyrektora zarządzającego lub dzierżawcę, wymóg miejsca stałego zamieszkania uchyla się.

Osoby prawne (przedsiębiorstwa) i spółki muszą mieć siedzibę w EOG. Muszą powołać dyrektora zarządzającego lub dzierżawcę będących obywatelami państwa członkowskiego EOG mającymi miejsce stałego zamieszkania w EOG.

Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące miejsca stałego zamieszkania i obywatelstwa, jeżeli działanie sieci uznaje się za leżące w interesie publicznym (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 887).

Środki:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBL. nr 59/2006 z późniejszymi zmianami;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBL. nr. 7800/2005 z późniejszymi zmianami;

Oberösterreichisches Elektrizitätswirtschafts- und - Organisationsgesetz 2006),
LGBL. nr 1/2006 z późniejszymi zmianami;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG),LGBL. nr 75/1999 z późniejszymi
zmianami;

Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012, LGBL. nr 134/2011 z późniejszymi zmianami;

Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz, LGBL. nr 59/2003 z późniejszymi zmianami;

Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WEIWG 2005, LGBL. nr 46/2005
z późniejszymi zmianami; oraz

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz(ELWOG),
LGBL. nr 70/2005 z późniejszymi zmianami;

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL. nr 24/2006
z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

CZ: Do wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz obrotu energią elektryczną i innych rodzajów działalności operatora rynku energii elektrycznej, a także do wytwarzania, przesyłu, dystrybucji i magazynowania gazu oraz obrotu gazem, a także do wytwarzania i dystrybucji energii cieplnej wymagane jest zezwolenie. Takie zezwolenie może zostać udzielone wyłącznie osobie fizycznej posiadającej zezwolenie na pobyt lub osobie prawnej mającej siedzibę w Unii Europejskiej. W odniesieniu do przesyłu energii elektrycznej i gazu oraz licencji dla operatorów rynku obowiązują prawa wyłączne (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 63297, 742, 887).

LT: Zezwolenia na przesył, dystrybucję i dostarczanie energii elektrycznej oraz organizację obrotu energią elektryczną można wydawać jedynie osobom prawnym mającym siedzibę w Republice Litewskiej lub oddziałom zagranicznych osób prawnych lub innych organizacji innego państwa członkowskiego mającym siedzibę w Republice Litewskiej. Zezwolenia na wytwarzanie energii elektrycznej, rozwój zdolności do produkcji energii elektrycznej i budowę linii bezpośredniej można wydawać osobom fizycznym mającym miejsce zamieszkania w Republice Litewskiej lub oddziałom osób prawnych lub innych organizacji innych państw członkowskich mającym siedzibę w Republice Litewskiej. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług doradztwa dotyczących przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej świadczonych na podstawie wynagrodzenia lub umowy (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

W przypadku paliw wymagana jest siedziba na Litwie. Licencje na przesył, dystrybucję i magazynowanie paliw oraz skraplanie gazu ziemnego można wydawać jedynie osobom prawnym mającym siedzibę w Republice Litewskiej lub oddziałom osób prawnych lub innych organizacji (jednostek zależnych) innego państwa członkowskiego mającym siedzibę w Republice Litewskiej.

Powyższe zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług doradztwa dotyczących przesyłu i dystrybucji paliw świadczonych na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 713, CPC 887).

PL: Na mocy ustawy Prawo energetyczne uzyskania koncesji wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie:

- (i) wytwarzania paliw lub energii, z wyłączeniem: wytwarzania paliw stałych lub paliw gazowych, wytwarzania energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nieprzekraczającej 50 MW niezaliczanych do instalacji odnawialnego źródła energii, kogeneracji energii elektrycznej i ciepła w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nieprzekraczającej 5 MW niezaliczanych do instalacji odnawialnego źródła energii oraz wytwarzania ciepła w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej cieplnej nieprzekraczającej 5 MW;
- (ii) magazynowania paliw gazowych w instalacjach magazynowych, skraplania gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego (LNG) w instalacjach skroplonego gazu ziemnego, a także magazynowania paliw ciekłych, z wyłączeniem: lokalnego magazynowania gazu płynnego w instalacjach o przepustowości poniżej 1 MJ/s oraz magazynowania paliw ciekłych w obrocie detalicznym;

- (iii) przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, z wyłączeniem: dystrybucji paliw gazowych w sieci o przepustowości poniżej 1 MJ/s oraz przesyłania lub dystrybucji ciepła, jeżeli łączna moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 5 MW; oraz
- (iv) obrotu paliwami lub energią, z wyłączeniem: obrotu paliwami stałymi; obrotu energią elektryczną za pomocą instalacji o napięciu poniżej 1 kV będącej własnością odbiorcy; obrotu paliwami gazowymi, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 100 000 EUR; obrotu gazem płynnym, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 10 000 EUR oraz obrotu paliwami gazowymi i energią elektryczną dokonywanego na giełdzie towarowej w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych przez domy maklerskie prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi, a także obrotu ciepłem, jeżeli moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 5 MW. Ograniczenia dotyczące obrotu nie mają zastosowania do usług w zakresie obrotu hurtowego paliwami gazowymi lub gazem płynnym lub do usług detalicznych w odniesieniu do gazu w butlach.

Właściwy organ może udzielić koncesji wyłącznie wnioskodawcy, który zarejestrował swoje główne miejsce prowadzenia działalności lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego UE, państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 63297, 74220, CPC 887).

Środki:

CZ: Ustawa nr 458/2000 o warunkach dla przedsiębiorstw i administracji publicznej w sektorach energetycznych (ustawa energetyczna).

LT: Ustawa o gazie ziemnym Republiki Litewskiej z dnia 10 października 2000 r. nr VIII-1973, preredagowanie z dnia 1 sierpnia 2011 r. nr XI-1564, ostatnia poprawka z dnia 25 czerwca 2020 r. nr XIII-3140;

Ustawa o energii elektrycznej Republiki Litewskiej z dnia 20 lipca 2000 r. nr VIII-1881, preredagowanie z dnia 7 lutego 2012 r., ostatnia poprawka z dnia 20 października 2020 r. nr XIII-3336;

Ustawa Republiki Litewskiej o niezbędnych środkach ochrony przed zagrożeniami stwarzanymi przez niebezpieczne elektrownie jądrowe państw trzecich z dnia 20 kwietnia 2017 r. nr XIII-306, ostatnio zmieniona w dniu 19 grudnia 2019 r. nr XIII-2705; oraz

Ustawa o odnawialnych źródłach energii Republiki Litewskiej z dnia 12 maja 2011 r. nr XI-1375.

PL: Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, art. 32 i 33.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – obecność lokalna:

SI: Produkcja, handel, dostawy do odbiorców końcowych, przesył i dystrybucja energii elektrycznej i gazu ziemnego wymagają siedziby w Unii (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, CPC 7131, CPC 887).

Środki:

SI: Energetski zakon (ustawa energetyczna) z 2014 r., dziennik ustaw Republiki Słowenii, nr 17/2014; oraz

Ustawa o górnictwie z 2014 r.

Zastrzeżenie nr 18 – Rolnictwo, rybołówstwo i wytwarzanie

Sektor – podsektor	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo; hodowla zwierząt i reniferów, rybołówstwo i akwakultura; działalność wydawnicza, poligrafia i zwielokrotnianie zapisanych nośników informacji
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 881, 882, 88442
Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Klauzula najwyższego uprzywilejowania Wymogi dotyczące wyników Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd Obecność lokalna
Rozdział:	Handel usługami oraz inwestycje
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

- a) Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (ISIC Rev. 3.1.011, 012, 013, 014, 015, 1531, CPC 881)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – wymogi dotyczące wyników:

UE: Agencje interwencyjne wyznaczone przez państwa członkowskie zobowiązane są do skupowania zboża zebranego w Unii. Refundacji wywozowych nie przyznaje się na ryż przywożony z jakiegokolwiek państwa trzeciego lub ponownie wywożony do jakiegokolwiek państwa trzeciego. O płatności wyrównawcze mogą ubiegać się wyłącznie producenci ryżu z Unii.

Środki:

UE: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013¹ (rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

IE: Ustanowienie działalności w sektorze młynarstwa przez rezydentów zagranicznych wymaga zezwolenia (ISIC Rev. 3.1 1531).

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. UE L 347 z 20.12.2013, s. 671).

Środki:

IE: Agriculture Produce (Cereals) Act, 1933.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

FI: Jedynie obywatele państwa członkowskiego EOG mający miejsce zamieszkania na obszarze hodowli reniferów mogą być właścicielami reniferów i mogą prowadzić chów reniferów. Mogą zostać przyznane prawa wyłączne.

FR: Do członkostwa w spółdzielni rolniczej lub pełnienia funkcji dyrektora takiej spółdzielni wymagane jest uprzednie zezwolenie (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

SE: Tylko Lapończycy mogą być właścicielami reniferów i prowadzić chów reniferów.

Środki:

FI: Poronhoitolaki (ustawa o hodowli reniferów) (848/1990), rozdział 1, s. 4; Protokół 3 do Traktatu o przystąpieniu Finlandii.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

SE: Ustawa o hodowli reniferów (1971:437), sekcja 1.

b) Rybołówstwo i akwakultura (ISIC Rev. 3.1 050, 0501, 0502, CPC 882)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Jedynie statki pływające pod banderą Bułgarii mogą poławiać biologiczne zasoby morskie lub rzeczne na wewnętrznych wodach morskich i na morzu terytorialnym Bułgarii. Zagraniczny statek (statek państwa trzeciego) nie może prowadzić połowów przemysłowych w wyłącznej strefie ekonomicznej Bułgarii, chyba że na podstawie umowy między Bułgarią i państwem bandery. Przekraczając wyłączną strefę ekonomiczną, zagraniczne statki połowowe nie mogą mieć swoich narzędzi połowowych w trybie operacyjnym.

FR: Francuski statek pływający pod francuską banderą może uzyskać upoważnienie do połowów lub może być upoważniony do prowadzenia połowów na podstawie kwot krajowych jedynie pod warunkiem ustalenia, że istnieje rzeczywisty ekonomiczny związek z terytorium Francji, a statek jest zarządzany i kontrolowany ze stałej siedziby znajdującej się na terytorium Francji (ISIC Rev. 3.1 050, CPC 882).

Środki:

BG: Art. 49, ustawa o wodach morskich, śródlądowych drogach wodnych i portach Republiki Bułgarii.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

- c) Wytwarzanie – działalność wydawnicza, poligrafia i zwielokrotnianie zapisanych nośników informacji (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, obecność lokalna:

LV: Jedynie osoby prawne zarejestrowane na Łotwie oraz osoby fizyczne z Łotwy mają prawo do zakładania i publikacji środków masowego przekazu. Oddziały nie są dozwolone (CPC 88442).

Środki:

LV: Ustawa o prasie i innych środkach masowego przekazu, s. 8.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania; oraz transgranicznego handlu usługami – klauzula najwyższego uprzywilejowania, obecność lokalna:

DE (ma zastosowanie także do regionalnego szczebla władzy): Wszystkie publicznie rozpowszechniane lub drukowane gazety, dzienniki lub czasopisma muszą wyraźnie wskazywać „odpowiedzialnego redaktora” (pełne imię i nazwisko i adres osoby fizycznej). Odpowiedzialny redaktor musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w Niemczech, Unii lub państwie członkowskim EOG. Właściwy organ na regionalnym szczeblu władzy może dopuścić wyjątki od tej zasady (ISIC Rev. 3.1 22).

Środki:

DE:

Poziom regionalny:

Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW);

Bayerisches Pressegesetz (BayPrG);

Berliner Pressegesetz (BlnPrG);

Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG);

Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG);

Hamburgisches Pressegesetz;

Hessisches Pressegesetz (HPresseG);

Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V);

Niedersächsisches Pressegesetz (NPresseG);

Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW);

Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz;

Saarländisches Mediengesetz (SMG);

Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG);

Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt (Landespressegesetz);

Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH); oraz

Thüringer Pressegesetz (TPG).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, klauzula najwyższego uprzywilejowania:

IT: W zakresie, w jakim Nowa Zelandia umożliwia włoskim inwestorom posiadanie ponad 49 % kapitału i praw głosu w nowozelandzkim wydawnictwie, Włochy umożliwiają inwestorom Nowej Zelandii posiadanie ponad 49 % kapitału i praw głosu we włoskim wydawnictwie na takich samych warunkach (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Środki:

IT: Ustawa 416/1981, art. 1 (z późniejszymi zmianami).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

PL: Wymóg obywatelstwa dla redaktorów naczelnych gazet i czasopism (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Środki:

PL: Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe, Dziennik Ustaw nr 5 poz. 24, z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe; oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, obecność lokalna:

SE: osoby fizyczne będące właścicielami czasopism, które są drukowane i wydawane w Szwecji, muszą mieć miejsce zamieszkania w Szwecji lub obywatelstwo państwa członkowskiego EOG. Właściciele takich czasopism będący osobami prawnymi muszą mieć siedzibę w EOG. Za czasopisma, które są drukowane i wydawane w Szwecji, oraz nagrania techniczne musi odpowiadać redaktor, który ma miejsce stałego zamieszkania w Szwecji (ISIC Rev. 3.1 22, CPC 88442).

Środki:

SE: Ustawa o wolności prasy (1949:105);

Ustawa o prawie podstawowym do wolności wypowiedzi (1991:1469); oraz

Ustawa o zarządzeniach dotyczących ustawy o wolności prasy oraz o prawie podstawowym do wolności wypowiedzi (1991:1559).

Wykaz Nowej Zelandii

Noty wyjaśniające

Dla większej pewności należy wyjaśnić, że środki, które Nowa Zelandia może podejmować zgodnie z art. 10.64 (Wylączenie ze względów ostrożności), pod warunkiem że spełniają one wymogi tego artykułu, obejmują środki regulujące:

- a) licencjonowanie, rejestrację lub zezwolenie na prowadzenie działalności jako instytucja finansowa lub transgraniczny usługodawca finansowy, a także odpowiednie wymogi;
- b) formę prawną, w tym wymogi dotyczące prawnego założenia instytucji finansowych o znaczeniu systemowym oraz ograniczenia dotyczące przyjmowania depozytów przez oddziały banków zagranicznych, a także odpowiednie wymogi; wymogi dotyczące dyrektorów i kadry kierowniczej wyższego szczebla instytucji finansowej lub transgranicznego usługodawcy finansowego;
- c) wymogi dotyczące kapitału, ekspozycji podmiotów powiązanych, płynności, ujawniania informacji oraz inne wymogi w zakresie zarządzania ryzykiem;
- d) systemy płatności, rozliczeń i rozrachunku (w tym systemy papierów wartościowych);
- e) przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu; oraz
- f) trudną sytuację lub upadłość instytucji finansowej lub transgranicznego usługodawcy finansowego.

Sektor	Wszystkie sektory
Oдноśne zobowiązania	Traktowanie narodowe (art. 10.6) Dostęp do rynku (art. 10.5)
Środek	Companies Act 1993 (Ustawa o spółkach z 1993 r.) Financial Reporting Act 2013 (Ustawa o sprawozdawczości finansowej z 2013 r.)
Opis	Inwestycja 1. Zgodnie z systemem sprawozdawczości finansowej Nowej Zelandii ustanowionym na podstawie Companies Act (ustawy o spółkach) z 1993 r. i Financial Reporting Act (ustawy o sprawozdawczości finansowej) z 2013 r. następujące rodzaje podmiotów są zobowiązane do sporządzania sprawozdań finansowych zgodnych z ogólnie przyjętymi praktykami księgowymi oraz poddawania tych sprawozdań badaniu i rejestracji w rejestrze spółek (<i>Registrar of Companies</i>) (chyba że mają zastosowanie którekolwiek wyjątki od któregoś z tych wymogów): a) każda osoba prawna założona poza Nową Zelandią („spółka zagraniczna”), która prowadzi działalność w Nowej Zelandii w rozumieniu ustawy o spółkach z 1993 r. i która jest „duża”¹;

¹ Spółka zagraniczna lub spółka zależna spółki zagranicznej jest „duża” w odniesieniu do okresu obrachunkowego, jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

- (i) na dzień bilansowy każdego z dwóch poprzednich okresów obrachunkowych łączne aktywa podmiotu i jego jednostek zależnych (jeżeli występują) przekraczają 20 mln NZD; lub
- (ii) w każdym z dwóch poprzednich okresów obrachunkowych łączne dochody podmiotu i jego jednostek zależnych (jeżeli występują) przekraczają 10 mln NZD.

Wymagane jest sprawozdanie z badania, chyba że działalność danej spółki zagranicznej prowadzona w Nowej Zelandii nie jest „duża”, a prawo w kraju, w którym spółka została założona, nie wymaga przeprowadzenia badania.

- b) każda „duża” nowozelandzka spółka, w której udziały, które łącznie uprawniają do wykonywania lub kontrolowania wykonywania co najmniej 25 % praw głosu na zgromadzeniu spółki, są w posiadaniu¹:
 - (i) jednostki zależnej osoby prawnej założonej poza Nową Zelandią;
 - (ii) osoby prawnej założonej poza Nową Zelandią; lub
 - (iii) osoba niemającej zwykłego miejsca zamieszkania w Nowej Zelandii;
 - c) każda „duża” spółka założona w Nowej Zelandii, która jest jednostką zależną spółki zagranicznej.
2. Jeżeli od spółki wymaga się sporządzenia sprawozdania finansowego i jeżeli posiada ona co najmniej jedną jednostkę zależną, musi ona, zamiast sporządzać sprawozdania finansowe w odniesieniu do niej jako spółki, sporządzać sprawozdania finansowe grupy, które są zgodne z ogólnie przyjętymi praktykami księgowymi w odniesieniu do tej grupy. Obowiązek ten nie ma zastosowania, jeżeli:
- a) spółka (A) sama jest jednostką zależną osoby prawnej (B), która jest:
 - (i) założona w Nowej Zelandii; lub
 - (ii) założona lub uznana za założoną na podstawie części 18 ustawy o spółkach z 1993 r.; oraz
 - b) sporządzono sprawozdania finansowe grupy w odniesieniu do grupy obejmującej B, A oraz wszystkich innych jednostek zależnych B, które to sprawozdania są zgodne z ogólnie przyjętymi praktykami księgowymi; oraz

¹ Nowozelandzka spółka jest „duża” w odniesieniu do okresu obrachunkowego, jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

- (i) na dzień bilansowy każdego z dwóch poprzednich okresów obrachunkowych łączne aktywa podmiotu i jego jednostek zależnych (jeżeli występują) przekraczają 60 mln NZD; lub
- (ii) w każdym z dwóch poprzednich okresów obrachunkowych łączne dochody podmiotu i jego jednostek zależnych (jeżeli występują) przekraczają 30 mln NZD.

- c) kopię sprawozdania finansowego grupy, o którym mowa w lit. b), oraz kopię badania biegłego rewidenta tych sprawozdań przekazuje się do rejestracji na podstawie ustawy o spółkach z 1993 r. lub do złożenia na podstawie innej ustawy.

2. Jeżeli spółka zagranicznej jest zobowiązana do przygotowania:

- a) sprawozdań finansowych na podstawie ustawy o spółkach z 1993 r., musi również, jeżeli jej działalność w Nowej Zelandii spełnia progi aktywów i dochodów mające zastosowanie do „dużych” spółek zagranicznych, sporządzać, oprócz sprawozdań finansowych samej dużej spółki zagranicznej, sprawozdania finansowe dotyczące jej działalności w Nowej Zelandii przygotowane tak, jakby działalność ta była prowadzona przez spółkę utworzoną i zarejestrowaną w Nowej Zelandii; oraz
- b) sprawozdań finansowych grupy na podstawie ustawy o spółkach z 1993 r. i jeżeli działalność grupy w Nowej Zelandii spełnia progi aktywów i dochodów mające zastosowanie do „dużych” spółek zagranicznych, sporządzane sprawozdania finansowe grupy muszą obejmować, oprócz sprawozdań finansowych grupy, sprawozdania finansowe dotyczące działalności grupy w Nowej Zelandii przygotowane tak, jakby podmioty będące członkami grupy były spółkami utworzonymi i zarejestrowanymi w Nowej Zelandii.

Sektor	Rolnictwo, w tym usługi związane z rolnictwem
Oдноśne zobowiązania	Dostęp do rynku (art. 10.14 i 10.5) Traktowanie narodowe (art. 10.16 i 10.6) Wymogi dotyczące wyników (art. 10.9) Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (art. 10.8)
Środek	Dairy Industry Restructuring Act 2001
Opis	Transgraniczny handel usługami i inwestycje Dairy Industry Restructuring Act (Ustawa o restrukturyzacji przemysłu mleczarskiego) z 2001 r. – DIRA – oraz przepisy wykonawcze przewidują zarządzanie krajową bazą danych dotyczących badań stad. DIRA: a) przewiduje, że rząd Nowej Zelandii określi zasady zarządzania bazą danych przez inny podmiot sektora mleczarskiego. Dokonując tego, rząd Nowej Zelandii może: (i) uwzględnić obywatelstwo lub przynależność państwową i miejsce zamieszkania lub siedziby podmiotu, osób, które są właścicielami podmiotu lub go kontrolują, oraz kadry kierowniczej wyższego szczebla i zarządu podmiotu; oraz (ii) wprowadzić ograniczenia dotyczące tego, kto może posiadać udziały w danym podmiocie, w tym ze względu na obywatelstwo lub przynależność państwową; b) wymaga przekazywania danych przez osoby zajmujące się badaniami stad bydła mlecznego do <i>Livestock Improvement Corporation</i> (LIC) lub podmiotu będącego jego następcą; c) ustanawia zasady dotyczące dostępu do bazy danych oraz może odmówić dostępu, jeżeli zamierzone wykorzystanie bazy danych mogłoby być „szkodliwe dla nowozelandzkiego sektora mleczarskiego”; w ramach odmowy można uwzględnić obywatelstwo lub miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o dostęp.

Sektor	Usługi komunikacyjne Telekomunikacja
Oдноśne zobowiązania	Traktowanie narodowe (art. 10.6) Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (art. 10.8)
Środek	Constitution of Chorus Limited
Opis	Inwestycja Constitution of Chorus Limited (Umowa założycielska Chorus Limited) wymaga zgody rządu Nowej Zelandii na posiadanie udziałów w jakimkolwiek podmiocie zagranicznym na poziomie przekraczającym 49,9 %. Co najmniej połowa członków zarządu musi być obywatelami Nowej Zelandii.

Sektor	Rolnictwo, w tym usługi związane z rolnictwem
Oдноśne zobowiązania	Dostęp do rynku (art. 10.5) Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (art. 10.8)
Środek	Primary Products Marketing Act 1953 (Ustawa o obrocie produktami podstawowymi z 1953 r.)
Opis	Inwestycja Na podstawie Primary Products Marketing Act (ustawy o obrocie produktami podstawowymi) z 1953 r. rząd Nowej Zelandii może wprowadzać przepisy umożliwiające ustanowienie ustawowych organów ds. wprowadzania do obrotu posiadających uprawnienia monopolistyczne (lub bardziej ograniczone uprawnienia) w zakresie wprowadzania do obrotu i nabywania „produktów podstawowych”, tj. produktów pochodzących z pszczelarstwa, uprawy owoców, uprawy chmielu, hodowli zwierząt łownych lub jeleniowatych, lub kóz (szczecina i włókna kozie). Przepisy mogą być wydawane na podstawie ustawy o obrocie produktami podstawowymi z 1953 r. w odniesieniu do szerokiego zakresu funkcji, uprawnień i działalności organu ds. wprowadzania do obrotu. W szczególności przepisy mogą wymagać, aby członkowie zarządu lub pracownicy byli obywatelami lub rezydentami Nowej Zelandii.

Sektor	Transport lotniczy
Oдноśne zobowiązania	Traktowanie narodowe (art. 10.6) Wymogi dotyczące wyników (art. 10.9) Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (art. 10.8)
Środek	Constitution of Air New Zealand Limited
Opis	Inwestycja Żaden cudzoziemiec nie może posiadać więcej niż 10 % udziałów przyznających prawa głosu w Air New Zealand, chyba że posiada zezwolenie udziałowca Nowej Zelandii (Kiwi Shareholder)¹. Ponadto: a) co najmniej trzech członków zarządu musi mieć zwykłe miejsce zamieszkania w Nowej Zelandii; b) ponad połowa zarządu musi być obywatelami Nowej Zelandii; c) przewodniczący zarządu musi być obywatelem Nowej Zelandii; oraz d) siedziba główna Air New Zealand i jej główne miejsce prowadzenia działalności znajduje się w Nowej Zelandii.

¹ Udział Nowej Zelandii w Air New Zealand to jedna zamienna akcja uprzywilejowana o wartości 1 NZD nadająca specjalne prawa, wyemitowana na rzecz Korony. Udziałowcem Nowej Zelandii (Kiwi Shareholder) jest Jego Królewska Mość Król Nowej Zelandii.

Sektor	Wszystkie sektory
Oдноśne zobowiązania	Dostęp do rynku (art. 10.5) Traktowanie narodowe (art. 10.6) Wymogi dotyczące wyników (art. 10.9) Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (art. 10.8)
Środek	Overseas Investment Act 2005 Fisheries Act 1996 Overseas Investment Regulations 2005
Opis	Inwestycja Zgodnie z systemem inwestycji zagranicznych Nowej Zelandii określonym w odpowiednich przepisach <i>Overseas Investment Act</i> (ustawy o inwestycjach zagranicznych) z 2005 r., <i>Fisheries Act</i> (ustawy o rybołówstwie) z 1996 r. i <i>Overseas Investment Regulations</i> (rozporządzeniach w sprawie inwestycji zagranicznych) z 2005 r. rząd Nowej Zelandii musi uprzednio zatwierdzić następujące rodzaje działalności inwestycyjnej: a) nabycie lub kontrola przez niepubliczne źródła 25 % lub większej liczby jakiegokolwiek rodzaju udziałów¹ lub praw głosu² w nowozelandzkim podmiocie, w przypadku gdy zapłata za przekazanie lub wartość aktywów przekracza 200 mln NZD; b) rozpoczęcie działalności gospodarczej lub nabycie istniejącego przedsiębiorstwa, w tym aktywów przedsiębiorstwa, przez źródła niepubliczne, w Nowej Zelandii, w przypadku gdy całkowite wydatki, które mają zostać poniesione w związku z założeniem lub nabyciem tego przedsiębiorstwa lub tych aktywów, przekraczają 200 mln NZD; c) nabycie lub kontrola przez publiczne źródła 25 % lub większej liczby jakiegokolwiek rodzaju udziałów³ lub praw głosu⁴ w nowozelandzkim podmiocie, w przypadku gdy zapłata za przekazanie lub wartość aktywów przekracza 200 mln NZD;

¹ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że pojęcie „udziały” obejmuje udziały i inne rodzaje papierów wartościowych.

² Dla większej pewności należy wyjaśnić, że pojęcie „prawo głosu” obejmuje uprawnienie do kontrolowania składu co najmniej 25 % organu zarządzającego podmiotu nowozelandzkiego.

³ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że pojęcie „udziały” obejmuje udziały i inne rodzaje papierów wartościowych.

⁴ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że pojęcie „prawo głosu” obejmuje uprawnienie do kontrolowania składu co najmniej 25 % organu zarządzającego podmiotu nowozelandzkiego.

	d) rozpoczęcie działalności gospodarczej lub nabycie istniejącego przedsiębiorstwa, w tym aktywów przedsiębiorstwa, przez publiczne źródła, w Nowej Zelandii, w przypadku gdy całkowite wydatki, które mają zostać poniesione w związku z założeniem lub nabyciem tego przedsiębiorstwa lub tych aktywów, przekraczają 200 mln NZD; e) nabycie lub kontrola, niezależnie od wartości dolara, niektórych kategorii gruntów uznawanych za wrażliwe lub wymagających specjalnego zatwierdzenia zgodnie z przepisami Nowej Zelandii dotyczącymi inwestycji zagranicznych; oraz f) każda transakcja, niezależnie od wartości dolara, która doprowadziłaby do zagranicznej inwestycji w kwoty połowowe. Inwestorzy zagraniczni muszą spełniać kryteria określone w systemie inwestycji zagranicznych oraz wszelkie warunki określone przez organ regulacyjny oraz właściwego ministra lub ministrów. Wpis ten należy odczytywać w związku z załącznikiem II – Nowa Zelandia – 11.
--	--

Sektor	Wszystkie sektory
Oдноśne zobowiązania	Wymogi dotyczące wyników (art. 10.9)
Środek	Income Tax Act 2007 Goods and Services Tax Act 1985 Estate and Gift Duties Act 1968 Stamp and Cheque Duties Act 1971 Gaming Duties Act 1971 Tax Administration Act 1994
Opis	Inwestycja Wszelkie istniejące środki podatkowe niespełniające wymogów.

Sektor	Usługi finansowe Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami
Oдноśne zobowiązania	Traktowanie narodowe (art. 10.16 i 10.6) Dostęp do rynku (art. 10.14 i 10.5)
Środek	Commodity Levies Act 1990 Commodity Levies Amendment Act 1995 Kiwifruit Industry Restructuring Act 1999 and Regulations
Opis	Transgraniczny handel usługami i inwestycje Przepisy dotyczące ubezpieczenia upraw pszenicy mogą zostać ograniczone zgodnie z <i>Commodity Levies Amendment Act 1995</i> (ustawa zmieniająca ustawę o opłatach od towarów z 1995 r.) – CLA. W sekcji 4 CLA przewidziano wykorzystanie środków uzyskanych w ramach obowiązkowej opłaty towarowej nakładanej na plantatorów pszenicy do finansowania programu ubezpieczenia upraw pszenicy od szkód lub strat. Świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego związanych z wywozem owoców kiwi może zostać ograniczone zgodnie z <i>Kiwifruit Industry Restructuring Act</i> (ustawą o restrukturyzacji przemysłu związanego z kiwi uprawianym w Nowej Zelandii) z 1999 r. oraz przepisami odnoszącymi się do wprowadzania na rynek eksportowy owoców kiwi.

Sektor	Usługi finansowe Usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)
Oдноśne zobowiązania	Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (art. 10.8)
Środek	KiwiSaver Act 2006 Financial Markets Conduct Act 2013
Opis	Inwestycja Co najmniej jeden dyrektor podmiotu zarządzającego funduszem programu zarejestrowanego w ramach KiwiSaver i podmiotu powierniczego programu zarejestrowanego w ramach KiwiSaver, który jest systemem ograniczonym, musi być rezydentem Nowej Zelandii do celów podatkowych.